



Broj: 05-02-1-1770/15
Sarajevo, 11.9.2015. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BiH
- Zastupnički dom -
- Dom naroda -

SARAJEVO

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLJENI	11-09-2015	15,00 €	
Organizaciona jedinica	Organizaciona jedinica	Redni broj	Broj priloga
01,02	02-1-17/15		B

PREDMET: Prijedlog zakona o strancima

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, na 16. sjednici održanoj 23.7.2015. godine, utvrdilo je Prijedlog zakona o strancima, te zaključilo da se isti uputi Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine uz prijedlog da se razmatra po osnovnom zakonodavnom postupku.

U vezi s navedenim, u privitku dostavljamo Prijedlog zakona o strancima, na bosanskom, hrvatskom i srpskom jeziku, kao i elektronsku verziju Prijedloga zakona.

S poštovanjem,



GENERALNI TAJNIK
Zvonimir Kutleša

Prijedlog

Na osnovu člana IV 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na _____sjednici Predstavničkog doma, održanoj _____ 2015. godine, i na _____sjednici Doma naroda, održanoj _____ 2015. godine, donijela je

ZAKON O STRANCIMA

POGLAVLJE I. OPĆE ODREDBE

Član 1.

(Predmet ovog Zakona)

- (1) Ovim Zakonom propisuju se: uslovi i postupak ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu (u daljnjem tekstu: BiH), uključujući vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u BiH, udaljenje stranaca iz BiH, prihvatanje stranaca i stavljanje stranaca pod nadzor, kao i nadležnosti organa vlasti u primjeni ovog Zakona, te druga pitanja u vezi s boravkom stranaca u BiH.
- (2) Ovim Zakonom propisuju se i prekršaji i kazne za prekršaje počinjene povredom odredbi ovog Zakona.

Član 2.

(Upotreba roda)

Svi izrazi u ovom Zakonu dati u jednom gramatičkom rodu odnose se bez diskriminacije i na muškarce i na žene.

Član 3.

(Nadležni organi)

- (1) Prema ovom Zakonu i podzakonskim propisima donesenim na osnovu ovog Zakona, postupak provode i odluke donose:
 - a) Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vijeće ministara),
 - b) Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo),
 - c) Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: MVP),
 - d) Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: MCP),

- e) Služba za poslove sa strancima (u daljnjem tekstu: Služba),
 - f) Granična policija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Granična policija),
 - g) ostali policijski organi u BiH (u daljnjem tekstu: policija),
 - h) Agencija za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija za rad i zapošljavanje BiH) i
 - i) drugi nadležni organi.
- (2) Ako je zahtjev ili drugi podnesak po ovom Zakonu upućen stvarno nenadležnom organu u BiH, službeno lice tog organa na to upozorava podnosioca i podnesak dostavlja nadležnom organu.
- (3) Ako je zahtjev ili drugi podnesak po ovom Zakonu upućen stvarno nenadležnoj organizacionoj jedinici nekog organa, službeno lice te organizacione jedinice o tome obavještava podnosioca i podnesak dostavlja nadležnoj organizacionoj jedinici istog organa.
- (4) Ako je zahtjev ili drugi podnesak po ovom Zakonu upućen mjesno nenadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili drugog organa, organizaciona jedinica ga po službenoj dužnosti dostavlja mjesno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe, odnosno drugog organa.
- (5) Kad je propisano da Služba izvršava odluku donesenu po ovom Zakonu ili po zakonu koji uređuje nadležnost Službe, druge organizacione jedinice Ministarstva i policija dužni su joj, na njen zahtjev, pružiti pomoć.

Član 4.

(Upravni postupak)

- (1) Na upravni postupak koji se vodi pred nadležnim organima u skladu s ovim Zakonom primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje oblast upravnog postupka BiH, osim ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- (2) U slučajevima kada stranac ne obavijesti nadležni organ o promjeni adrese ili ga na adresi na kojoj je prijavljen nije moguće pronaći, dostava odluka koje se donose na osnovu ovog Zakona vrši se putem oglasne ploče nadležnog organa.
- (3) Dostavljanje se smatra izvršenim poslije isteka 15 dana od dana stavljanja pismena na oglasnu ploču organa koji vodi postupak.

Član 5.

(Upravni spor)

- (1) Protiv konačnih upravnih akata donesenih prema ovom Zakonu može se pokrenuti upravni spor.

(2) Upravni spor pokreće se tužbom koja se podnosi Sudu Bosne i Hercegovine, u skladu sa zakonom koji uređuje oblast upravnih sporova BiH, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

(3) Tužba ne odgađa izvršenje konačnog upravnog akta.

Član 6.

(Definicije)

U smislu ovog Zakona, pojedini izrazi imaju sljedeće značenje:

- a) **stranac** je lice koje nije državljanin BiH;
- b) **lice bez državljanstva** je stranac kojeg ni jedna država, u skladu sa domaćim zakonodavstvom, ne smatra svojim državljaninom;
- c) **država porijekla** je država čije državljanstvo stranac ima ili država u kojoj lice bez državljanstva ima svoje uobičajeno boravište, a ako stranac ima više od jednog državljanstva, država porijekla je svaka država čije državljanstvo ima;
- d) **država uobičajenog boravka** je država u kojoj stranac ima privremeni ili stalni boravak;
- e) **putna isprava** je važeći pasoš ili drugi putni identifikacioni dokument koji je izdao strani nadležni organ vlasti i koji BiH priznaje, te važeća lična karta ili drugi lični identifikacioni dokument s fotografijom koji se može koristiti za prelazak državne granice, a priznat je međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana, kao i putna isprava izdata strancu u BiH u skladu s ovim Zakonom ili zakonom koji uređuje oblast azila u BiH;
- f) **radna dozvola** je dozvola koju izdaje organ nadležan za poslove zapošljavanja stranaca, a kojom se dozvoljava plaćeni rad stranca u BiH;
- g) **odobrenje boravka** je odobrenje koje izdaje organ nadležan za poslove sa strancima, a kojim se strancu odobrava da u periodu naznačenom u odobrenju zakonito boravi u BiH;
- h) **plava karta** je odobrenje boravka izdato u svrhu visokokvalifikovanog zapošljavanja koje omogućava strancu boravak i rad u BiH u skladu sa ovim Zakonom;
- i) **nadležni organ** je organ koji vodi postupak u skladu s ovim ili drugim zakonom;
- j) **maloljetnik** je stranac mlađi od 18 godina;
- k) **maloljetnik bez pratnje** je stranac mlađi od 18 godina koji dođe na teritoriju BiH bez pratnje lica starijeg od 18 godina, koje je za maloljetnika odgovorno po zakonu ili punomoći sve dok se ne stavi pod zaštitu takvog lica, kao i maloljetnik koji je ostavljen bez pratnje nakon ulaska u BiH;
- l) **brak** je zakonom uređena zajednica života jednog muškarca i jedne žene;
- m) **vanbračna zajednica** je zajednica života jednog muškarca i jedne žene koji nisu u braku ili vanbračnoj zajednici s trećim licem, a koja traje najmanje tri godine, ili kraće ako je u njoj rođeno zajedničko dijete;
- n) **brak iz koristi, odnosno vanbračna zajednica iz koristi** je brak koji je sklopljen, odnosno vanbračna zajednica koja je zasnovana, isključivo s ciljem omogućavanja strancu da uđe, odnosno boravi u BiH;
- o) **usvojenje iz koristi** je usvojenje zasnovano isključivo s ciljem omogućavanja strancu da uđe, odnosno boravi u BiH;
- p) **spajanje porodice** podrazumijeva ulazak i boravak u BiH stranaca koji su

članovi uže porodice lica koje zakonito boravi u BiH, kako bi se sačuvala porodična zajednica, bilo da je porodični odnos nastao prije ili nakon ulaska u zemlju;

- r) **prijevoznik** je svako fizičko ili pravno lice koje pruža usluge prijevoza lica u međunarodnom saobraćaju bilo kojim prijevoznim sredstvom;
- s) **prijetnja javnom zdravlju** je bolest s potencijalnom epidemijom, kao što je definirano u međunarodnim zdravstvenim propisima Svjetske zdravstvene organizacije (WHO), ali i druge infektivne bolesti ili zarazne parazitske bolesti ako su one predmet odredbi o zaštiti koja se primjenjuje na državljane BiH;
- t) **poslodavac** je pravno ili fizičko lice koje je sa strancem zasnovalo radni odnos ili se koristi njegovim radom;
- u) **dnevni migrant** je državljanin susjedne države u kojoj ima prebivalište i svakodnevno dolazi na rad ili radi obrazovanja u BiH i vraća se u matičnu državu;
- v) **sezonski radnik** je stranac koji zadržava svoje prebivalište u drugoj državi, a zakonito i privremeno boravi u BiH, kako bi obavljao djelatnost koja ovisi o izmjeni godišnjih doba u okviru jednog ili više ugovora o radu na određeno vrijeme, koje su direktno sklopili stranac i poslodavac iz BiH;
- z) **visokoškolska kvalifikacija** je završeno visokoškolsko obrazovanje koje je trajalo najmanje tri godine nakon završene srednje škole,
- aa) **student** je stranac kojeg je visokoškolska ustanova primila te mu je odobren privremeni boravak u BiH kako bi nastavio svoju glavnu djelatnost redovnog studiranja nakon kojeg će steći titulu visokog obrazovanja uključujući diplome, svjedodžbe, doktorske titule u visokoškolskoj ustanovi, što može obuhvaćati pripremni tečaj koji prethodi takvom obrazovanju.

Član 7.

(Višestruko državljanstvo stranca ili državljanina BiH na teritoriji BiH)

- (1) Stranac koji ima višestruko državljanstvo smatra se državljaninom države koja mu je izdala putnu ispravu s kojom je prešao državnu granicu BiH, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Državljanin BiH koji ima i državljanstvo neke druge države ne smatra se strancem na teritoriji BiH.
- (3) Stranac koji ima višestruko državljanstvo dužan se za vrijeme boravka služiti i izaći iz BiH sa putnom ispravom sa kojom je ušao u BiH.

Član 8.

(Sloboda kretanja)

- (1) Stranac može ulaziti u BiH i boraviti na njenoj teritoriji s važećom putnom ispravom u koju je unesena viza ili dozvola boravka, ako ovim Zakonom ili međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana nije drugačije propisano. Ulazak, boravak, kretanje i izlazak stranaca mogu biti ograničeni pod uslovima propisanim ovim ili drugim zakonom.

- (2) Stranci koji zakonito borave u BiH pod uslovima koje propisuje ovaj Zakon uživaju pravo na slobodu kretanja unutar BiH i slobodan izbor mjesta boravka, ako nije drugačije određeno ovim ili drugim zakonom u posebnim oblastima iz razloga javnog interesa u demokratskom društvu.
- (3) Prava iz stava (2) ovog člana mogu biti djelimično ili potpuno ograničena u skladu sa zakonom u mjeri koja je neophodna u demokratskom društvu u interesu državne ili javne sigurnosti, radi očuvanja javnog poretka, sprečavanja kriminala, zaštite zdravlja ili morala, ili radi zaštite prava i sloboda drugih.
- (4) Sigurnosnu provjeru za stranca s ciljem utvrđivanja razloga sigurnosti BiH provodi Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Obavještajno-sigurnosna agencija).
- (5) U postupku donošenja odluke koja se zasniva na informacijama sadržanim u dokumentu sa oznakom tajnosti, koju je odredio organ iz stava (4) ovog člana ili drugi nadležni organ, primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje zaštitu tajnih podataka u BiH.
- (6) Služba može, na obrazložen prijedlog nadležnog organa, privremeno zabraniti izlazak stranca iz BiH ukoliko postoji opravdana sumnja da bi izlaskom iz BiH mogao da izbjegne krivično, odnosno prekršajno gonjenje, izvršenje kazne, izvršenje sudske naredbe, lišenje slobode ili izvršenje dospjele imovinsko-pravne obaveze, što evidentira u Centralnu bazu podatka o strancima ili o tome na drugi način obavještava Graničnu policiju.
- (7) Služba, iz razloga navedenih u stavu (6) ovog člana, privremeno, najduže do 30 dana, oduzima putne isprave i druge dokumente koje stranac može koristiti za prelazak državne granice.
- (8) Po isteku roka iz stava (7) ovog člana ili po prestanku razloga iz stava (6) ovog člana, strancu se vraćaju putne isprave i drugi dokumenti i dopušta izlazak iz BiH.
- (9) U postupku utvrđivanja zakonitosti boravka stranca u BiH, kao i u toku postupka izricanje mjere prema strancu zbog nepoštivanja propisa BiH, Služba može uz potvrdu privremeno oduzeti putnu ispravu stranca do donošenja odluke, a najduže sedam dana.

Član 9.

(Zabrana diskriminacije)

Zabranjena je diskriminacija stranaca po bilo kojoj osnovi, kao što su: rod odnosno spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza s nacionalnom manjinom, imovinsko stanje, status koji se stiče rođenjem ili drugi status.

Član 10.

(Obaveza poštivanja javnog poretka BiH)

Stranac je dužan da za vrijeme ulaska, kretanja, boravka u BiH i izlaska iz BiH poštuje javni poredak, odnosno da se pridržava zakona i propisa, te odluka organa vlasti u BiH.

Član 11.

(Udruživanje stranaca te nošenje oružja i uniformi u BiH)

- (1) Strancima je zabranjeno osnivanje političkih stranaka.
- (2) Stranci mogu osnivati udruženja prema propisima kojima se uređuje osnivanje, registracija, prestanak rada, kao i druga pitanja od značaja za osnivanje i rad udruženja u BiH.
- (3) Stranac može unijeti, posjedovati i nositi, te nabavljati oružje i municiju u BiH prema zakonu koji uređuje oblast granične kontrole BiH i propisima koji uređuju nabavljanje, držanje i nošenje oružja.
- (4) Stranac može ući i kretati se u BiH u stranoj vojnoj, policijskoj ili carinskoj uniformi pod uslovima propisanim zakonom koji uređuje oblast granične kontrole BiH i članom 126. (*Kretanje u stranoj uniformi*) ovog Zakona.

Član 12.

(Obaveze nadležnih organa u postupku)

- (1) U svim fazama postupka stranci se obavještavaju o pravima i obavezama koje proizlaze iz ovog Zakona.
- (2) Organ koji vodi postupak dužan je da strancu koji ne razumije jezik na kojem se postupak vodi omogući da tok postupka prati preko prevodioca odnosno tumača, a zahtjevi za ostvarivanje prava po ovom Zakonu i dokazi koji opravdavaju zahtjev, kao i pozivi, rješenja i druga pismena, dostavljaju se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH.
- (3) U slučaju da je strancu određen pritvor, zadržavanje ili stavljanje pod nadzor, organ koji je takvu mjeru odredio omogućava mu, na njegov zahtjev, kontakt s diplomatsko-konzularnim predstavništvom države koja strancu pruža zaštitu.
- (4) Policijski organi u BiH dužni su odmah po saznanju obavijestiti Službu o smrti stranca, a Služba o tome hitno obavještava MVP radi informiranja diplomatsko-konzularnog predstavništva države koja strancu pruža zaštitu.

Član 13.

(Obaveza nošenja i predočavanja dokaza o identitetu)

- (1) Za vrijeme boravka na teritoriji BiH, stranac mora uz sebe imati putnu ispravu s kojom je ušao u BiH ili drugi identifikacioni dokument, odnosno odgovarajuću potvrdu izdatu u BiH s ciljem dokazivanja ili potvrde identiteta i zakonitosti ulaska i boravka u BiH. Stranac je dužan identifikacioni dokument ili potvrdu izdatu u BiH dati na uvid, na zahtjev ovlaštenog lica Službe, policije ili drugog nadležnog organa kada je drugi nadležni organ na to zakonom ovlašten.
- (2) Pravna i fizička lica koja pružaju usluge prijevoza, smještaja ili organizacije putovanja, mogu od stranca zatražiti predočavanje putne isprave ili drugog identifikacionog dokumenta, ali im je zabranjeno da ih zadrže.
- (3) Stranac je dužan da gubitak, uništenje ili krađu putne isprave odmah po saznanju prijavi nadležnoj policiji koja je dužna bez odlaganja o tome obavijestiti Službu.

Član 14.

(Utvrdjivanje identiteta)

- (1) Prema ovom Zakonu Služba je nadležna da pokreće i vodi postupak utvrđivanja identiteta stranca.
- (2) Ako je postupak utvrđivanja identiteta stranca, čiji identitet nije moguće odmah utvrditi ili postoje osnovi sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu, započela Granična policija ili policija i ne može ga okončati u roku od šest sati, o tome obavještava Službu što je prije moguće.
- (3) Postupak utvrđivanja identiteta stranca provodi se po odredbama zakona koji uređuje nadležnost Službe i zakona koji uređuje nadležnost policijskih službenika u BiH.
- (4) Postupak utvrđivanja identiteta stranca može obuhvatati i utvrđivanje zakonitosti njegovog boravka u BiH, odnosno utvrđivanje mjesta boravišta ili prebivališta u BiH.
- (5) Stranac koji ne posjeduje dokaze o identitetu dužan je Službi dati izjavu o svom identitetu, te dati biometrijske podatke.
- (6) Prema strancu koji je dao izjavu o svom identitetu Služba postupa na temelju ustupljenih podataka dok se ne dobiju drugi podaci ili utvrdi stvarni identitet stranca.
- (7) Stranac čiji se identitet ne može odmah utvrditi ili postoje osnovi sumnje u istinitost njegovih navoda o identitetu ili se njegov identitet ne može sa sigurnošću utvrditi ni u roku od šest sati od dovođenja u službene prostorije, stavlja se pod nadzor i može mu se izreći i mjera protjerivanja iz BiH.

- (8) Nadzor iz stava (7) ovog člana određuje se u skladu s odredbama čl. 118. do 122., a mjera protjerivanja u skladu s odredbama čl. **105. (*Mjera protjerivanja*)** i **106. (*Razlozi za izricanje mjere protjerivanja*)** ovog Zakona.

POGLAVLJE II. ULAZAK STRANACA U BiH

Odjeljak A. Ulazak u BiH

Član 15.

(Prelazak državne granice)

- (1) Smatra se da je stranac ušao u državu kada je prešao državnu granicu BiH, odnosno kada je prošao mjesto obavljanja graničnih provjera.
- (2) Stranac može preći državnu granicu BiH samo na graničnim prijelazima otvorenim za međunarodni saobraćaj, u vrijeme kada granični prijelaz radi, osim ako Zakonom o graničnoj kontroli ili međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana nije drugačije određeno.
- (3) Stranac koji želi ući ili izaći iz BiH dužan se zaustaviti na graničnom prijelazu, dati na uvid dokumente potrebne za prelazak granice i podvrgnuti sebe, svoj prtljag i svoje prijevozno sredstvo graničnim provjerama, u skladu sa zakonom koji uređuje oblast granične kontrole BiH, a službenom licu nadležnog organa pojasniti sve okolnosti vezane za ispunjavanje uslova u vezi s prelaskom državne granice i postupati po upozorenjima i naređenjima policijskog službenika Granične policije.
- (4) Granične provjere stranca koji ulazi u BiH obuhvataju i utvrđivanje ispunjavanja općih uslova za ulazak iz člana **19. (*Opći uslovi za ulazak*)** ovog Zakona.
- (5) U putnu ispravu stranca koji prelazi državnu granicu policijski službenik Granične policije unosi otisak ulaznog, odnosno izlaznog štambilja, osim ako to nije moguće s obzirom na vrstu putne isprave ili je drugačije propisano ovim Zakonom ili drugačije određeno međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana.
- (6) Datumom ulaska smatra se prvi dan boravka na teritoriji BiH, a datumom izlaska smatra se posljednji dan boravka na teritoriji BiH.
- (7) Zadržavanje stranca u tranzitnom području na međunarodnom aerodromu, u sidrištu luke ili na pristaništu ne smatra se ulaskom u BiH.

Član 16.

(Nezakonit prelazak državne granice BiH)

Nezakonitim prelaskom državne granice smatra se ako stranac:

- a) pređe ili pokuša preći državnu granicu van graničnog prijelaza otvorenog za međunarodni saobraćaj ili van graničnog prijelaza namijenjenog za saobraćaj između BiH i susjednih država ako je državljanin susjedne države i nije drugačije određeno

zakonom koji uređuje oblast granične kontrole BiH, odnosno međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana, ili van vremena u kojem granični prijelaz radi ili prije proteka roka u kojem ne može ući u BiH;

- b) izbjegne ili pokuša izbjeći granične provjere;
- c) pri prelasku državne granice upotrijebi nevažeću, lažnu, krivotvorenu ili falsifikovanu putnu ispravu;
- d) policijskom službeniku Granične policije navede neistinite podatke;
- e) uđe u državu za vrijeme trajanja zabrane ulaska u BiH,
- f) uđe u državu bez potrebne vize za ulazak u BiH ili dozvole privremenog ili stalnog boravka, a dolazi iz države koja je u viznom režimu sa BiH.

Član 17.

(Zajedničke putne isprave i posebna pažnja prema maloljetnicima)

- (1) Stranac koji je upisan u putnu ispravu drugog lica može ulaziti i izlaziti iz BiH samo s licem u čiju je putnu ispravu upisan.
- (2) Stranci koji imaju zajedničku putnu ispravu mogu ulaziti, kretati se i izlaziti iz BiH samo zajedno, a punoljetna lica koja su upisana u zajedničku putnu ispravu moraju imati dokument s fotografijom na osnovu kojeg se može utvrditi njihov identitet. Izuzetno se članu grupe može dozvoliti pojedinačno napuštanje države, ako je to neophodno iz njegovih privatnih razloga ili ako tako odredi nadležni organ. Vođa grupe mora imati ličnu putnu ispravu i ne može napustiti BiH bez grupe. Na zajedničku putnu ispravu može putovati od pet do 50 lica.
- (3) Stranac koji je mlađi od 14 godina i ima ličnu putnu ispravu može prelaziti granicu BiH u pratnji roditelja, zakonskog zastupnika ili staratelja, odnosno lica koje je opunomoćeno da ga prati uz potpisanu i ovjerenu punomoć roditelja, zakonskog zastupnika ili staratelja, ili mora imati saglasnost roditelja, odnosno zakonskog zastupnika ili staratelja ako putuje bez pratnje.
- (4) Policijski službenik Granične policije dužan je obratiti posebnu pažnju prilikom kontrole stranca mlađeg od 18 godina koji namjerava preći državnu granicu BiH, kao i lica u čijoj se pratnji maloljetnik nalazi.

Član 18.

(Obaveze prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja)

- (1) Prijevoznik može dovesti stranca na granični prijelaz ako stranac ispunjava uslove za ulazak u BiH iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) st. (1) i (2) ovog Zakona.
- (2) Prijevoznik je dužan da:

- a) stranca kojem ulazak u BiH bude odbijen jer ne ispunjava uslove za ulazak u BiH iz člana 19. (**Opći uslovi za ulazak**) ovog Zakona odveze s graničnog prijelaza i vrati u državu iz koje je dovezen ili u državu koja je izdala putnu ispravu sa kojom je doputovao ili u bilo koju drugu državu za koju je siguran da će biti prihvaćen ili osigura drugi način prijevoza, i to bez odgađanja i o svom trošku; i
 - b) podmiri troškove boravka stranca iz tačke a) ovog stava u BiH.
- (3) Obaveze prijevoznika iz st. (1) i (2) ovog člana ne odnose se na stranca koji dolazi na teritoriju BiH direktno s teritorije gdje su mu život ili sloboda ugroženi i koji zatraži međunarodnu zaštitu BiH.
- (4) Obaveze iz stava (2) ovog člana odnose se i na prijevoznika koji je dovezao stranca u tranzit:
- a) ako ga je prijevoznik, koji ga je trebao prevesti u državu odredišta, odbio prevesti ili
 - b) ako mu je zabranjen ulazak u državu odredišta.
- (5) Obaveze iz stava (2) ovog člana odnose se i na organizatora turističkog ili sličnog putovanja u BiH koji se pojavljuje i kao organizator prijevoza.

Član 19.

(Opći uslovi za ulazak)

- (1) Stranac može ući u BiH ako ima važeći pasoš ili drugi identifikacioni dokument koji može koristiti za ulazak u BiH čija je važnost duža najmanje tri mjeseca od namjeravanog datuma odlaska sa teritorije BiH i izdat je unutar posljednjih deset godina ili je izdat sa rokom važenja trajno. U opravdanim hitnim slučajevima odnosno ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili lični razlozi, rok važenja putne isprave može biti i kraći.
- (2) Uz osnovni opći uslov iz stava (1) ovog člana, stranac za ulazak u BiH mora ispunjavati i sljedeće osnovne opće uslove da:
- a) ima važeću vizu za ulazak, boravak ili prelazak preko teritorije BiH čiji rok važenja ne ističe na dan ulaska u BiH, ako u BiH ne ulazi s putnom ispravom koju je izdala država čiji su državljani oslobođeni od obaveze pribavljanja vize prema članu 21. (**Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize**) ovog Zakona ili
 - b) ima dozvolu boravka propisanu ovim Zakonom.
- (3) Uz osnovne opće uslove propisane st. (1) i (2) ovog člana, za ulazak u BiH stranac mora ispunjavati i sljedeće ostale opće uslove da:
- a) posjeduje dovoljno sredstava za izdržavanje za vrijeme namjeravanog boravka i za izlazak iz BiH, uključujući i sredstva za zdravstvenu zaštitu, odnosno dokaz da

ih može zakonito pribaviti, što se dokazuje na način propisan članom 23. (*Dokazi o posjedovanju sredstava za izdržavanje*) ovog Zakona,

- b) posjeduje dokumente ili može pružiti informacije na osnovu kojih se može razumno zaključiti o svrsi i uslovima namjeravanog boravka u BiH, ako je to moguće i potrebno,
 - c) ima ulaznu vizu susjedne države u koju putuje ili preko čije teritorije nastavlja putovanje, ako mu je ta viza potrebna,
 - d) ima potvrdu o vakcinaciji ako dolazi s područja na kojem vlada epidemija zarazne bolesti,
 - e) da mu nije izrečena mjera protjerivanja, odnosno da mu nije zabranjen ulazak u BiH, ako period na koji mu je izrečena ta mjera, odnosno period zabrane još traje,
 - f) da se ne vodi u evidencijama kod nadležnog organa kao prekršitelj propisa u BiH ili prekršitelj međunarodnih propisa ili kao međunarodni prestupnik,
 - g) da ne postoje drugi razlozi, osim onih iz tač. e) i f) ovog stava, iz kojih bi njegovo prisustvo na teritoriji BiH predstavljalo prijetnju sigurnosti BiH, javnom poretku, javnom redu i miru, javnom zdravlju u BiH ili međunarodnim odnosima BiH.
- (4) Stranci koji su, u skladu s članom 21. (*Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize*) ovog Zakona, oslobođeni pribavljanja vize za ulazak na teritoriju BiH te ne moraju ispunjavati uslov propisan stavom (2) ovog člana, prilikom ulaska u BiH moraju ispunjavati ostale opće uslove za ulazak propisane stavom (3) ovog člana.
- (5) Stranci koji za ulazak u BiH moraju posjedovati vizu, prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje vize, kao i prilikom ulaska u BiH moraju ispunjavati ostale opće uslove za ulazak propisane stavom (3) ovog člana.
- (6) Kada to zahtijevaju razlozi zaštite sigurnosti BiH, javnog poretka, javnog reda i mira ili javnog zdravlja u BiH ili drugi razlozi koji proističu iz međunarodnih obaveza BiH, uz uslove za ulazak propisane st. (1), (2) i (3) ovog člana, Vijeće ministara može propisati dodatne uslove za ulazak stranaca u BiH.

Član 20.

(Ulazak pod posebnim uslovima)

Strancu se može odobriti ulazak i boravak u BiH i kada ne ispunjava uslove iz ovog Zakona, ako je tako predviđeno međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana ili odlukom Vijeća ministara, suda ili tužilaštva u BiH.

Član 21.

(Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize)

- (1) Vijeće ministara, na prijedlog MVP-a, određuje države čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH (u daljnjem tekstu: države bezviznog režima), kao i države čiji državljani mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim pasoša. Vijeće ministara je nadležno da, na prijedlog MVP-a, oslobodi od pribavljanja vize nosioce posebnih vrsta putnih isprava.
- (2) Stranci koji su, u skladu s ovim Zakonom, oslobođeni pribavljanja vize za ulazak na teritoriju BiH imaju pravo na ulazak i boravak u zemlji (u daljnjem tekstu: bezvizni boravak) ukupno u trajanju do 90 dana u bilo kojem periodu od 180 dana koji podrazumijeva uzimanje u obzir perioda od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka, ako drugačije nije određeno međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana.

Član 22.

(Izuzeci od obaveze posjedovanja vize)

- (1) Stranci koji imaju dozvolu privremenog ili stalnog boravka u BiH, u periodu važenja te dozvole, izuzeti su od obaveze posjedovanja vize.
- (2) Stranci – članovi posade i kabinsko osoblje aviona u civilnom aviosaobraćaju koji posjeduju važeći certifikat člana posade, a koji namjeravaju ostati na aerodromu ili unutar granica obližnjeg naseljenog mjesta, u BiH mogu ulaziti bez vize i na teritoriji BiH boraviti do svog prvog sljedećeg redovnog leta.
- (3) Ako je potrebno da neki član posade zbog obaveza putuje u drugu državu kao putnik bilo kojim prijevoznim sredstvom kako bi se pridružio posadi aviona, njegov certifikat prihvata se kao zamjena za pasoš i vizu, te mu se omogućava neophodna sloboda kretanja unutar teritorije BiH.
- (4) Važeći certifikat člana posade priznaje se kao valjan dokument za utvrđivanje identiteta i u slučaju kada njegov nosilac nije državljanin države registra aviona.
- (5) Vijeće ministara, na prijedlog MVP-a i pod uslovom uzajamnosti, može izuzeti od obaveze posjedovanja vize državljane određenih država koji su:
 - a) civilni članovi posade aviona, uz postojanje odgovarajuće potvrde i bilješke u općoj deklaraciji i planu leta,
 - b) civilni članovi posade ili prateća lica aviona koji učestvuju u havarijsko-spasilačkim letovima, uz postojanje odgovarajuće bilješke u općoj deklaraciji i planu leta, ili
 - c) civilni članovi posade broda, ako su upisani u popis posade i osoblja.

Član 23.

(Dokazi o posjedovanju sredstava za izdržavanje)

- (1) Postojanje sredstava za izdržavanje stranca iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) stava (3) tačke a) ovog Zakona dokazuje se na sljedeći način:
 - a) posjedovanjem gotovog novca u domaćoj ili stranoj konvertibilnoj valuti;
 - b) posjedovanjem sredstava bezgotovinskog plaćanja prihvaćenih od bankarskog sistema BiH ili sredstva koje omogućava podizanje novca u BiH, ili garancije banke iz BiH koja priznaje bezgotovinska sredstva plaćanja koja stranac posjeduje;
 - c) pozivnim pismom iz člana 32. (*Pozivno pismo*) ovog Zakona;
 - d) posjedovanjem dokaza o uplaćenom smještaju ili o organiziranom putovanju; ili
 - e) posjedovanjem drugih sredstava kao što su nepokretna imovina u BiH na osnovu koje je moguće osigurati sredstva za izdržavanje za vrijeme boravka u BiH, sredstva po osnovu direktnih stranih ulaganja, proizvodno-tehničke saradnje ili kooperacije i slično.
- (2) Ako stranac ima dokaze o uplaćenom pojedinačnom ili kolektivnom putničkom zdravstvenom osiguranju, podrazumijeva se da ima osigurana sredstva za zdravstvenu zaštitu u smislu člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) stava (3) tačke a) ovog Zakona.
- (3) Smatra se da stranac koji ima radnu dozvolu u BiH zadovoljava uslove koji se odnose na posjedovanje sredstava za izdržavanje.
- (4) Postojanje sredstava za izlazak stranca iz BiH može se dokazivati posjedovanjem važeće putne karte za nastavak putovanja ili za povratak, kao i time što stranac zakonito posjeduje prijevozno sredstvo.

Odjeljak B. Odbijanje ulaska u BiH

Član 24.

(Razlozi odbijanja ulaska)

- (1) Strancu se odbija ulazak u BiH ako ne ispunjava uslove za ulazak iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor čija je BiH ugovorna strana ili odluka iz člana 20. (*Ulazak pod posebnim uslovima*) ovog Zakona.
- (2) Strancu može biti odbijen ulazak u BiH i pored razloga iz stava (1) ovog člana:
 - a) ako prilikom pokušaja ulaska u BiH predloži krivotvorenu putnu ispravu;

- b) ako prilikom pokušaja ulaska u BiH predloži krivotvorenu vizu ili dozvolu boravka;
- c) ako je već proveo na teritoriji BiH 90 dana u bilo kojem periodu od 180 dana koji podrazumijeva uzimanje u obzir perioda od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka, a radi se o državljaninu države bezviznog režima, osim ako se na njega ne primjenjuje odredba člana 20. (*Ulazak pod posebnim uslovima*) ovog Zakona;
- d) ako je već proveo na teritoriji BiH vrijeme dozvoljenog boravka propisano međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana, osim ako nije ostvario uslove za ulazak po drugom osnovu;
- e) ako postoje osnovi sumnje da će obavljati poslove za koje je potrebna radna dozvola, a na njega se ne primjenjuju odredbe člana 77. (*Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada*) ovog Zakona,
- f) ako mu je viza BiH na ulasku poništena ili ukinuta.

Član 25.

(Postupak i posljedica odbijanja ulaska)

- (1) Granična policija odlučuje o odbijanju ulaska na granici.
- (2) Strancu kojem je odbijen ulazak u BiH jer ne ispunjava uslove za ulazak propisane ovim Zakonom izdaje se rješenje o odbijanju ulaska.
- (3) Rješenje o odbijanju ulaska sadrži razlog odbijanja ulaska, a izdaje se na obrascu koji popunjava nadležni policijski službenik Granične policije. Stranac potpisuje prijem rješenja na obrascu rješenja i jedan primjerak zadržava za sebe. Ako stranac odbije potpisati prijem rješenja, ta se činjenica unosi kao napomena na obrascu rješenja i smatra se da je rješenje uredno dostavljeno.
- (4) Nadležni policijski službenik Granične policije na graničnom prijelazu upozorava stranca kojem je odbijen ulazak u BiH da je dužan odmah napustiti područje graničnog prijelaza i zabranjuje mu ulazak na teritoriju BiH.
- (5) Rješenje o odbijanju ulaska mora sadržavati razlog odbijanja ulaska, a izdaje se na obrascu i dostavlja se strancu. Ako stranac odbije primiti rješenje, ta se činjenica unosi kao zabilješka i smatra se da je rješenje dostavljeno.
- (6) Rješenje o odbijanju ulaska izvršava se odmah, unošenjem otiska štambilja "ODBIJEN ULAZAK", odnosno druge odgovarajuće oznake u putnu ispravu stranca. Ako stranac nema putnu ispravu u koju bi se mogao unijeti otisak štambilja, odnosno druga odgovarajuća oznaka, ta se činjenica unosi kao napomena u obrazac rješenja.
- (7) Protiv rješenja o odbijanju ulaska žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

- (8) Stranac kojem je odbijen ulazak može ući u BiH nakon što otkloni razloge zbog kojih mu je odbijen ulazak.
- (9) Ukoliko se u žalbenom postupku utvrdi da je strancu neosnovano odbijen ulazak u BiH, ta činjenica se unosi u Centralnu bazu podataka o strancima, te se prilikom ponovnog ulaska stranca u BiH vrši poništenje štambilja o odbijanju ulaska otiskom štambilja "PONIŠTENO".

Odjeljak C. Vize

Član 26.

(Opće odredbe o vizama)

- (1) Viza je odobrenje za tranzit kroz međunarodni tranzitni prostor aerodroma ili teritoriju BiH ili odobrenje za namjeravani boravak na teritoriji BiH u roku određenom u vizi.
- (2) Po pravilu, stranac je dužan vizu pribaviti prije dolaska na granični prijelaz BiH.
- (3) Viza se može izdati strancu koji posjeduje pasoš koji mora biti važeći najmanje tri mjeseca nakon planiranog datuma odlaska iz BiH ili u slučaju nekoliko posjeta nakon posljednjeg planiranog datuma odlaska iz BiH, ima najmanje dvije prazne stranice i izdat je u prethodnih 10 godina. U opravdanim hitnim slučajevima odnosno ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili lični razlozi, važnost putne isprave može biti i kraća od tri mjeseca.
- (4) Posjedovanje vize ne predstavlja безусловno pravo ulaska u BiH.
- (5) Viza ne pruža strancu pravo na rad u BiH, ako ovim Zakonom nije drugačije određeno.

Član 27.

(Vrste viza)

Nadležni organi BiH izdaju sljedeće vize:

- a) aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A),
- b) vizu za kratkoročni boravak (Viza C),
- c) vizu za dugoročni boravak (Viza D).

Član 28.

(Aerodromska tranzitna viza - Viza A)

- (1) Aerodromska tranzitna viza (Viza A) omogućava strancu prolazak kroz međunarodno tranzitno područje aerodroma bez stvarnog ulaska u zemlju, tokom zaustavljanja ili nastavljanja međunarodnog leta.

- (2) Po pravilu, strancu koji za vrijeme neprekinutog putovanja ne napušta međunarodno tranzitno područje aerodroma ili avion koji se nalazi na aerodromu u BiH nije potrebna viza.
- (3) Izuzetno, Vijeće ministara može odlučiti da državljani određenih zemalja treba da posjeduju aerodromske tranzitne vize.
- (4) Strancu se može na njegov zahtjev izdati aerodromska tranzitna viza za određeni broj prolazaka kroz međunarodno područje aerodroma u periodu tranzita.

Član 29.

(Viza za kratkoročni boravak - Viza C)

- (1) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) omogućava strancu tranzit, jedan ili više ulazaka ili boravaka u BiH. Nijedan neprekidan boravak ni ukupno trajanje više uzastopnih boravaka u BiH ne mogu biti duži od 90 dana u bilo kojem periodu od 180 dana koji podrazumijeva uzimanje u obzir perioda od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka.
- (2) Viza za kratkoročni boravak izdaje se s rokom važenja najduže do jedne godine.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, uz prethodnu saglasnost Službe, viza za kratkoročni boravak može se izdati i s rokom važenja do pet godina kada stranac:
 - a) dokaže potrebu ili opravda namjeru čestog odnosno redovnog putovanja, posebno zbog poslovnog ili porodičnog statusa, kao što su poslovna lica, državni službenici angažirani u redovnim zvaničnim kontaktima sa institucijama BiH, predstavnici organizacija civilnog društva koji putuju radi edukativnih seminara ili konferencija, članovi porodice državljana BiH, članovi porodice državljana stranaca sa stalnim boravkom u BiH i pomorci i
 - b) dokaže svoj integritet i pouzdanost zakonite upotrebe prethodno izdatih viza za ulazak u BiH, svoju ekonomsku situaciju u državi porijekla i iskrenu namjeru da napusti teritoriju BiH prije isteka roka važenja vize za koju je podnio zahtjev.
- (4) Viza za kratkoročni boravak izdaje se za poslovna putovanja, putovanja u svrhu obrazovanja, obuke ili u sličnu svrhu, za turistička ili druga putovanja u privatne svrhe, za putovanja na političke, naučne, kulturne, sportske, vjerske ili druge događaje, kao i za putovanja iz ostalih razloga za koja je dovoljan kratkoročni boravak.
- (5) U postupku izdavanja vize iz stava (1) ovog člana, Služba po zahtjevu MVP-a ili Granične policije vrši provjere kroz službene evidencije. Rezultati provjera dostavljaju se organu nadležnom za izdavanje vize.

Član 30.

(Viza za dugoročni boravak - Viza D)

- (1) Viza za dugoročni boravak (Viza D) omogućava strancu ulazak i boravak u BiH u periodu od 180 dana u toku jedne godine i omogućava strancu podnošenje zahtjeva za odobrenje privremenog boravka u BiH.
- (2) Viza za dugoročni boravak izdaje se izuzetno u situacijama kada je za svrhu boravka u BiH potreban period duži od 90 dana u periodu od 180 dana.
- (3) Viza za dugoročni boravak izdaje se s rokom važenja najviše do jedne godine i izdaje se za jedan ili više ulazaka u BiH.
- (4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, viza za dugoročni boravak može se izdati i s rokom važenja dužim od jedne godine ako je to u interesu BiH.
- (5) Za izdavanje vize za dugoročni boravak potrebna je prethodna saglasnost Službe.
- (6) Po prijemu zahtjeva za izdavanje vize za dugoročni boravak, diplomatsko-konzularno predstavništvo BiH (u daljnjem tekstu: DKP BiH) dužno je prikupiti svu potrebnu dokumentaciju i proslijediti je Službi radi davanja saglasnosti iz stava (5) ovog člana.

Član 31.

(Uslovi za izdavanje vize)

- (1) Podnosilac zahtjeva za izdavanje vize dužan je dati lične podatke kao i biometrijske podatke koji se od njega traže, druge potrebne informacije, te navesti svrhu ulaska u BiH. Zahtjev za izdavanje vize podnosi se najranije tri mjeseca prije početka planirane posjete, na propisanom obrascu, koji se mora tačno i potpuno popuniti.
- (2) Za izdavanje vize za kratkoročni boravak (Viza C) podnosilac zahtjeva dužan je, pored dokaza o putnom zdravstvenom osiguranju koje pokriva troškove koji mogu nastati u vezi sa vraćanjem u državu porijekla iz zdravstvenih razloga, hitnom medicinskom pomoći odnosno hitnim bolničkim liječenjem ili smrti tokom njegova boravka u BiH, uz zahtjev priložiti dokaz kojim opravdava svrhu i uslove namjeravanog boravka u BiH i to:
 - a) pozivno pismo iz člana 32. (*Pozivno pismo*) ovog Zakona;
 - b) kopiju sudskog ili drugog službenog poziva kojim se poziva da se odazove u pravnom postupku koji se vodi u BiH;
 - c) kopiju dokaza o uplaćenom turističkom putovanju, uključujući smještaj i prijevoz, ili dokaz o organiziranom putovanju ili uplaćenom smještaju;
 - d) potvrdu o prijemu na obrazovanje ili obuku; ili

- e) drugi dokument na osnovu kojeg se može razumno zaključiti o svrsi i uslovima namjeravanog boravka u BiH, ako je to moguće i potrebno.

(3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, od obaveze dostavljanja dokaza o putnom zdravstvenom osiguranju izuzeti su nosioci diplomatskih pasoša, a mogu se izuzeti i profesionalne grupe, kao što su pomorci, koje već imaju putno zdravstveno osiguranje zbog svoje profesionalne djelatnosti.

(4) U slučaju sumnje u svrhu ulaska u BiH koju je stranac naveo u zahtjevu za izdavanje vize, službeno lice DKP-a BiH može zahtijevati da stranac dostavi uvjerenje o posjedovanju nekretnine ili uvjerenje o stalnim izvorima prihoda u državi porijekla ili državi polaznog odredišta ili uvjerenje o upisanom studiju ili druge dokaze, odnosno dokaz iz kojeg se razumno može zaključiti da će stranac nakon zakonitog boravka napustiti BiH.

(5) Službeno lice može zahtijevati dodatne dokaze ili pojašnjenje podataka ili informacija iz zahtjeva za izdavanje vize, kao i razgovor s podnosiocem zahtjeva.

(6) Uslovi za izdavanje vize za kratkoročni boravak (Viza C) propisani stavom (2) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se i u slučajevima izdavanja vize za dugoročni boravak (Viza D).

Član 32.

(Pozivno pismo)

- (1) Pozivno pismo je pismo kojim se stranac poziva da dođe u BiH u određenu svrhu u određenom vremenskom periodu.
- (2) Pozivno pismo za ulazak stranca u BiH može izdati državljanin BiH ili stranac s odobrenim stalnim boravkom u BiH, ili domaće ili strano pravno lice registrirano u BiH.
- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana, pozivno pismo u svrhu spajanja porodice ili posjete može izdati i stranac s odobrenim privremenim boravkom u BiH kao nosilac „Plave karte“, ili stranac koji boravi po osnovu odobrenog privremenog boravka u BiH godinu dana ili duže i koji ima osnovane izglede za odobrenje stalnog boravka u BiH ili stranac sa priznatim izbjegličkim statusom. Stranac sa odobrenim privremenim boravkom do jedne godine može izdati pozivno pismo isključivo u svrhu posjete.
- (4) Pozivno pismo izdaje se na propisanom obrascu i sadrži izjavu pozivaoca da na sebe preuzima obavezu da osigura smještaj, pokrije troškove liječenja, osigura izdržavanje i podmiri ostale troškove koji mogu nastati za vrijeme boravka stranca u BiH, troškove stavljanja pod nadzor, dobrovoljnog napuštanja ili prisilnog udaljenja, kao i sve druge troškove izlaska stranca iz BiH, ako te obaveze ne može podmiriti stranac.
- (5) Pozivno pismo ovjerava Služba po mjestu prebivališta, odnosno sjedišta pozivaoca, na osnovu dokaza dostavljenih uz zahtjev i nakon izvršenih operativnih provjera. Rok važenja pozivnog pisma je 180 dana od dana ovjere.

- (6) U slučaju iz stava (3) ovog člana, Služba ovjerava pozivno pismo i na osnovu dokaza o istinitosti svrhe spajanja porodice.
- (7) Služba može ovjeriti i grupno pozivno pismo za namjane pet, a najviše 50 lica koja putuju na zajednički pasoš.
- (8) Pozivnim pismom, u smislu ovog Zakona, smatra se i službeni akt državnog, entitetskog ili kantonalnog organa vlasti, organa vlasti Brčko distrikta BiH, kao i diplomatsko-konzularnog predstavništva strane države ili međunarodne organizacije koja ima diplomatski status u BiH.

Član 33.

(Izdavanje vize na zajednički pasoš)

- (1) Viza na zajednički pasoš izdaje se kao aerodromska tranzitna viza (Viza A), ili kao viza za kratkoročni boravak (Viza C) grupi stranaca, koja može brojati najmanje pet i najviše 50 lica i koju predvodi lice koje posjeduje svoj lični pasoš i pojedinačnu vizu ako je potrebna.
- (2) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) može se izdati na zajednički pasoš s rokom važenja najduže do 30 dana, ako članovi grupe zajedno ulaze na teritoriju BiH i borave i napuštaju je kao grupa.
- (3) Za svako lice koje je navedeno u zajedničkom pasošu izdaje se pojedinačna viza.

Član 34.

(Nadležnost i mjesto izdavanja vize)

- (1) Vizu izdaje DKP BiH, a može je izdati i diplomatsko-konzularno predstavništvo druge države sa kojom je BiH zaključila ugovor.
- (2) Stranac je dužan pribaviti vizu prije ulaska u BiH, a na poziv organa iz stava (1) ovog člana dužan je zahtjev za izdavanje vize podnijeti lično.
- (3) Prije izdavanja vize, DKP BiH dužan je u slučajevima predviđenim ovim Zakonom zatražiti prethodnu saglasnost Službe.
- (4) Protiv rješenja kojim se zahtjev za izdavanje vize odbija može se podnijeti žalba MVP-u, putem DKP-a, u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
- (5) Izuzetno od st. (1) i (2) ovog člana, ako to zahtijevaju razlozi sigurnosti BiH, humanitarni, ozbiljni profesionalni ili lični razlozi, vizu za kratkoročni boravak (Viza C) za jedan ulazak do 15 dana ili aerodromsku tranzitnu vizu (Viza A) može izdati na granici Granična policija.
- (6) Viza iz stava (5) ovog člana može se izdati samo pod uslovom da stranac:

- a) ispunjava opće uslove za ulazak u BiH iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) st. (1) i (3) ovog Zakona,
 - b) dokaže da nije bio u mogućnosti unaprijed podnijeti zahtjev za vizu, i
 - c) predoči dokument ili više njih kojima dokazuje nepredvidiv i neodgodiv razlog za ulazak u BiH, te garantuje povratak u državu porijekla ili uobičajenog mjesta boravka.
- (7) Protiv rješenja kojim se zahtjev za izdavanje vize na granici odbija može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Član 35.

(Rok za davanje saglasnosti)

- (1) Kad je predviđeno da prije izdavanja vize DKP BiH mora zatražiti prethodnu saglasnost Službe, Služba odgovara što je prije moguće, a najkasnije u roku od sedam dana od dana prijema zahtjeva. O svom odgovoru Služba obavještava MVP.
- (2) Ako DKP ne primi odgovor Službe u roku iz stava (1) ovog člana, smatra se da je saglasnost data.

Član 36.

(Produženje vize)

- (1) Viza za kratkoročni boravak (Viza C) može se produžiti zbog više sile, humanitarnih, ozbiljnih profesionalnih ili ličnih razloga, a u skladu sa pravilima koja važe za izdavanje vize.
- (2) Zahtjev za produženje vize podnosi se Službi najkasnije pet dana prije isteka važenja vize i odobrenja za boravak odobrenog na osnovu izdate vize. Služba donosi odluku o produženju vize u roku od tri dana od dana prijema zahtjeva.
- (3) Protiv odluke kojom se zahtjev za produženje vize odbija odnosno odbacuje može se podnijeti žalba Ministarstvu u roku od tri dana od dana dostavljanja odluke. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Član 37.

(Odbijanje zahtjeva za izdavanje vize i izuzetno izdavanje vize iz humanitarnih razloga)

- (1) Zahtjev stranca za izdavanje vize odbija se:
 - a) ako ne ispunjava uslove za izdavanje vize iz člana 31. (*Uslovi za izdavanje vize*) ovog Zakona;

- b) ako ne ispunjava opće uslove za ulazak u BiH iz člana **19. (Opći uslovi za ulazak)** st. (1), (3), (5) i (6) ovog Zakona niti se na njega primjenjuje međunarodni ugovor čija je BiH ugovorna strana ili odluka iz člana **20. (Ulazak pod posebnim uslovima)** ovog Zakona;
 - c) ako se stranac ne odazove pozivu DKP BiH da zahtjev za izdavanje vize podnese lično;
 - d) ako je stranac već boravio u BiH 90 dana tokom perioda od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka;
 - e) ako rok važenja pasoša stranca u koji se unosi viza ističe za manje od tri mjeseca od posljednjeg dana namjeravanog boravka u BiH ili pasoš nema najmanje dvije prazne stranice ili nije izdat u prethodnih 10 godina, uvažavajući izuzetke propisane u članu 26. stavu (3) ovog Zakona;
 - f) ako odbije dati biometrijske podatke prilikom predaje zahtjeva; ili
 - g) ako stranac kod podnošenja zahtjeva za izdavanje vize na granici ne dokaže nepredvidive i neodgodive razloge za ulazak.
- (2) Zahtjev za izdavanje vize može se odbiti strancu koji nije platio troškove nadzora i/ili troškove udaljenja iz BiH.
- (3) Izuzetno od stava (1) ovog člana, viza se može izdati iz humanitarnih razloga ili ako je to u interesu BiH ili je to u skladu s prihvaćenim međunarodnim obavezama.

Član 38.

(Poništenje i ukidanje vize)

- (1) Viza se poništava ako se naknadno utvrdi da nisu bili ispunjeni uslovi za njeno izdavanje ili ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju da je dobijena na prevaru.
- (2) Viza se ukida ako se utvrdi da više ne postoje uslovi za njeno izdavanje.
- (3) Vizu može poništiti ili ukinuti DKP BiH, Granična policija ili Služba.
- (4) Rješenje o poništenju ili ukidanju vize dostavlja se strancu na propisanom obrascu.
- (5) Protiv rješenja iz stava (4) ovoga člana stranac može podnijeti žalbu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja, putem nadležnog DKP BiH.
- (6) Ukoliko je rješenje iz stava (4) ovog člana donijelo DKP BiH o žalbi na rješenje odlučuje MVP, a ukoliko je to rješenje donijela Granična policija ili Služba o žalbi odlučuje Ministarstvo. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (7) Viza se može ukinuti i na zahtjev stranca kojem je viza izdata, u kojem slučaju žalba nije dopuštena.

- (8) Ukoliko je viza poništena ili ukinuta, preko naljepnice vize otiskuje se štambilj "PONIŠTENO" ili „UKINUTO“ ili drugi odgovarajući znak.
- (9) Organ koji je poništio ili ukinuo vizu, dužan je o tome obavijestiti Ministarstvo i organ koji je izdao vizu.

Član 39.

(Razlozi za poništenje ili ukidanje vize)

- (1) Viza se strancu poništava ili ukida:
- a) ako ima lažnu ili krivotvorenu putnu ispravu;
 - b) ako boravi suprotno svrsi planiranog ulaska i boravka;
 - c) ako nema sredstva za izdržavanje za vrijeme namjeravanog boravka ili za povratak u državu porijekla ili uobičajenog boravka ili za tranzit u treću državu ili nije u mogućnosti zakonito pribaviti ta sredstva;
 - d) ako boravi u BiH duže od 90 dana u bilo kojem periodu od 180 dana koji podrazumijeva uzimanje u obzir perioda od 180 dana koji prethodi svakom danu boravka;
 - e) ako ima na snazi mjeru zabrane ulaska u BiH;
 - f) ako predstavlja prijetnju javnom poretku, sigurnosti ili međunarodnim odnosima BiH;
 - g) ako ne poštuje javni poredak BiH ili preduzme aktivnost koja narušava sigurnost BiH ili je član organizacije koja planira ili preduzme takve aktivnosti ili organizira ili je u vezi s organiziranjem bespravnog ulaska, boravka ili izlaska pojedinca ili grupe u ili iz BiH, ili organizira ili na bilo koji način učestvuje u trgovini ljudima ili na bilo koji način učestvuje u kriminalnoj aktivnosti ili postoji međunarodna potjernica;
 - h) ako je prekršio propise kojima se regulira prelazak državne granice, bez obzira da li je povreda propisa nastala pri ulasku ili izlasku iz BiH;
 - i) ako je dao pogrešne podatke ili prikrrio okolnosti važne za izdavanje vize;
 - j) ako obavlja djelatnost za koju je potrebna radna dozvola, a nema radnu dozvolu u BiH;
 - k) ako je pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se po zakonu može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
 - l) ako nema valjano putno zdravstveno osiguranje;
 - m) ako nema namjeru napustiti teritoriju BiH prije isteka vize;

- n) ako podnese zahtjev za ukidanje vize.
- (2) Osnovi za utvrđivanje razloga za poništenje ili ukidanje vize koji su propisani u stavu (1) ovog člana mogu biti: dokazi ili saznanja kojima raspolaže Granična policija, Služba ili DKP BiH u skladu sa svojim nadležnostima, postojanje međunarodne potjernice, pravosnažne sudske odluke ili obavještenja ili informacije nadležnih organa i službi sigurnosti u BiH.
- (3) Strancu kojem je viza ukinuta ili poništena na teritoriji BiH iz razloga propisanih u stavu (1) tač. a), e), f), g), h), i), j) i k) ovog člana, može se izreći i mjera protjerivanja.
- (4) Strancu kojem je viza poništena ili ukinuta na teritoriji BiH, a nije izrečena mjera protjerivanja, određuje se rok u kojem može dobrovoljno napustiti BiH, a koji ne može biti duži od osam dana.
- (5) Organ koji je ukinuo ili poništio vizu o tome obavještava organ koji je vizu izdao.

Član 40.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca)

- (1) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Ministarstvo komunikacija i prometa), donosi podzakonski propis kojim se detaljnije uređuju obaveze prijevoznika koji dovozi stranca na granični prijelaz BiH.
- (2) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, donosi podzakonski propis kojim se utvrđuje najmanji iznos sredstava potreban za izdržavanje stranca u BiH.
- (3) MVP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, donosi podzakonski propis kojim se propisuje izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje vize i naljepnice vize, postupanje prilikom izdavanja aerodromske tranzitne vize (Viza A) i vize za kratkoročni boravak (Viza C) u DKP BiH, rok važenja aerodromske tranzitne vize (Viza A), te uređuju i druga pitanja o izdavanju ovih viza.
- (4) MVP, nakon pribavljene saglasnosti Ministarstva i Službe, donosi podzakonski propis kojim se uređuje postupak izdavanja vize za dugoročni boravak (Viza D) i druga pitanja o uslovima za izdavanje ove vize.
- (5) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva nakon pribavljenog mišljenja Granične policije, donosi podzakonski propis o graničnim prijelazima na kojima je moguće izdavanje vize.
- (6) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, Službe i Granične policije donosi podzakonski propis kojim se uređuje postupanje prilikom ulaska stranaca u BiH, izdavanje vize na granici, izgled i sadržaj obrasca pozivnog pisma i postupanje prilikom ovjere pozivnog pisma, obrazac rješenja o odbijanju ulaska i postupanje prilikom odbijanja ulaska u BiH, te druga pitanja o uslovima ulaska u BiH.

POGLAVLJE III. PUTNE ISPRAVE ZA STRANCE

Član 41.

(Vrste putnih isprava za strance)

Putne isprave za strance u smislu ovog Zakona su:

- a) putna isprava za lice bez državljanstva i
- b) putni list za stranca.

Član 42.

(Izdavanje putnih isprava za strance)

- (1) Putne isprave za lica bez državljanstva izdaju se pod uslovima utvrđenim međunarodnim konvencijama, a putni list za stranca u skladu sa ovim Zakonom.
- (2) Putne isprave za lica bez državljanstva i putne listove za strance izdaje Služba prema boravištu, odnosno prebivalištu stranca.
- (3) Putne isprave za lica bez državljanstva izdaju se s rokom važenja dvije godine, osim u slučaju putnog lista koji se izdaje sa rokom važenja do 30 dana i važi samo za jedno putovanje.
- (4) Nosioци putnih isprava za strance mlađi od 14 godina mogu putovati u inostranstvo samo u pratnji roditelja ili zakonskog zastupnika ili staratelja ili opunomoćenika s ovjerenom punomoći oba roditelja ili zakonskog zastupnika ili staratelja, ili moraju imati saglasnost roditelja, odnosno zakonskog zastupnika ili staratelja ako putuju bez pratnje.

Član 43.

(Putni list za stranca)

- (1) Putni list za stranca je putna isprava koja važi za jedno putovanje i izdaje se strancu:
 - a) čija je važeća putna isprava izgubljena ili uništena i ne može se zamijeniti ili je stranac na drugi način bez nje ostao, a država čiji je državljanin nema svoje diplomatsko-konzularno predstavništvo u BiH niti njen interes zastupa neka druga država, s ciljem da se tom strancu omogući povratak u državu u kojoj ima uobičajeno mjesto boravka ili u državu koja ga prihvata;
 - b) kojem je odobrena ili je bila odobrena međunarodna zaštita ili privremena zaštita ili je u postupku sticanja takvog statusa, s ciljem da mu se omogući dobrovoljni povratak u državu porijekla ili u državu u kojoj ima uobičajeno mjesto boravka ili u državu koja ga prihvata;
 - c) kojem je prestalo državljanstvo BiH, a radi putovanja u inostranstvo;

- d) koji je u inostranstvu izgubio putnu ispravu za izbjeglice ili putnu ispravu za lice bez državljanstva koju je izdao nadležni organ u BiH radi povratka u BiH; ili
 - e) koji je u postupku prisilnog udaljenja iz BiH radi povratka u državu porijekla ili državu uobičajenog boravka ili treću državu koja ga prihvata.
- (2) Putni list za stranca može se, pored slučajeva iz stava (1) ovog člana, izdati i u drugim slučajevima, ako za to postoje opravdani razlozi.
 - (3) Putni list za stranca iz stava (1) tač. a), b), c) i e) ovog člana izdaje nadležna organizaciona jedinica Službe kojoj je prijavljen gubitak ili uništenje putne isprave ili njen drugačiji nestanak, odnosno na čijem području stranac boravi.
 - (4) Putni list za stranca iz stava (1) tačke d) ovog člana izdaje DKP BiH uz prethodnu saglasnost Ministarstva ukoliko se radi o izbjeglici, odnosno Službe ukoliko se radi o licu bez državljanstva.
 - (5) U slučaju iz stava (1) tačke b) ovog člana Služba izdaje putni list za stranca po prethodnoj saglasnosti organa nadležnog za poslove azila.

Član 44.

(Neizdavanje putnih isprava za strance)

- (1) Putna isprava za stranca neće se izdati strancu:
 - a) protiv kojeg se vodi krivični ili prekršajni postupak, osim ako postoji saglasnost organa koji vodi postupak;
 - b) koji je osuđen na kaznu zatvora ili novčanu kaznu ili mu je izrečena mjera oduzimanja imovinske koristi ili je dužan nadoknaditi štetu, dok kaznu ne izdrži, odnosno dok novčanu kaznu ne plati, ili dok ne vrati imovinsku korist, odnosno dok ne nadoknadi štetu; ili
 - c) ako to zahtijevaju razlozi zaštite javnog poretka, sigurnosti ili javnog zdravlja BiH.
- (2) Kada Služba utvrdi postojanje nekog od razloga iz stava (1) ovog člana, oduzet će prethodno izdatu putnu ispravu za stranca na vrijeme dok takav razlog postoji i o tome obavijestiti Ministarstvo.
- (3) U slučaju iz stava (2) ovog člana, Služba izdaje potvrdu o oduzimanju putne isprave za stranca.
- (4) Izuzetno od stava (1) tačke b) ovog člana, putni list za strance može se izdati strancu koji je u postupku prisilnog udaljenja iz BiH radi povratka u državu porijekla ili državu uobičajenog boravka ili treću državu koja ga prihvata.

Član 45.

(Obaveze stranca u vezi s putnim ispravama za strance)

- (1) Stranac ne smije ustupiti svoju putnu ispravu za stranca drugom licu niti smije koristiti kao svoju putnu ispravu drugog lica. U protivnom, službeno lice će, odmah po saznanju, prijaviti krivično djelo u skladu sa zakonom o krivičnom postupku.
- (2) Stranac kojem je otkazan boravak u skladu s ovim Zakonom ili je stekao državljanstvo BiH dužan je odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana nastupanja navedenih okolnosti, vratiti putnu ispravu za stranca mjesno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe koja je tu putnu ispravu izdala.
- (3) Stranac je dužan da gubitak, uništenje ili drugačiji nestanak putne isprave za stranca prijavi odmah po saznanju mjesno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policije prema mjestu boravka, a ako se ta činjenica dogodila van BiH, najbližem DKP-u BiH.
- (4) Organ kojem je prijavljena činjenica iz stava (3) ovog člana izdaje strancu potvrdu o prijavi gubitka, uništenja ili drugačijeg nestanka putne isprave za stranca. Ako je stranac prijavio tu činjenicu policiji, odnosno DKP-u BiH, policija odnosno DKP BiH dužni su odmah, a najkasnije tokom istog dana, obavijestiti organizacionu jedinicu Službe na čijem području stranac boravi.
- (5) Putna isprava za stranca koja je izgubljena, uništena ili je na drugačiji način nestala oglašava se nevažećom u "Službenom glasniku BiH" o trošku stranca.

Član 46.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi sa putnim ispravama za strance)

- (1) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja MCP-a, MVP-a i Službe, donosi podzakonski propis kojim se uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje putne isprave za lice bez državljanstva i zahtjeva za izdavanje putnog lista za strance.
- (2) MCP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, MVP-a i Službe, donosi podzakonski propis kojim se uređuje oblik, izgled i sadržaj putne isprave za lice bez državljanstva i putnog lista za strance, potrebni dokumenti koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje, postupanje prilikom izdavanja i druga tehnička pitanja vezana za putnu ispravu za lice bez državljanstva i putni list za strance.

POGLAVLJE IV. BORAVAK STRANACA U BiH

Odjeljak A. Vrste boravka stranaca u BiH

Član 47.

(Vrste boravka)

- (1) U smislu ovog Zakona, pod boravkom stranca u BiH smatra se:
- a) vizni,
 - b) bezvizni,
 - c) privremeni, i
 - d) stalni boravak.
- (2) Vizni boravak je boravak stranca u BiH u vremenu koje je navedeno u vizi.
- (3) Bezvizni boravak je boravak u BiH stranca koji dolazi iz države bezviznog režima u vremenu iz člana 21. (*Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize*) stava (2) ovog Zakona.
- (4) Privremeni boravak je boravak stranca u BiH u vremenu do jedne godine, ako dozvolom boravka nije drugačije određeno.
- (5) Stalni boravak je boravak stranca u BiH u neograničenom vremenu.

Odjeljak B. Privremeni boravak

Član 48.

(Osnov za odobrenje privremenog boravka)

- (1) Privremeni boravak može se odobriti strancu koji namjerava boraviti ili boravi u BiH po osnovu:
- a) spajanja porodice,
 - b) obrazovanja,
 - c) humanitarnih razloga,
 - d) rada sa radnom dozvolom,
 - e) rada bez radne dozvole, ili
 - f) drugih opravdanih razloga.

- (2) Odobrenje privremenog boravka može se izuzetno izdati i po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini, ako postoji efektivna veza stranca sa BiH.
- (3) Privremeni boravak odobrava se na period do jedne godine, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (4) Privremeni boravak iz humanitarnih razloga u slučaju iz člana **58. (Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga)** stava (2) tačke a) ovog Zakona odobrava se na period najduže do šest mjeseci.
- (5) Produženje privremenog boravka može se odobriti na zahtjev stranca, ali samo po istom osnovu po kojem mu je odobren privremeni boravak čije produženje traži.

Član 49.

(Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka)

- (1) Strancu se može odobriti privremeni boravak ako dostavi:
 - a) dokaz kojim opravdava postojanje osnova za odobrenje privremenog boravka,
 - b) pasoš s rokom važenja najmanje tri mjeseca dužim od perioda na koji traži odobrenje privremenog boravka,
 - c) dokaz da raspolaže sredstvima za izdržavanje, kako ne bi tokom boravka u BiH postao korisnik socijalne pomoći,
 - d) dokaz o odgovarajućem smještaju,
 - e) dokaz o zdravstvenom osiguranju,
 - f) ljeakarsko uvjerenje, izdato najkasnije tri mjeseca prije dana podnošenja zahtjeva, iz kojeg je vidljivo da ne boluje od bolesti koje predstavljaju prijetnju javnom zdravlju u BiH, izuzimajući slučajeve kada je oboljenje nastupilo nakon odobrenog prvog privremenog boravka u BiH i
 - g) potvrdu koju je izdao nadležni organ države porijekla da se protiv njega ne vodi krivični postupak i da nije kažnjavan za krivično djelo, koja nije starija od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva za boravak.
- (2) Smatra se da stranac koji posjeduje radnu dozvolu za rad u BiH ispunjava uslove koji se odnose na posjedovanje sredstava za izdržavanje i zdravstveno osiguranje.
- (3) Ukoliko stranac podnosi zahtjev za produženje privremenog boravka dužan je dostaviti dokaz da se protiv njega ne vodi krivični postupak i da nije kažnjavan za krivično djelo izdat od nadležnog organa u BiH, a može se izuzeti od obaveze pribavljanja dokaza iz stava (1) tač. f) i g) ovog člana, o čemu odlučuje Služba.
- (4) Stranac dnevni migrant koji podnosi zahtjev za odobrenje ili produženje privremenog boravka po osnovu obrazovanja, rada sa radnom dozvolom ili bez radne dozvole

izuzet je od obaveze pribavljanja dokaza o odgovarajućem smještaju iz stava (1) tačke d) ovog člana.

Član 50.

(Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice)

(1) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice može se odobriti članovima uže porodice:

a) državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH,

b) stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH kao nosiocu „Plave karte“, stranca koji boravi po osnovu odobrenog privremenog boravka u BiH godinu dana ili duže i koji ima osnovane izglede za odobrenje stalnog boravka u BiH ili stranca sa priznatim izbjegličkim statusom.

(2) Privremeni boravak iz stava (1) ovog člana, na zahtjev stranca koji dolazi u BiH radi spajanja porodice, može se odobriti pod uslovom da:

a) državljanin BiH, stranac s odobrenim boravkom u BiH ili stranac sa priznatim izbjegličkim statusom ima osiguran smještaj za sebe i članove porodice za koje traži odobrenje boravka po osnovu spajanja porodice i da ima stalni izvor prihoda, odnosno da raspolaže dovoljnim sredstvima za izdržavanje u BiH lica za koja se traži spajanje porodice,

b) državljanin BiH, stranac s odobrenim boravkom u BiH ili stranac sa priznatim izbjegličkim statusom ima osigurano zdravstveno osiguranje za sebe i članove porodice za koje traži odobrenje boravka po osnovu spajanja porodice, i

c) ne postoje razlozi koji isključuju odobrenje boravka iz člana 49. (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*) stava (1) tač. b), f) i g) ovog Zakona ni razlozi iz člana 84. (*Odbijanje zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za produženje privremenog boravka*) stava (1) tačke g) ovog Zakona i člana 85. (*Odbacivanje zahtjeva za odobrenje i produženje privremenog boravka i obustava postupka*) ovog Zakona.

(3) Članovima uže porodice, u smislu ovog Zakona, smatraju se:

a) bračni odnosno vanbračni partner državljanina BiH, ili stranca s odobrenim boravkom u BiH, ili stranca sa priznatim izbjegličkim statusom, pod uslovom da je brak, odnosno vanbračna zajednica pravovaljana u BiH u skladu s članom 6. (*Definicije*) tač. l) i m) ovog Zakona;

b) djeca do 18 godina ili punoljetna izdržavana djeca koja su na redovnom školovanju do 26 godina ili poslovno ili radno nesposobna punoljetna djeca, koja žive u zajedničkom domaćinstvu, rođena u braku, van braka, usvojena ili djeca bračnih i vanbračnih partnera, koja nisu osnovala vlastitu porodicu, i

c) izdržavani roditelji.

- (4) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice članovima uže porodice državljanina BiH koji ima prebivalište u BiH iz stava (1) tačke a) ovog člana, odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.
- (5) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice članovima uže porodice stranca iz stava (1) tačke b) ovog člana odobrava se na period u kojem je privremeni boravak odobren strancu sa kojim se spaja porodica, a najduže do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.
- (6) Izuzetno od st. (4) i (5) ovog člana, punoljetni stranac koji boravi u BiH neprekidno tri godine po osnovu privremenog boravka odobrenog radi spajanja porodice može podnijeti zaseban zahtjev za odobrenje privremenog boravka po nekom drugom osnovu, ukoliko ispunjava uslove propisane ovim Zakonom za odobrenje privremenog boravka po nekom drugom osnovu osim spajanja porodice.
- (7) Član porodice kojem je odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice sa strancem kojem je odobren privremeni boravak kao nosiocu Plave karte ima pravo na rad u BiH u skladu sa ovim Zakonom.

Član 51.

(Boravak u slučaju prestanka braka ili vanbračne zajednice)

- (1) Ako je za vrijeme trajanja privremenog boravka odobrenog po osnovu spajanja porodice prestao brak ili vanbračna zajednica, bivši supružnik ili vanbračni partner koji je odobrenje privremenog boravka dobio kao član uže porodice iz člana 50. (***Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice***) može podnijeti zahtjev za produženje privremenog boravka:
 - a) ako ima pravo starateljstva nad maloljetnim djetetom koje ima državljanstvo BiH;
 - b) u slučaju smrti supružnika ili vanbračnog partnera na osnovu kojeg je ostvaren privremeni boravak s ciljem spajanja porodice, a dokaže da je stekao pravo na rad u skladu s odredbama ovog Zakona ili ima osigurana sredstva za vlastito izdržavanje i izdržavanje članova porodice te zdravstveno osiguranje ili ako boravi u BiH radi studiranja i priloži dokaze o sredstvima za vlastito izdržavanje i izdržavanje članova porodice i zdravstvenom osiguranju; ili
 - c) kad je u toku brakorazvodna parnica u kojoj se odlučuje o starateljstvu nad maloljetnim djetetom koje je državljanin BiH.
- (2) Izuzetno, privremeni boravak po osnovu spajanja porodice može se odobriti strancu koji nije imao odobren privremeni boravak prije smrti supružnika ili vanbračnog partnera koji je bio državljanin BiH, ako je nakon smrti supružnika ili vanbračnog partnera preuzeo starateljstvo nad maloljetnim djetetom koje je državljanin BiH i ima prebivalište u BiH.

(3) Privremeni boravak po ovom osnovu odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.

Član 52.

(Brak iz koristi)

(1) Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice neće se odobriti ako je brak sklopljen iz koristi.

(2) Okolnosti koje mogu ukazivati da je brak sklopljen iz koristi su:

- a) bračni drugovi ne održavaju bračnu zajednicu,
- b) bračni drugovi ne izvršavaju obaveze koje proizlaze iz braka,
- c) bračni drugovi nisu se upoznali prije sklapanja braka,
- d) bračni drugovi ne daju dosljedne lične podatke,
- e) bračni drugovi ne govore jezik koji oboje razumiju,
- f) za sklapanje braka data su materijalna sredstva, osim ako se ne radi o sredstvima koja se daju kao miraz, a supružnici dolaze iz zemalja u kojima je davanje miraza običaj,
- g) postoje dokazi ranijih brakova iz koristi na strani bilo kojeg bračnog druga u BiH ili inostranstvu, ili
- h) drugi dokazi koji mogu ukazivati da je brak sklopljen iz koristi.

(3) Odredbe ovoga člana na odgovarajući se način primjenjuju i na vanbračnu zajednicu.

Član 53.

(Privremeni boravak po osnovu obrazovanja)

Privremeni boravak po osnovu obrazovanja može se odobriti po osnovu:

- a) osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja,
- b) visokoškolskog obrazovanja,
- c) neplaćenog pripravništva i
- d) volonterskog rada.

Član 54.

(Privremeni boravak po osnovu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja)

(1) Privremeni boravak po osnovu redovnog osnovnog obrazovanja može se odobriti strancu koji, uz uslove iz člana 49. (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*) ovoga Zakona, ispunjava i sljedeće uslove:

- a) upisan je u osnovnoškolsku ustanovu,
- b) ima saglasnost roditelja ili zakonskog zastupnika za planirani boravak u svrhu osnovnog obrazovanja u BiH,
- c) ima staratelja u BiH, i
- d) dostavi dokaz da je staratelj ili obrazovna ustanova ili organizacija koja provodi program razmjene učenika za njega odgovorna za vrijeme boravka u BiH naročito u pogledu smještaja, sredstava za izdržavanje, obrazovanja, zdravstvenog osiguranja i povratka.

(2) Privremeni boravak po osnovu redovnog srednjoškolskog obrazovanja može se odobriti strancu koji, uz uslove iz člana 49. (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*) ovoga Zakona, ispunjava i sljedeće uslove:

- a) upisan je u srednjoškolsku ustanovu,
- b) ukoliko je maloljetan ima saglasnost roditelja ili zakonskog zastupnika za planirani boravak u svrhu srednjoškolskog obrazovanja u BiH,
- c) ima staratelja u BiH, i
- d) dostavi dokaz da je staratelj ili obrazovna ustanova ili organizacija koja provodi program razmjene učenika za njega odgovorna za vrijeme boravka u BiH naročito u pogledu smještaja, sredstava za izdržavanje, obrazovanja, zdravstvenog osiguranja i povratka.

(3) Ukoliko stranac upisuje posljednju godinu srednjoškolskog obrazovanja ne može biti stariji od 20 godina života.

(4) Privremeni boravak po osnovu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojima je boravak odobren.

Član 55.

(Privremeni boravak po osnovu visokoškolskog obrazovanja)

(1) Privremeni boravak po osnovu redovnog visokoškolskog obrazovanja može se odobriti strancu koji, uz uslove iz člana 49. (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*) ovoga Zakona, ispunjava i sljedeće uslove:

- a) da je upisan na visokoškolsku ustanovu u BiH, ili
 - b) da dolazi u okviru razmjene studenata, odnosno mobilnosti mladih.
- (2) Privremeni boravak po osnovu redovnog visokoškolskog obrazovanja odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.
- (3) Nakon isteka roka propisanog za trajanje redovnog visokoškolskog obrazovanja privremeni boravak po ovom osnovu može se produžavati najduže dvije godine, uz dostavljanje dokaza o obnovi godine.

Član 56.

(Privremeni boravak neplaćenih pripravnika)

- (1) Privremeni boravak neplaćenih pripravnika može se odobriti strancu koji je stekao visokoškolsko obrazovanje na teritoriji BiH ili strancu koji dolazi na osnovu međunarodnih ugovora čija je BiH ugovorna strana radi obavljanja stručne prakse, odnosno pripravničkog staža.
- (2) Privremeni boravak iz stava (1) ovog člana može se odobriti strancu koji, uz uslove iz člana 49. (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*) ovoga Zakona, ima:
- a) ugovor o osposobljavanju bez naknade zaključen sa pravnim licem u kojem obavlja stručnu praksu odnosno pripravnički staž,
 - b) dokaz da poznaje jedan od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH i
 - c) dokaz da će pravno lice u kojem obavlja stručnu praksu, odnosno pripravnički staž biti odgovorno u pogledu sredstava za izdržavanje, zdravstvene zaštite i povratka.
- (3) Privremeni boravak neplaćenih pripravnika odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojima je boravak odobren, isključivo jednom, i to na period potreban za sticanje profesionalnih kvalifikacija.
- (4) Obavljanje stručne prakse, odnosno pripravničkog staža iz ovoga člana ne smatra se radom u smislu odredbi ovoga Zakona.

Član 57.

(Privremeni boravak volontera)

- (1) Privremeni boravak može se odobriti strancu volonteru koji, uz uslove iz člana 49. (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*) ovoga Zakona, ispunjava i sljedeće uslove da:
- a) nije mlađi od 18 niti stariji od 65 godina života,

- b) ima ugovor o volontiranju zaključen s ustanovom, institucijom, humanitarnom organizacijom, udruženjem građana ili fondacijom u BiH u kojoj obavlja volontiranje,
 - c) priloži projekat na čijoj je realizaciji angažovan, odnosno dokument iz kojeg se vidi šema volonterskog rada, opis poslova i zadataka, broj izvršilaca, period volontiranja, nadzor i radno vrijeme,
 - d) da je organizacija u kojoj stranac volontira potpisala policu obaveznog osiguranja i da preuzima odgovornost za stranca za vrijeme volontiranja, što uključuje troškove izdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i povratka.
- (2) Privremeni boravak strancu volonteru odobrava se na period do jedne godine, a izuzetno se može produžiti pod istim uslovima pod kojima je boravak odobren, ako trajanje projekta na kojem je stranac angažiran traje duže od godinu dana.

Član 58.

(Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga)

- (1) Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga radi liječenja, rehabilitacije i boravka u staračkom domu može se odobriti strancu koji ispunjava uslove iz člana 49. (**Opći uslovi za odobrenje boravka**) ovoga Zakona i dostavi dokaz da je primljen u ustanovu u BiH na liječenje, rehabilitaciju ili smještaj u starački dom.
- (2) Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga može se odobriti i strancu koji ne ispunjava uslove za odobrenje privremenog boravka iz člana 49. (**Opći uslovi za odobrenje boravka**) ovoga Zakona, u sljedećim slučajevima:
- a) ako je žrtva trgovine ljudima s ciljem:
 - 1) pružanja zaštite i pomoći u oporavku i povratku u državu porijekla ili državu uobičajenog boravka ili u državu koja ga prihvata; ili
 - 2) pružanja zaštite i pomoći ako je njihov boravak neophodan zbog saradnje sa nadležnim organima radi istrage u otkrivanju i procesuiranju krivičnog djela trgovine ljudima;
 - b) maloljetnom djetetu stranca ako je napušteno ili je žrtva organiziranog kriminala, ili je iz drugih razloga ostalo bez roditeljske zaštite, starateljstva ili bez pratnje;
 - c) licu bez državljanstva;
 - d) po osnovu drugih opravdanih humanitarnih razloga, koje na prijedlog Ministarstva, određuje podzakonskim propisom Vijeće ministara.
- (3) Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga može se odobriti i strancu koji ne ispunjava uslove za odobrenje privremenog boravka iz člana 49. (**Opći uslovi za odobrenje boravka**) ovoga Zakona, u slučaju kad stranac sarađuje s organima vlasti

radi otkrivanja krivičnog djela ili počinioca, ili je žrtva organiziranog kriminala i njegovo je prisustvo u BiH neophodno za provođenje sudskog postupka.

- (4) Stranac kojem je odobren privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga na osnovu stava (2) tačke a) ovog člana, ima pravo na: adekvatan i siguran smještaj, pristup hitnoj medicinskoj zaštiti, psihološku pomoć, informiranje o pravnom statusu, pravnu pomoć u postupku ostvarivanja statusnih pitanja, pristup tržištu rada pod uslovima koji se primjenjuju prema strancu, kao i pristup profesionalnoj obuci i edukaciji. Dijete koje ima odobren privremeni boravak kao žrtva trgovine ljudima ima pristup obrazovanju.
- (5) Stranac kojem je odobren privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga na osnovu stava (2) tačke c) ovog člana, ima pravo na rad pod istim uslovima koji se primjenjuju prema strancu, a omogućava mu se osnovno obrazovanje pod istim uslovima kao i državljanima BiH.
- (6) Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga određen propisom Vijeća ministara iz stava (2) tačke d) ovog člana, ne može se ni u kojem slučaju odobriti ako postoje okolnosti iz člana **84. (*Odbijanje zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za produženje privremenog boravka*)** stava (1) tač. f) i h) ovog Zakona.
- (7) Privremeni boravak iz stava (1) i stava (2) tač. b), c) i d) ovog člana odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojima je boravak odobren.
- (8) Privremeni boravak iz stava (2) tačke a) ovog člana odobrava se na period najduže do šest mjeseci i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.
- (9) Strancu kojem je odobren privremeni boravak na osnovu stava (2) ovog člana, a koji ne posjeduje važeći putni dokument, izdaje se potvrda o identitetu.

Član 59.

(Preporuka nadležnog organa)

Za odobrenje i produženje privremenog boravka po osnovu humanitarnih razloga iz člana **58. (*Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga*)** stava (2) tač. a), b) i d) i stava (3) ovog Zakona, uz ostale dokaze potrebne za ocjenu osnovanosti zahtjeva, neophodna je ocjena organa pred kojim se vodi odgovarajući postupak (sudski, upravni) ili preporuka drugog nadležnog organa ili nalaz specijaliste medicinske struke odgovarajuće zdravstvene ustanove o potrebi liječenja ili ooravka ili slično.

Član 60.

(Zaštita žrtava trgovine ljudima)

- (1) Ministarstvo je odgovorno za osiguranje posebne zaštite i pomoći žrtvama trgovine ljudima tokom njihovog prihvata i boravka u centrima za smještaj žrtava trgovine ljudima.

- (2) Stranac za kojeg postoje osnovi sumnje da je žrtva trgovine ljudima, od dana smještaja u centar za smještaj žrtava trgovine ljudima, stiče status zaštićene osobe na period od 30 dana, što se smatra periodom oporavka i razmišljanja, da odluči da li će sarađivati sa nadležnim organima u BiH radi istrage u otkrivanju i procesuiranju krivičnog djela trgovine ljudima.

Član 61.

(Privremeni boravak po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini)

- (1) Privremeni boravak po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini može se odobriti strancu koji je vlasnik nepokretne imovine u BiH koji uz ispunjenje uslova iz člana **49. (Opći uslovi za odobrenje boravka)** ovoga Zakona, raspolaže dokazima o vlasništvu i postojanju efektivne veze sa BiH.
- (2) Privremeni boravak po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.

Odjeljak C. Privremeni boravak po osnovu rada sa radnom dozvolom

Član 62.

(Radna dozvola)

- (1) Ako stranac namjerava boraviti u BiH s ciljem plaćenog rada mora, prije ulaska u BiH, imati radnu dozvolu koju je izdao organ nadležan za poslove zapošljavanja stranaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republike Srpske ili Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u skladu s odredbama ovog i drugih zakona u BiH kojima se reguliraju pitanja rada stranaca, osim kad je ovim Zakonom ili međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana određeno da za pojedine vrste rada radna dozvola nije potrebna.
- (2) Obavljanje aktivnosti neophodnih za osnivanje i registraciju pravnog lica, odnosno poslovnog subjekta ne smatra se radom u smislu stava (1) ovog člana, te ne podliježe obavezi pribavljanja radne dozvole.
- (3) Organ iz stava (1) ovog člana dužan je primjerak odluke po zahtjevu za izdavanje radne dozvole dostaviti Službi odmah prilikom dostavljanja odluke strancu.
- (4) Odredbe ovog člana ne odnose se na strance kojima je priznat izbjeglički status ili status supsidijarne zaštite u BiH.

Član 63.

(Izdavanje radne dozvole)

- (1) Radna dozvola može se izdati strancu na zahtjev pravnog ili fizičkog lica koje ga namjerava zaposliti (u daljnjem tekstu: poslodavac). Zavisno od mjesta prebivališta, odnosno sjedišta poslodavca, radnu dozvolu izdaje organ nadležan za poslove

zapošljavanja stranaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republike Srpske ili Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

- (2) Organ nadležan za poslove zapošljavanja stranaca izdaje radnu dozvolu na osnovu utvrđene kvote radnih dozvola u skladu s članom **64. (*Kvota radnih dozvola*)** ili kao radnu dozvolu koja se ne računa u kvotu u skladu s članom **65. (*Radne dozvole koje se ne računaju u kvotu*)** ovog Zakona, te u skladu s propisima kojima se uređuje izdavanje radne dozvole.
- (3) Radna dozvola izdaje se za određeno radno mjesto odnosno za određenu vrstu poslova.
- (4) Radna dozvola se ne može izdati s rokom važenja dužim od jedne godine.

Član 64.

(Kvota radnih dozvola)

- (1) Kvota radnih dozvola je broj radnih dozvola koje se u BiH mogu izdati u jednoj godini za strance određenih zanimanja, odnosno za strance koji obavljaju određene djelatnosti, a kojima je radna dozvola za rad u BiH potrebna i ulazi u kvotu, uključujući i broj radnih dozvola koje se u BiH mogu izdati u jednoj godini za sezonske radnike, definirane i razvrstane po djelatnostima od 90 do 180 dana u godini, u skladu sa izmjenom godišnjih doba.
- (2) Godišnju kvotu radnih dozvola utvrđuje Vijeće ministara, u skladu s migracionom politikom i uz uvažavanje stanja na tržištu rada. Prijedlog godišnje kvote radnih dozvola Vijeću ministara podnosi MCP. MCP prijedlog izrađuje na osnovu izraženih potreba organa nadležnih za poslove zapošljavanja stranaca Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine o broju potrebnih radnih dozvola za strance, prema stepenu i vrsti obrazovanja, odnosno kvalifikacija ili stručnosti, te prema vrsti sezonskih djelatnosti. Ti organi svoje potrebe za radnim dozvolama podnose MCP-u putem Agencije za rad i zapošljavanje BiH.
- (3) U okviru godišnje kvote radnih dozvola, Vijeće ministara utvrđuje djelatnosti i zanimanja u kojima se dopušta zapošljavanje stranaca i broj radnih dozvola za svaku od djelatnosti te utvrđuje teritorijalnu raspodjelu radnih dozvola prema izraženim potrebama iz stava (2) ovog člana.
- (4) Radne dozvole utvrđene godišnjom kvotom izdaju se prvo za produženje već izdatih radnih dozvola, pa potom za novo zapošljavanje.
- (5) Prednost pri izdavanju radnih dozvola imaju stranci koji već imaju odobren privremeni boravak u BiH po osnovu spajanja porodice sa strancem s odobrenim privremenim boravkom u BiH.

Član 65.

(Radne dozvole koje se ne računaju u kvotu)

Radna dozvola može se izdati nezavisno od utvrđene godišnje kvote radnih dozvola u sljedećim slučajevima:

- a) strancu koji ima obrazovanje koje odgovara visokom obrazovanju, završenom postdiplomskom ili doktorskom studiju u BiH;
- b) strancu čiji se rad u BiH zasniva na međunarodnom sporazumu;
- c) strancu koji obavlja ključne poslove u poslovnom subjektu, a koji nije izuzet od potrebe posjedovanja radne dozvole na osnovu međunarodnog sporazuma;
- d) učiteljima ili nastavnicima koji izvode ili pomažu u nastavi u obrazovnim ustanovama zbog svog specifičnog znanja;
- e) profesionalnim sportistima ili sportskim radnicima koji na osnovu valjano zaključenog ugovora rade u BiH;
- f) strancu koji se odrekao državljanstva BiH; ili
- g) strancu koji je u bračnoj ili vanbračnoj zajednici sa strancem s odobrenim stalnim boravkom u BiH ili je dijete stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH.

Član 66.

(Zahtjev za izdavanje radne dozvole)

Zahtjevu za izdavanje radne dozvole za stranca poslodavac je dužan priložiti:

- a) podatke o strancu s kojim namjerava zaključiti ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor, a naročito: ime i prezime, uključujući i sva prijašnja imena i prezimena, imena i prezimena roditelja, datum rođenja, spol, mjesto prebivališta i adresu stanovanja u državi porijekla, broj, datum i mjesto izdavanja važećih putnih isprava,
- b) podatke o radnom mjestu ili vrsti posla te o uslovima rada,
- c) izvod iz relevantnog registra nadležnog suda o registraciji poslodavca u BiH, odnosno potvrdu o prebivalištu ako je poslodavac fizičko lice,
- d) dokaz banke kod koje poslodavac ima račun o solventnosti poslodavca,
- e) dokaz o podmirenim poreskim obavezama i uplaćenim doprinosima za sve postojeće zaposlene, uključujući i stranca u slučaju produženja radne dozvole, i
- f) obrazloženje o opravdanosti zapošljavanja stranca.

Član 67.

(Veza između odobrenja privremenog boravka i radne dozvole)

- (1) Stranac ne može početi raditi u BiH na osnovu radne dozvole prije nego što mu je odobren privremeni boravak, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- (2) Stranac može raditi u BiH samo na osnovu one radne dozvole na osnovu koje mu je odobren privremeni boravak. Na osnovu radne dozvole stranac može raditi u BiH samo na onom radnom mjestu ili na onoj vrsti poslova za čije je obavljanje radna dozvola izdata, te na osnovu koje je strancu odobren privremeni boravak u BiH.
- (3) Privremeni boravak po osnovu radne dozvole odobrava se na period važenja radne dozvole uz dodatnih 30 dana, ali ne duže od jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren. U roku od 30 dana od dana prestanka važenja radne dozvole prestaje važiti i odobrenje privremenog boravka.
- (4) Strancu neće prestati privremeni boravak u BiH odobren po osnovu izdate radne dozvole ako u toku trajanja odobrenog privremenog boravka u BiH promijeni radno mjesto unutar istog pravnog lica, te u roku iz stava (3) ovog člana Službi dostavi novu radnu dozvolu.
- (5) Strancu neće prestati privremeni boravak u BiH odobren po osnovu izdate radne dozvole ako u toku trajanja odobrenog privremenog boravka u BiH promijeni poslodavca, te u roku iz stava (3) ovog člana Službi dostavi novu radnu dozvolu ili dokaz o pokrenutom postupku za izdavanje nove radne dozvole.
- (6) Strancu koji je ušao u BiH bez prethodno pribavljene radne dozvole, ne može se odobriti privremeni boravak po osnovu radne dozvole dok taj stranac boravi u BiH.

Član 68.

(Prestanak važenja radne dozvole)

- (1) Radna dozvola za stranca prestaje važiti:
 - a) istekom roka na koji je izdata, ali u svakom slučaju istekom jedne godine od dana izdavanja;
 - b) iz razloga predviđenih propisima koji uređuju zapošljavanje stranaca; ili
 - c) neodobravanjem, prestankom ili otkazom privremenog boravka u BiH.
- (2) Organ nadležan za poslove zapošljavanja stranaca dužan je bez odlaganja obavijestiti Službu o slučajevima iz stava (1) tačke b) ovog člana.
- (3) Služba je dužna bez odlaganja obavijestiti organ nadležan za poslove zapošljavanja o slučajevima iz stava (1) tačke c) ovog člana.

Član 69.

(Privremeni boravak sezonskih radnika)

- (1) Privremeni boravak strancu sezonskom radniku može se odobriti radi obavljanja poslova koji zavise o izmjeni godišnjih doba u okviru ugovora o radu na određeno vrijeme koji su direktno sklopili stranac i poslodavac iz BiH.
- (2) Privremeni boravak iz stava (1) ovog člana odobrava se na osnovu radne dozvole koju izdaju organi nadležni za poslove zapošljavanja stranaca u Federaciji Bosne i Hercegovine, Republike Srpske ili Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u okviru utvrđenih kvota radnih dozvola za tekuću godinu koje su u skladu sa članom 64. (**Kvota radnih dozvola**) ovog Zakona definisane i razvrstane po djelatnostima od 90 do 180 dana u godini dana, u skladu sa izmjenom godišnjih doba.
- (3) Nadležne službe kojima se poslodavac obrati prijavom o potrebi za sezonskim radom dužne su prijavu odmah proslijediti Agenciji za rad i zapošljavanje BiH. Agencija za rad i zapošljavanje BiH je obavezna prijavu odmah učiniti dostupnom svim organima nadležnim za poslove zapošljavanja u BiH na period od osam dana. Ako se za sezonski rad, po proteku roka od osam dana, ne prijavi državljanin BiH, za te sezone poslove može se angažovati i stranac.
- (4) Privremeni boravak odobrava se sezonskim radnicima na period od 90 dana do 180 dana u periodu od 12 mjeseci. Nakon isteka navedenog perioda stranac je dužan napustiti BiH.
- (5) Privremeni boravak po ovom osnovu može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren, s tim da ukupni privremeni boravak sa produženjem ne prelazi šest mjeseci u periodu od 12 mjeseci.
- (6) Privremeni boravak iz stava (1) ovog člana može se odobriti strancu koji, uz uslove iz člana 49. (**Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka**) ovog Zakona, ispunjava i sljedeće uslove:
 - a) ima radnu dozvolu;
 - b) ima zaključen ugovor o radu ili obavezujuću ponudu za posao u statusu sezonskog radnika u BiH iz kojih se vide:
 - 1) mjesto i vrsta rada,
 - 2) vrijeme trajanja zaposlenja,
 - 3) visina primanja,
 - 4) broj radnih sati (na sedmicu ili mjesec),
 - 5) iznos eventualnog plaćenog odsustva,
 - 6) datum početka zaposlenja i

7) ostali radni uslovi;

- c) dostavi dokaz da poslodavac preuzima odgovornost za stranca za vrijeme boravka u BiH, što uključuje troškove izdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i povratka, te da se troškovi smještaja neće automatski odbijati od njegovih primanja.

(7) Prije donošenja odluke, Služba po službenoj dužnosti, posredstvom Agencije za rad i zapošljavanje BiH, provjerava da li su ispunjeni uslovi iz stava (3) ovog člana i da li je radno mjesto na raspolaganju za odobrenje privremenog boravka po osnovu sezonskog zapošljavanja.

Član 70.

(Obaveze sudova, kazneno-popravnih i obrazovnih ustanova)

(1) Sudovi nadležni za registraciju poslovnih subjekata dužni su odmah, a najkasnije u roku od sedam dana od dana izvršene registracije poslovnog subjekta, odnosno promjene podataka, dostaviti Službi potpunu informaciju o registraciji, odnosno o svakoj promjeni podataka o sljedećim kategorijama stranaca:

- a) vlasnicima udjela, odnosno dionica u registrovanom pravnom licu,
- b) članovima uprave, odnosno prokuristima u registrovanom pravnom licu, i
- c) članovima nadzornog odbora registrovanog pravnog lica.

(2) Sudovi su dužni odmah po pravosnažnosti dostaviti Službi presude donesene u postupcima prema strancima.

(3) Sudovi su dužni dostavljati Ministarstvu presude koje se odnose na krivično djelo krijumčarenje ljudi.

(4) Kazneno-popravne ustanove su dužne da organizacionoj jedinici Službe dostave podatke o strancima koji su primljeni na izdržavanje kazne zatvora u roku od tri dana od dana prijema stranca, kao i obavijest o datumu puštanja stranca na slobodu i to odmah po saznanju tog datuma.

(5) Obrazovne ustanove dužne su u roku od 30 dana od početka školske, odnosno akademske godine dostaviti Službi podatke o upisanim učenicima, odnosno studentima strancima.

Odjeljak D. Privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole

Član 71.

(Privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole)

Privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole može se odobriti u svrhu:

- a) visokokvalifikovanog zapošljavanja,
- b) premještaja unutar pravnog lica,
- c) naučnog istraživanja ili
- d) rada bez radne dozvole sa potvrdom o prijavi rada.

Član 72.

(Privremeni boravak u svrhu visokokvalifikovanog zapošljavanja)

- (1) Privremeni boravak u svrhu visokokvalifikovanog zapošljavanja može se odobriti strancu:
 - a) ako je podnošenju zahtjeva za boravak u svrhu visokokvalifikovanog zapošljavanja prethodio konkurs koji je objavio poslodavac koji ima namjeru da zaposli stranca,
 - b) ako je poslodavac objavio konkurs u najmanje tri dnevna lista koja su dostupna na cijeloj teritoriji BiH sa rokom prijave od 30 dana i istovremeno ga dostavio Agenciji za rad i zapošljavanje BiH, koja je konkurs učinila dostupnim svim institucijama za zapošljavanje u BiH,
 - c) ako se na objavljeni konkurs ne prijavi državljanin BiH koji ispunjava uslove konkursa,
 - d) ako je za oglašeno radno mjesto potrebna visokoškolska kvalifikacija i radno iskustvo u struci od najmanje pet godina koje je stečeno nakon završenog formalnog visokog obrazovanja.
- (2) Privremeni boravak iz stava (1) ovog člana izdaje se kao dozvola za boravak u BiH - Plava karta.
- (3) Plava karta izdaje se s rokom važenja dvije godine. Ako je ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor sklopljen na period kraći od dvije godine, Plava karta se izdaje za period trajanja tog ugovora uvećan za dodatna tri mjeseca, ali rok njenog važenja ne može biti duži od dvije godine. Plava karta može se produžavati pod uslovima koji važe za njeno izdavanje.
- (4) Plava karta omogućava strancu ulazak i boravak u BiH u periodu njenog važenja.

Član 73.

(Izdavanje Plave karte)

- (1) Privremeni boravak u svrhu visokokvalifikovanog zapošljavanja može se odobriti strancu koji, uz uslove iz člana 49. (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*) ovog Zakona, ispunjava i sljedeće uslove:

- a) ima visokoškolsku kvalifikaciju,
 - b) ima radno iskustvo u struci od najmanje pet godina koje je stečeno nakon završenog formalnog visokog obrazovanja i
 - c) ima ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor za obavljanje poslova visokokvalifikovanog radnika, u vremenskom trajanju od najmanje godinu dana s tim što u tom ugovoru mora biti naznačena i bruto godišnja plata koja nije manja od 1,5 prosječne bruto godišnje plate koja se isplaćuje u BiH prema službeno objavljenom podatku organa nadležnog za statistiku BiH.
- (2) Zahtjev za izdavanje Plave karte podnosi poslodavac. Zahtjev se podnosi Službi. Izvan BiH zahtjev se podnosi Službi putem DKP-a BiH, a na teritoriji BiH organizacionoj jedinici Službe prema sjedištu poslodavca.
- (3) Prije donošenja odluke, Služba po službenoj dužnosti, a putem Agencije za rad i zapošljavanje BiH provjerava da li su ispunjeni uslovi iz člana 72. (***Privremeni boravak u svrhu visokokvalifikovanog zapošljavanja***) i da li je mjesto na raspolaganju za izdavanje Plave karte.

Član 74.

(Rad na osnovu Plave karte i promjena poslodavca)

- (1) Stranac kojem je izdata Plava karta može raditi u BiH samo na onim poslovima za koje mu je izdata i samo kod onog poslodavca s kojim je zaključio ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor.
- (2) U slučaju prestanka ugovora o radu ili drugog odgovarajućeg ugovora ili prestanka uslova na osnovu kojih je izdata Plava karta, poslodavac i stranac dužni su o tome obavijestiti Službu, u roku od osam dana od dana nastanka tih okolnosti.
- (3) Nakon proteka perioda od dvije godine nosilac Plave karte može promijeniti poslodavca o čemu je dužan obavijestiti Službu u roku od osam dana od dana promjene i dostaviti novi ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor s novim poslodavcem. Nova Plava karta se izdaje pod uslovima iz čl. 72. (***Privremeni boravak u svrhu visokokvalifikovanog zapošljavanja***) i 73. (***Izdavanje Plave karte***) ovog Zakona.
- (4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, stranac može promijeniti poslodavca pod uslovima iz člana 72. (***Privremeni boravak u svrhu visokokvalifikovanog zapošljavanja***) stava (1) ovog člana i prije isteka perioda važenja Plave karte o čemu je dužan obavijestiti Službu u roku od osam dana od dana nastale promjene i dostaviti novi ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor s novim poslodavcem.
- (5) U slučaju da ugovor o radu ili drugi odgovarajući ugovor prestane prije isteka perioda na koji je zaključen, Plava karta važi tri mjeseca od prestanka ugovora ili kraće ako je do njenog isteka ostalo manje od tri mjeseca.

Član 75.

(Privremeni boravak u svrhu premještanja unutar pravnog lica)

- (1) Privremeni boravak u svrhu premještanja unutar pravnog lica može se odobriti strancu koji kao rukovodilac, stručnjak ili pripravnik dolazi u BiH, koji uz uslove iz člana 49. (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*) ovog Zakona, dostavi:
- a) dokaz da pravno lice domaćin i pravno lice s poslovnim sjedištem u inostranstvu pripadaju istom pravnom licu ili skupini pravnih lica,
 - b) dokaz o zaposlenju unutar istog pravnog lica ili skupine pravnih lica u neprekidnom trajanju od najmanje 12 mjeseci neposredno prije dana premještanja unutar pravnog lica u slučaju da se radi o rukovodiocu ili stručnjaku, odnosno šest mjeseci kada se radi o pripravniku,
 - c) ugovor o radu,
 - d) potvrdu poslodavca iz koje se vidi:
 - 1) vrijeme trajanja premještanja,
 - 2) adresa pravnog lica,
 - 3) da će stranac preuzeti funkciju rukovodioca, stručnjaka ili pripravnika,
 - 4) iznos plate i ostali uslovi zaposlenja,
 - 5) da će se stranac po završetku premještanja moći premjestiti natrag u pravno lice koje pripada istom pravnom licu ili skupini pravnih lica u stranoj državi,
 - e) dokaz o potrebnim stručnim kvalifikacijama i iskustvu,
 - f) dokaz o solventnosti pravnog lica domaćina i
 - g) dokaz da pravno lice domaćin preuzima odgovornost za stranca za vrijeme boravka u BiH, što uključuje troškove izdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i povratka.
- (2) Plata stranca raspoređenog radnika ne smije biti manja od prosječne plate koja se isplaćuje u BiH prema službeno objavljenom podatku organa nadležnog za statistiku BiH.
- (3) Privremeni boravak u svrhu premještanja unutar pravnog lica odobrava se na period do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren. Privremeni boravak po ovom osnovu može se produžiti i ukupno trajati najduže do tri godine za rukovodioce i stručnjake, a za pripravnike može se produžiti i ukupno trajati najduže do jedne godine, nakon čega su dužni napustiti BiH.

Član 76.

(Privremeni boravak u svrhu naučnog istraživanja)

- (1) Privremeni boravak u svrhu naučnog istraživanja može se odobriti strancu koji, uz uslove iz člana 49. (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*) ovog Zakona, ispunjava i sljedeće uslove:
 - a) ima visoko obrazovanje koje mu omogućuje pristup doktorantskim programima i određeno iskustvo i znanje koje se odnosi na projekat istraživanja,
 - b) ima ugovor o gostovanju na projektu s naučno-istraživačkom organizacijom zaključen prije podnošenja zahtjeva za privremeni boravak,
 - c) da naučno-istraživačka organizacija koja je zaključila ugovor o gostovanju preuzima odgovornost za stranca za vrijeme istraživanja, što uključuje troškove izdržavanja, smještaja, ishrane, zdravstvenog osiguranja i povratka.
- (2) Privremeni boravak po osnovu naučnog istraživanja odobrava se na period dok traje projekat iz stava (1) tačke b) ovog člana, a najduže do godinu dana i može se produžavati pod istim uslovima pod kojim je odobren ukoliko projekat traje duže od godinu dana.
- (3) Spisak naučno-istraživačkih organizacija u BiH sačinjava i ažurira MCP. Spisak je javno dostupan.

Član 77.

(Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada)

- (1) Stranci koji u BiH borave na osnovu viznog, bezviznog ili prethodno odobrenog privremenog boravka mogu raditi u BiH bez radne dozvole, do 90 dana u kalendarskoj godini ako obavljaju poslove kao:
 - a) ključna lica u pravnom licu koja imaju viši položaj u upravi, odnosno koja upravljaju odjelima, prate i nadziru rad drugih zaposlenika, imaju ovlaštenja za prijem i otpuštanje radnika ili su stručnjaci koji posjeduju izvanredno znanje koje je bitno za rad pravnog lica, istraživačku opremu, tehnike ili upravljanje i slično, ukoliko je najmanje godinu dana bio zaposlen u tom pravnom licu ili je djelovao kao partner neposredno prije premještanja u BiH, ako imenovanje nema karakter radnog odnosa;
 - b) univerzitetski profesori koje univerziteti u BiH pozovu za predavače, naučnici na naučnom ili stručnom usavršavanju, naučnici koji su predstavnici međunarodnih organizacija te naučnici koji učestvuju u provođenju naučnoistraživačkih projekata važnih za BiH;
 - c) umjetnici i tehničko osoblje, odnosno autori i izvođači opernih, baletnih, dramskih i drugih pozorišnih priredbi ili koncertnih, likovnih i drugih kulturnih priredbi ili autori i izvođači u oblasti muzičke, muzičko-scenske, plesne i baletne

umjetnosti, filmski umjetnici, kao i prateće izvještačko, organizaciono i tehničko osoblje koje učestvuje u kulturnim radionicama, susretima i kolonijama;

- d) stručnjaci u oblasti zaštite kulturne baštine, bibliotekarstva i arhivistike;
 - e) stranci koje je uputio strani poslodavac, a koji omogućavaju stručno usavršavanje i obuku licima zaposlenim kod fizičkih ili pravnih lica sa sjedištem u BiH;
 - f) stranci koji dolaze u BiH radi svog stručnog usavršavanja, obuke ili prakse u diplomatske misije ili konzularne urede akreditovane u BiH, institucije u BiH ili u pravna lica sa sjedištem u BiH;
 - g) stranci koji obavljaju poslove vezane za isporuku, montažu i servis mašina ili opreme;
 - h) stranci koji učestvuju kao predavači na organiziranim stručnim skupovima i seminarima;
 - i) stranci koji učestvuju na sajamskim ili izložbenim priredbama na kojima izlaže njihov poslodavac;
 - j) stranci zaposleni u cirkusima ili zabavnim parkovima;
 - k) liječnici koji se po pozivu zdravstvene ustanove u BiH angažiraju za obavljanje specijalističkih pregleda i drugih medicinskih usluga;
 - l) stranci koji u BiH dolaze radi učešća na sportskim priredbama i takmičenjima,
 - m) sezonski radnici u okviru ugovora o radu na određeno vrijeme koji su zaključili stranac i poslodavac iz BiH uz ispunjenje uslova iz člana 69. st. (3) i (7) ovog Zakona.
- (2) Stranci koji u BiH borave na osnovu viznog, bezviznog, prethodno odobrenog privremenog boravka ili privremenog boravka po osnovu rada bez radne dozvole mogu raditi u BiH bez radne dozvole ako obavljaju poslove kao:
- a) osnivači privrednog društva, odnosno preduzeća sa sjedištem u BiH, ako privredno društvo ili preduzeće na svakog stranca uključujući i osnivače zapošljava minimalno pet državljana BiH, isplaćuje bruto platu po svakom zaposlenom najmanje u visini prosječne bruto plate u BiH i uredno izmiruje poreske obaveze;
 - b) stručnjaci, nastavnici i predavači stranih kulturnih i obrazovnih institucija, koji u BiH obavljaju svoj stručni posao u okviru projekta kulturne i obrazovne saradnje;
 - c) civilni, policijski i vojni službenici drugih država koji u BiH dolaze da rade na osnovu ugovora o saradnji s organima BiH;
 - d) članovi naučnih međunarodnih misija, koji obavljaju istraživanje u BiH koje je odobrilo Vijeće ministara;

- e) službenici vjerskih zajednica registriranih u BiH dok obavljaju posao vezan isključivo za vjersku službu;
 - f) strani dopisnici akreditirani u BiH ili izvještači stranih medija;
 - g) stranci koji, na osnovu ugovora s Vijećem ministara, Ministarstvom odbrane BiH, Ministarstvom pravde BiH ili Ministarstvom, obavljaju poslove za potrebe odbrane, pravnog sistema ili sigurnosti države ili se stručno usavršavaju u tim oblastima;
 - h) stranci koji su angažirani na projektima značajnim za BiH ako su kao stručnjaci ili ključna lica značajna za realizaciju projekta ili ako su upućeni na rad u BiH na osnovu ugovora sklopljenog između stranog poslodavca i korisnika usluga u BiH po osnovu međunarodnog tendera na određeno vrijeme;
 - i) stranac koji boravi u BiH po osnovu razloga koji je zasnovan na međunarodnom ugovoru čija je BiH ugovorna strana.
- (3) Stranci iz stava (1) ovog člana, izuzev stranaca iz stava (1) tačke 1) ovog člana, mogu raditi u BiH bez radne dozvole, uz prethodno pribavljenu potvrdu o prijavi rada.
- (4) Stranci iz stava (1) ovog člana koji namjeravaju raditi u BiH duže od 90 dana u kalendarskoj godini dužni su pribaviti radnu dozvolu i dozvolu boravka po osnovu rada sa radnom dozvolom.
- (5) Stranci iz stava (2) ovog člana koji borave u BiH po osnovu viznog, bezviznog ili prethodno odobrenog privremenog boravka mogu raditi u BiH bez radne dozvole, uz prethodno pribavljenu potvrdu o prijavi rada.
- (6) Potvrdu o prijavi rada, na zahtjev stranca, izdaje organizaciona jedinica Službe prema mjestu obavljanja poslova. Potvrda o prijavi rada izdaje se na obrascu propisanom podzakonskim aktom.
- (7) Poslodavac može zaposliti stranca na onim poslovima za koje mu je izdata potvrda o prijavi rada i dužan je u svrhu kontrole tokom trajanja rada posjedovati primjerak takve potvrde.
- (8) Stranci iz stava (2) ovog člana koji podnesu zahtjev za odobrenje privremenog boravka po osnovu rada bez radne dozvole iz člana 71. (***Privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole***) tačke d) ovog Zakona, uz uslove iz člana 49. (***Opći uslovi za odobrenje boravka***) ovog Zakona, trebaju ispunjavati i posebne uslove, koje Ministarstvo propisuje podzakonskim aktom. Strancu kojem je odobren privremeni boravak po ovom osnovu ne izdaje se potvrda o prijavi rada.

Član 78.

(Pravo na rad u BiH bez radne dozvole)

Pravo na rad u BiH bez obaveze pribavljanja radne dozvole omogućeno je strancima koji u BiH imaju:

- a) odobren stalni boravak,
- b) odobren izbjeglički status, supsidijarnu zaštitu ili privremenu zaštitu,
- c) odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice, a radi se o strancu koji je u braku ili vanbračnoj zajednici sa državljaninom BiH ili koji ima odobren privremeni boravak po osnovu spajanja porodice kao staratelj maloljetnog djeteta koje ima državljanstvo BiH, ili
- d) odobren privremeni boravak po osnovu obrazovanja u statusu studenta kada obavljaju poslove privremenog karaktera posredstvom ovlaštenih posrednika bez zasnivanja radnog odnosa u skladu sa propisima koji reguliraju obavljanje takvih poslova.

Odjeljak E. Stalni boravak

Član 79.

(Uslovi za odobrenje stalnog boravka)

(1) Stalni boravak može se odobriti strancu pod uslovom da:

- a) na osnovu odobrenja privremenog boravka neprekidno boravi na teritoriji BiH najmanje pet godina prije podnošenja zahtjeva za odobrenje stalnog boravka,
- b) ima važeći pasoš,
- c) raspolaže dovoljnim i redovnim sredstvima za izdržavanje,
- d) ima osiguran odgovarajući smještaj,
- e) ima osigurano zdravstveno osiguranje,
- f) poznaje jedan od jezika i pisama u službenoj upotrebi u BiH,
- g) da se protiv njega ne vodi krivični postupak i da nije kažnjavao za krivično djelo, što se dokazuje potvrdom koju je izdao nadležni organ države porijekla, a koja nije starija od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva,
- h) da se protiv njega ne vodi krivični postupak i da nije kažnjavao za krivično djelo, što se dokazuje potvrdom koju je izdao nadležni organ u BiH, a koja nije starija od šest mjeseci od dana podnošenja zahtjeva.

(2) Smatra se da je stranac neprekidno boravio u BiH i ako je u periodu od pet godina izbivao iz BiH višekratno do 10 mjeseci ukupno ili jednokratno šest mjeseci.

- (3) Izuzetno od stava (2) ovog člana smatra se da je stranac koji boravi u BiH kao nosilac Plave karte neprekidno boravio u BiH i ako je u periodu od pet godina izbivao iz BiH višekratno do 18 mjeseci ukupno ili jednokratno 12 mjeseci.
- (4) Ispit iz poznavanja jednog od jezika i pisama u službenoj upotrebi u BiH mogu provoditi visokoškolske ili srednjoškolske ustanove ili ustanove za obrazovanje odraslih, koje na osnovu odobrenja ministarstva nadležnog za obrazovanje u BiH izvode programe učenja i polaganja jezika u službenoj upotrebi u BiH.
- (5) Ispit iz poznavanja jezika ne moraju polagati: djeca predškolskog uzrasta, lica koja pohađaju ili su završila osnovno, srednje ili visoko obrazovanje na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH i lica starija od 60 godina života ako nisu u radnom odnosu. Troškove kurseva za učenje jezika i polaganje ispita snosi stranac.

Član 80.

(Boravak koji ne spada u osnove za stalni boravak)

- (1) Strancu se neće odobriti stalni boravak ukoliko je u posljednjih pet godina u BiH boravio:
- a) po osnovu privremene zaštite, ili je podnio zahtjev za odobrenje privremene zaštite i čeka odluku o svom statusu;
 - b) po osnovu međunarodne zaštite ili je podnio zahtjev za azil i čeka odluku o svom statusu;
 - c) po osnovu pravnog statusa predviđenog Bečkom konvencijom o diplomatskim odnosima iz 1961. godine, Bečkom konvencijom o konzularnim odnosima iz 1963. godine, Konvencijom iz 1969. godine o specijalnim misijama ili Bečkom konvencijom o predstavnicima država i njihovim odnosima s međunarodnim organizacijama iz Univerzalne povelje iz 1975. godine;
 - d) po osnovu obrazovanja iz člana 55. (*Privremeni boravak po osnovu visokoškolskog obrazovanja*), privremenog boravka po osnovu humanitarnih razloga iz člana 58. (*Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga*) stava (1) i stava (2) tač. b), c) i d) i stava (3), sezonskog zapošljavanja iz člana 69. (*Privremeni boravak sezonskih radnika*), premještaja unutar pravnog lica iz člana 75. (*Privremeni boravak po osnovu premještaja unutar pravnog lica*) i rada bez radne dozvole iz člana 77. (*Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada*), ovog Zakona;
 - e) na izdržavanju kazne, odnosno izvršavanju druge krivičnopravne sankcije ili druge obaveze utvrđene odlukom suda ili drugog nadležnog organa;
 - f) po osnovu spajanja porodice sa strancem čiji privremeni boravak ne spada u osnove za odobrenje stalnog boravka u BiH;
 - g) po osnovu potvrde o ostanku iz člana 110. (*Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu*) stava (5) ovog Zakona;

- h) po osnovu boravka kao dnevni migrant,
 - i) po osnovu spajanja porodice iz člana **51. (*Boravak po osnovu braka ili vanbračne zajednice*)** stava (1) tačke c) ovog Zakona, ukoliko nije određen za staratelja maloljetnog djeteta koje je državljanin BiH.
- (2) Izuzetno od stava (1) tačke d) ovog člana, strancu kojem je odobran privremeni boravak po osnovu visokoškolskog obrazovanja iz člana **55. (*Privremeni boravak po osnovu visokoškolskog obrazovanja*)** ovog Zakona, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz člana **79. (*Uslovi za odobrenje stalnog boravka*)** stava (1) tačke a) ovog Zakona, računa se polovina vremena provedenog po osnovu odobrenja privremenog boravka po osnovu visokoškolskog obrazovanja. Privremeni boravak iz kojeg se podnosi zahtjev za stalni boravak ne može biti po osnovu obrazovanja.
- (3) Izuzetno od stava (1) tačke d) ovog člana, stancu kojem je odobran privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole kao osnivaču privrednog društva iz člana **77. (*Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada*)** stava (2) tačke a) ovog Zakona, u vrijeme potrebno za odobrenje stalnog boravka iz člana **79. (*Uslovi za odobrenje stalnog boravak*)** stava (1) tačke a) ovog Zakona uračunava se taj boravak.

Član 81.

(Dijete stranaca s odobrenim boravkom)

- (1) Djetetu čiji su roditelji stranci koji imaju odobren boravak u BiH, bez obzira da li je rođeno na teritoriji ili izvan teritorije BiH, može se odobriti boravak u BiH za isti period za koji je boravak u BiH odobren roditeljima.
- (2) Zahtjev za odobrenje boravka za dijete iz stava (1) ovog člana podnosi se u roku od 180 dana od dana rođenja djeteta.

Odjeljak F. Postupak odobravanja boravka

Član 82.

(Podnošenje zahtjeva za odobrenje i produženje privremenog boravka)

- (1) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka podnosi se Službi.
- (2) Po pravilu, zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka stranac podnosi izvan BiH putem DKP-a BiH.
- (3) Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka na teritoriji BiH stranac podnosi nadležnoj organizacionoj jedinici Službe samo ako je:
 - a) u BiH ušao s vizom za dugoročni boravak (Viza D); ili
 - b) državljanin države bezviznog režima.

- (4) Zahtjev za odobrenje prvog privremenog boravka podnosi se najkasnije 15 dana prije isteka roka važenja vize za dugoročni boravak (Vize D), odnosno bezviznog boravka.
- (5) Zahtjev za produženje privremenog boravka podnosi se u BiH nadležnoj organizacionoj jedinici Službe direktno, a van BiH putem DKP-a BiH. Zahtjev se podnosi najranije 60 dana, a najkasnije 15 dana prije isteka perioda odobrenog boravka.
- (6) Zahtjev iz st. (1), (2), (3) i (5) ovog člana stranac podnosi lično u organizacionoj jedinici Službe, odnosno u DKP-u BiH, a za poslovno nesposobnog stranca zahtjev podnosi zakonski zastupnik.
- (7) Stranac koji je podnio zahtjev za odobrenje ili produženje privremenog boravka na teritoriji BiH može ostati u BiH do donošenja konačne odluke o njegovom zahtjevu.
- (8) Uz zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka stranac je dužan dati biometrijske podatke.

Član 83.

(Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka)

- (1) O zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka po bilo kojem osnovu odlučuje nadležna organizaciona jedinica Službe u roku od 90 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako je zahtjev podnesen putem DKP-a BiH, a u roku od 60 dana ako je zahtjev podnesen direktno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe.
- (2) Ako je zahtjev za odobrenje boravka podnesen na teritoriji BiH, podnosiocu zahtjeva izdaje se potvrda o podnesenom zahtjevu, koja mu omogućava boravak u BiH do donošenja konačne odluke o zahtjevu.
- (3) Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje obavijest o uvaženom zahtjevu i dozvola privremenog boravka.
- (4) Izuzetno od stava (3) ovog člana, kada je privremeni boravak odobren po osnovu rada sa radnom dozvolom ili Plavom kartom, strancu se izdaje rješenje o odobrenom privremenom boravku i dozvola privremenog boravka.
- (5) Na zahtjev stranca, a najkasnije 60 dana prije isteka dozvole privremenog boravka iz stava (3) ovog člana, Služba izdaje i rješenje o odobrenom privremenom boravku u roku od osam dana od podnošenja zahtjeva.
- (6) Protiv rješenja iz st. (4) i (5) ovog člana ili odluke kojom je zahtjev stranca odbijen ili odbačen ili odluke kojom je postupak obustavljen, žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.
- (7) U odluci kojom je zahtjev za odobrenje privremenog boravka odbijen ili odbačen utvrđuje se rok u kojem stranac može dobrovoljno napustiti BiH, a koji ne može biti duži od 30 dana od dana dostavljanja konačne odluke.

Član 84.

(Odbijanje zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za produženje privremenog boravka)

(1) Zahtjev stranca za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka odbija se ako:

- a) ne ispunjava opće uslove za odobrenje privremenog boravka iz člana 49. (*Opći uslovi za odobrenje boravka*) ovoga Zakona i posebne uslove propisane ovim Zakonom za svaki osnov privremenog boravka;
- b) ako je nezakonito ušao u BiH, izuzev ako postoje uslovi za odobrenje boravka iz humanitarnih razloga u smislu člana 58. (*Privremeni boravak po osnovu humanitarnih razloga*) stava (2) ovog Zakona;
- c) ako su dostavljeni dokazi pribavljeni prevarom, krivotvoreni ili protuzakonito mijenjani;
- d) ako je dao pogrešne podatke ili prikrio okolnosti važne za odobrenje boravka;
- e) ako mu je izrečena zabrana ulaska u BiH, za vrijeme trajanja te zabrane;
- f) ako se vodi u evidencijama kod nadležnog organa kao prekršitelj propisa u BiH ili prekršitelj međunarodnih propisa ili kao međunarodni prestupnik;
- g) ako je pravosnažno osuđen za krivično djelo, a osuda nije brisana;
- h) prisustvo stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH, ili predstavlja prijetnju javnom zdravlju, izuzimajući slučajeve kada je oboljenje nastupilo nakon odobrenog boravka u BiH;
- i) ako je evidentiran u kaznenim ili prekršajnim evidencijama organa za sprovođenje zakona kao višestruki povratnik, bez obzira da li se radi o sudskoj opomeni, uslovnoj osudi ili novčanoj kazni;
- j) ako mu je u BiH izrečena prekršajna kazna koja nije izvršena;
- k) Služba raspolaže informacijama nadležnih organa i službi sigurnosti u BiH da stranac na bilo koji način učestvuje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način učestvuje u takvoj aktivnosti ili drugoj aktivnosti koja može ugroziti javnu sigurnost ili javni poredak BiH; ili
- l) postoje drugi razlozi utvrđeni međunarodnim ugovorom čija je BiH ugovorna strana.

(2) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka po osnovu spajanja porodice, pored razloga iz stava (1) ovog člana, odbija se ako:

- a) Služba utvrdi da su brak ili vanbračna zajednica ili usvojenje zasnovani isključivo iz koristi ulaska, odnosno boravka stranca u BiH; ili
- b) stranac sa kojim se traži spajanje porodice nema odobren boravak u BiH.

(3) Zahtjev za produženje privremenog boravka po osnovu redovnog visokoškolskog obrazovanja, pored razloga iz stava (1) ovog člana, odbija se ako stranac ne postiže zadovoljavajući napredak u studiju.

(4) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka po osnovu naučnog istraživanja, pored razloga iz stava (1) ovog člana, odbija se ako se naučno-istraživačka organizacija ne nalazi na spisku naučno-istraživačkih organizacija u BiH iz člana 76. **(Privremeni boravak u svrhu naučnog istraživanja)** stava (3) ovog Zakona.

(5) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka po osnovu premještaja unutar društva, pored razloga iz stava (1) ovog člana, odbija se:

- a) ako je glavna svrha osnivanja pravnog lica domaćina olakšavanje ulaska lica premještenih unutar društva;
- b) ako je pravno lice domaćin u postupku likvidacije ili je likvidirano ili ne obavlja djelatnost za koju je osnovano; ili
- c) ako je pravno lice domaćin kažnjavano zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja.

(6) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka po osnovu sezonskog zapošljavanja, pored razloga iz stava (1) ovog člana, odbija se:

- a) ako je poslodavac u postupku likvidacije ili je bio u tom postupku ili ne obavlja djelatnost; ili
- b) ako je poslodavac kažnjavan zbog neprijavljenog rada ili nezakonitog zapošljavanja.

(7) Zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka po osnovu visokokvalifikovanog zapošljavanja, pored razloga iz stava (1) ovog člana, odbija se ako stranac postupi suprotno članu 74. **(Rad na osnovu Plave karte i promjena poslodavca)** st. (3) i (4) ovog Zakona.

(8) Osnovi za utvrđivanje razloga za odbijanje zahtjeva za odobrenje i zahtjeva za produženje privremenog boravka iz ovog člana mogu biti dokazi ili saznanja kojima raspolaže Služba u skladu sa svojim nadležnostima, postojanje međunarodne potjernice, pravosnažne sudske odluke ili obavještenja ili informacije nadležnih organa i službi sigurnosti u BiH.

(9) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Vijeća ministara može, na prijedlog Ministarstva, ukoliko je to u interesu BiH, odobriti strancu privremeni boravak u BiH.

Član 85.

(Odbacivanje zahtjeva za odobrenje i produženje privremenog boravka i obustava postupka)

- (1) Zahtjev stranca za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka odbacuju se ako:

- a) zahtjev za odobrenje privremenog boravka nije podnesen u skladu s članom **82. (Podnošenje zahtjeva za odobrenje i produženje privremenog boravka)** stavom (6) ovog Zakona;
- b) odbije dati biometrijske podatke prilikom podnošenja zahtjeva;
- c) ako je podnesen suprotno rokovima iz člana **82. (Podnošenje zahtjeva za odobrenje i produženje privremenog boravka)** st. (4) i (5) ovog Zakona.

(2) Izuzetno od stava (1) tačke c) ovog člana, zahtjev za odobrenje i zahtjev za produženje privremenog boravka neće se odbaciti ukoliko je zahtjev podnesen u roku važenja vize za dugoročni boravak (Viza D), bezviznog režima ili privremenog boravka i ukoliko je stranac platio novčanu kaznu za prekršaj iz člana **135. (Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 16., 21., 67., 77. i 82.)** stava (6) ovog Zakona.

(3) Postupak pokrenut po zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka obustavlja se ako stranac:

- a) odustane od zahtjeva,
- b) u roku od 30 dana od dana dostavljanja poziva ne preuzme obavijest iz člana **83. (Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka)** stava (3) ovog Zakona o uvaženom zahtjevu i dozvolu privremenog boravka ili rješenje o odobrenom privremenom boravku po osnovu rada sa radnom dozvolom i dozvolu privremenog boravka iz člana **83. (Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka)** stava (4) ovog Zakona i o razlozima nepreuzimanja ne obavijesti Službu.

Član 86.

(Podnošenje zahtjeva za stalni boravak)

- (1) Zahtjev za odobrenje stalnog boravka podnosi se u BiH nadležnoj organizacionoj jedinici Službe, a van BiH zahtjev se podnosi Službi putem DKP-a BiH.
- (2) Zahtjev iz stava (1) ovog člana stranac podnosi lično u organizacionoj jedinici Službe, odnosno u DKP-u BiH, a za poslovno nesposobnog stranca zahtjev podnosi zakonski zastupnik.
- (3) Uz zahtjev za odobrenje stalnog boravka stranac je dužan dati biometrijske podatke.
- (4) U vrijeme podnošenja zahtjeva i odlučivanja o zahtjevu za odobrenje stalnog boravka stranac mora imati odobren privremeni boravak u BiH.

Član 87.

(Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje stalnog boravka)

- (1) O zahtjevu za odobrenje stalnog boravka odlučuje nadležna organizaciona jedinica Službe u roku od 90 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ako je zahtjev

podnesen putem DKP-a BiH, a u roku od 60 dana ako je zahtjev podnesen direktno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe.

- (2) Podnosiocu zahtjeva izdaje se potvrda o podnesenom zahtjevu za stalni boravak.
- (3) Ako je zahtjev uvažen, strancu se izdaje rješenje o odobrenom stalnom boravku i dozvola stalnog boravka.
- (4) U odluci kojom je zahtjev za odobrenje stalnog boravka odbijen odnosno odbačen, određuje se rok u kojem stranac može dobrovoljno napustiti BiH, a koji ne može biti duži od 30 dana od dana dostavljanja konačne odluke, ukoliko nema odobren boravak po drugom osnovu.
- (5) Protiv odluke kojom se zahtjev za odobrenje stalnog boravka odbija, odnosno odbacuje, žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja odluke.
- (6) Podnosilac zahtjeva za odobrenje stalnog boravka ne može biti protjeran iz BiH dok ne istekne rok za žalbu, a ako je žalba podnesena do donošenja odluke u postupku po žalbi, niti prije isteka roka za dobrovoljno napuštanje BiH.

Član 88.

(Odbijanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka)

- (1) Zahtjev stranca za odobrenje stalnog boravka odbija se ako:
 - a) nisu ispunjeni uslovi za odobrenje stalnog boravka iz člana 79. (*Uslovi za odobrenje stalnog boravka*) ovog Zakona;
 - b) ako su dokazi dostavljeni uz zahtjev pribavljeni prijevarom, krivotvoreni ili protivzakonito mijenjani;
 - c) ako je dao pogrešne podatke ili prikrio okolnosti važne za odobrenje boravka;
 - d) ako je pravosnažno osuđen za krivično djelo i izrečena mu je kazna zatvora, a osuda nije brisana;
 - e) prisustvo stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH;
 - f) ako je stranac evidentiran u kaznenim ili prekršajnim evidencijama organa nadležnih za sprovođenje zakona kao višestruki povratnik;
 - g) Služba raspolaže informacijama nadležnih organa i službi sigurnosti u BiH da stranac na bilo koji način učestvuje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način učestvuje u takvoj aktivnosti ili drugoj aktivnosti koja može ugroziti javnu sigurnost ili javni poredak BiH, ili
 - h) postoje drugi razlozi utvrđeni međunarodnim pravom.

(2) Osnovi za utvrđivanje razloga za odbijanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka iz ovog člana mogu biti dokazi ili saznanja kojima raspolaže Služba u skladu sa svojim nadležnostima, postojanje međunarodne potjernice, pravosnažne sudske odluke ili obavještenja ili informacije nadležnih organa i službi sigurnosti u BiH.

Član 89.

(Odbacivanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka i obustava postupka)

(1) Zahtjev stranca za odobrenje stalnog boravka odbacuje se ako:

- a) zahtjev nije lično podnio stranac ili zakonski zastupnik za poslovno nesposobnog stranca u skladu sa članom 86. (*Podnošenje zahtjeva za stalni boravak*) stavom (2) ovog Zakona,
- b) stranac odbije dati biometrijske podatke prilikom podnošenja zahtjeva, ili
- c) zahtjev nije podnesen u skladu sa članom 86. (*Podnošenje zahtjeva za stalni boravak*) stavom (4) ovog Zakona.

(2) Postupak za odobrenje stalnog boravka obustavlja se ako stranac:

- a) odustane od zahtjeva,
- b) ako u roku od 60 dana od dana dostavljanja poziva ne preuzme rješenje iz člana 87. (*Odlučivanje o zahtjevu za odobrenje stalnog boravka*) stava (3) ovog Zakona o uvaženom zahtjevu i dozvolu stalnog boravka i o razlozima nepreuzimanja ne obavijesti Službu.

Član 90.

(Izmjena zahtjeva za odobrenje stalnog boravka)

Stranac koji ne ispunjava uslove za odobrenje stalnog boravka iz člana 79. (*Uslovi za odobrenje stalnog boravka*) ovog Zakona, prije donošenja odluke u prvom stepenu može izmijeniti zahtjev za stalni boravak u zahtjev za produženje ili odobrenje privremenog boravka ukoliko ispunjava uslove iz člana 49. (*Opći uslovi za odobrenje privremenog boravka*) ovog Zakona.

Član 91.

(Dozvola boravka)

- (1) Dozvola boravka izdaje se u obliku naljepnice o odobrenom boravku i u smislu ovog Zakona smatra se rješenjem o odobrenom boravku, ukoliko ovim Zakonom nije drugačije propisano.
- (2) Naljepnica dozvole boravka unesena u važeći pasoš stranca služi kao dozvola za prelazak državne granice BiH u periodu važenja.

- (3) Ukoliko je stranac u posljednjih pet godina boravio u BiH kao nosilac Plave karte iz člana 72. (*Privremeni boravak po osnovu visokokvalifikovanog zapošljavanja*) ovog Zakona u dozvolu stalnog boravka unosi se napomena da je bivši nosilac Plave karte.
- (4) Po sticanju tehničkih uslova naljepnica dozvole boravka zamjenjuje se boravišnom dozvolom kao posebnim dokumentom sa biometrijskim podacima stranca, koji personalizira i izdaje Služba. Personalizacija je proces ispisa ličnih podataka nosioca dokumenta na obrazac boravišne dozvole.

Član 92.

(Zamjena dozvole boravka)

Ukoliko stranac u toku važenja dozvole boravka zamijeni pasoš, na njegov zahtjev izdaje se nova dozvola boravka, a izmjena pravosnažnog rješenja, ukoliko je rješenje doneseno u skladu sa ovim Zakonom, vrši se u dijelu koji se odnosi na izmijenjene podatke.

Član 93.

(Prestanak boravka)

- (1) Strancu prestaje boravak u BiH:
- a) na lični zahtjev;
 - b) sticanjem državljanstva BiH;
 - c) smrću;
 - d) izricanjem mjere iz člana 108. (*Posebni slučajevi protjerivanja*) ovog Zakona;
 - e) ako ima zabranu ulaska i boravka u BiH, ili
 - f) ako je boravak odobren po osnovu spajanja porodice sa strancem čiji je boravak prestao ili je otkazan u skladu sa ovim Zakonom.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, strancu prestaje privremeni boravak odobrenjem stalnog boravka u BiH.
- (3) Nadležni organi kod kojih se vodi evidencija o činjenicama iz stava (1) tač. b) i c) ovog člana dužni su o ovim činjenicama odmah obavijestiti Službu, a najkasnije u roku od sedam dana od dana nastanka ovih činjenica.
- (4) Na zahtjev stranca Služba donosi rješenje o prestanku boravka iz stava (1) tačke a) ovog člana, protiv kojeg se može podnijeti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja.
- (4) Služba, po službenoj dužnosti, donosi rješenje o prestanku boravka iz stava (1) tač. b), d), e) i f) ovog člana, protiv kojeg se može podnijeti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Član 94.

(Lična karta za stranca)

- (1) Strancu kojem je odobren stalni boravak nadležni organ u mjestu u kojem stranac ima prebivalište izdaje ličnu kartu za stranca.
- (2) Stranac je dužan podnijeti zahtjev za izdavanje lične karte za stranca nadležnom organu u roku od osam dana od dana prijema odluke o određenom jedinstvenom matičnom broju (JMB), odnosno zahtjev za zamjenu lične karte za strance prije isteka roka važenja.
- (3) Lična karta za stranca izdaje se s rokom važenja od pet godina, ako drugačije nije određeno posebnim propisom.
- (4) Stranac ne smije ustupiti svoju ličnu kartu za stranca drugom licu, niti smije koristiti ličnu kartu drugog lica kao svoju. U protivnom, službeno lice će, odmah po saznanju, prijaviti krivično djelo u skladu sa zakonom koji uređuje oblast krivičnog postupka u BiH.
- (5) Stranac kojem je otkazan stalni boravak ili mu je boravak prestao u skladu s članom **93. (Prestanak boravka)** stavom (1) tač. a), b), d), e) i f) ovog Zakona dužan je organu iz stava (1) ovog člana odmah, a najkasnije u roku od tri dana od dana nastupanja navedenih okolnosti, vratiti ličnu kartu za stranca. Organ iz stava (1) ovog člana dužan je odmah po prijemu vraćene lične karte za stranca, a najkasnije tokom istog dana, o tome obavijestiti nadležnu organizacionu jedinicu Službe.
- (6) Stranac je dužan odmah po saznanju prijaviti gubitak, uništenje ili drugačiji nestanak lične karte za stranca mjesno nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policiji prema mjestu prebivališta, a ako se ta činjenica dogodila van BiH, najbližem DKP-u BiH.
- (7) Organ kojem je prijavljena činjenica iz stava (6) ovog člana izdaje strancu potvrdu o prijavi gubitka, uništenja ili drugačijeg nestanka lične karte za stranca. Ukoliko je stranac prijavio tu činjenicu policiji, odnosno DKP-u BiH, policija odnosno DKP BiH dužni su istog dana, obavijestiti organizacionu jedinicu Službe na čijem području stranac ima prijavljeno prebivalište.
- (8) Stranac je dužan da ličnu kartu za stranca, koja je izgubljena, uništena ili je na drugačiji način nestala, oglasi nevažećom u „Službenom glasniku BiH“ o svom trošku.

Član 95.

(Obaveza nošenja lične karte za strance ili dozvole boravka)

Stranac je dužan nositi i na zahtjev ovlaštenog lica Ministarstva, Službe, Granične policije, policije ili drugog nadležnog organa kad je drugi nadležni organ na to zakonom ovlašten dati na uvid ličnu kartu za stranca ili dozvolu boravka u BiH.

Odjeljak G. Otkaz boravka

Član 96.

(Razlozi za otkaz boravka)

(1) Boravak stranca u BiH otkazuje se ako:

- a) stranac ne poštuje javni poredak BiH iz člana 10. (**Obaveza poštivanja javnog poretka BiH**) ili preduzme aktivnost narušavanja sigurnosti BiH ili je član organizacije koja preduzme takvu aktivnost;
- b) stranac ugrozi interese BiH tako što na bilo koji način učestvuje u krijumčarenju naoružanja ili vojne opreme, radioaktivne ili druge opasne materije ili opojne droge, ili u nedozvoljenom prijevozu ili trgovini materijalom za proizvodnju naoružanja ili drugog sredstva za masovno uništenje, ili u proizvodnji ili posjedovanju opojne droge radi prodaje, ili je član organizacije koja na bilo koji način učestvuje u takvoj aktivnosti;
- c) organizira ili je u vezi s organiziranjem nezakonitog ulaska, boravka ili izlaska pojedinca ili grupe u ili iz BiH, ili ako organizira ili na bilo koji način učestvuje u trgovini ljudima;
- d) Služba utvrdi da je sklopljen brak iz koristi ili zasnovana vanbračna zajednica iz koristi ili da je zasnovano usvojenje iz koristi isključivo radi ulaska odnosno boravka u BiH;
- e) Služba utvrdi da stranac koji je izdao pozivno pismo nije ispunio svoje obaveze iz pozivnog pisma, a ponovo je izdao pozivno pismo, ili pozivna pisma izdaje u neistinitu svrhu ili ih drugačije zloupotrebljava;
- f) ako je stranac dao pogrešne ili lažne podatke ili prikrio okolnosti važne za izdavanje odobrenja boravka;
- g) stranac odbija da provede konačnu, odnosno pravosnažnu odluku nadležnog organa u BiH;
- h) stranac u BiH boravi protivno svrsi na osnovu koje je odobren boravak;
- i) ako je ulazak ili boravak stranac ostvario na osnovu dokaza koji su pribavljeni prevarom, krivotvoreni ili protivzakonito mijenjani;
- j) stranac u BiH obavlja djelatnost za koju je potrebna radna dozvola, a nema radnu dozvolu u BiH, ili radi na radnom mjestu ili vrsti poslova različitim od onih za koje ima radnu dozvolu ili ako obavlja djelatnost bez izdate potvrde o prijavi rada ili obavlja određenu djelatnost bez odobrenja nadležnog organa u BiH;
- k) ako je prekršio ili pokušao prekršiti propise kojima se regulira prelazak državne granice BiH, bez obzira da li je povreda propisa nastala pri ulasku ili izlasku iz BiH;

- l) ako su se uslovi na osnovu kojih je izdato odobrenje boravka izmijenili u takvoj mjeri da bi isključili svaku mogućnost izdavanja odobrenja;
 - m) ako je stranac pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
 - n) prisustvo stranca u BiH predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH;
 - o) stranac ostane bez sredstava za izdržavanje;
 - p) stranac neprekidno izbiva iz BiH duže od 180 dana za vrijeme odobrenog privremenog boravka, bez prethodnog javljanja i dostavljanja dokaza o opravdanosti izbijanja nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili se na osnovu okolnosti nedvosmisleno može utvrditi da nema namjeru povratka u BiH;
 - r) ako je ostao da boravi u BiH nakon isteka važnosti putne isprave; ili
 - s) Služba raspolaže informacijama nadležnih organa i službi sigurnosti u BiH da stranac na bilo koji način učestvuje u kriminalnoj aktivnosti, a posebno organiziranom, prekograničnom ili transnacionalnom kriminalu ili je član organizacije koja planira ili na bilo koji način učestvuje u takvoj aktivnosti ili drugoj aktivnosti koja može ugroziti javnu sigurnost ili javni poredak BiH.
- (2) Ako stranac ima odobren stalni boravak, on se može otkazati iz razloga propisanih u stavu (1) tač. a), b), c), d), f), i) ili n) ovog člana. Ako se strancu otkazuje stalni boravak iz razloga propisanih stavom (1) tačkom n) ovog člana, može mu se uz otkaz boravka izreći i mjera protjerivanja sa zabranom ulaska u BiH.
- (3) Ako je stranac zbog razloga iz stava (1) ovog člana lišen slobode ili osuđen na bezuslovnu kaznu zatvora, a nije mu izrečena mjera protjerivanja, otkaz boravka počinje mu teći od trenutka prestanka razloga za lišavanje slobode ili izdržane, odnosno oproštene ili zastarjele kazne.
- (4) Ako se strancu otkazuje bezvizni ili privremeni boravak iz razloga propisanih stavom (1) tač. a), b), c), d), f), h), i), j), m), n) ili r) ovog člana, može mu se uz otkaz boravka izreći i mjera protjerivanja sa zabranom ulaska u BiH.
- (5) Osnovi za utvrđivanje razloga za otkaz boravka iz ovog člana mogu biti dokazi ili saznanja kojima raspolaže Služba u skladu sa svojim nadležnostima, postojanje međunarodne potjernice, pravosnažne sudske odluke ili obavještenja ili informacije nadležnih organa i službi sigurnosti u BiH.
- (6) U odluci kojom se otkazuje boravak utvrđuje se rok u kojem stranac može dobrovoljno napustiti BiH, a koji ne može biti duži od 30 dana od dana dostavljanja konačne odluke.
- (7) Prilikom određivanja roka iz stava (6) ovog člana organ koji je izdao rješenje mora uzeti u obzir vrijeme u kojem je stranac u mogućnosti da napusti BiH.

Član 97.

(Poseban razlog za otkaz stalnog boravka)

- (1) Strancu koji ima odobren stalni boravak u BiH daljnji boravak otkazuje se ako:
 - a) ako se utvrdi da stranac duže od jedne godine nije nastanjen u BiH; ili
 - b) stranac izbiva iz BiH kraće od jedne godine, ali se na osnovu okolnosti nedvosmisleno može utvrditi da nema namjeru povratka i stalnog boravka u BiH.
- (2) Strancu koji ima odobren stalni boravak u BiH kao bivši nosilac Plave karte stalni boravak otkazuje se ako se utvrdi da stranac duže od dvije godine nije nastanjen u BiH.

Član 98.

(Postupak otkaza boravka)

- (1) Rješenje o otkazu boravka donosi Služba po službenoj dužnosti ili na obrazloženi prijedlog druge organizacione jedinice ili upravne organizacije u sastavu Ministarstva, sigurnosne agencije, policije ili drugog organa.
- (2) Podnosilac prijedloga iz stava (1) ovog člana mora uz prijedlog dostaviti i sve podatke i dokumentaciju relevantnu za donošenje odluke o otkazu boravka.
- (3) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
- (4) Žalba odgađa izvršenje rješenja.
- (5) Do dana napuštanja teritorije BiH, strancu se uz potvrdu privremeno oduzimaju sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH, osim ako pristane dobrovoljno napustiti BiH.

Član 99.

(Izvršenje rješenja o otkazu boravka)

- (1) Nakon što rješenje o otkazu boravka postane konačno, dozvolu boravka poništava nadležna organizaciona jedinica Službe. U pasoš stranca unosi se rok do kojeg stranac može dobrovoljno napustiti BiH.
- (2) Nakon što rješenje o otkazu bezviznog boravka postane konačno, otkaz boravka upisuje se u pasoš stranca kao i rok do kojeg stranac može dobrovoljno napustiti BiH. Ako stranac nema pasoš, sačinjava se službena zabilješka.
- (3) Granična policija dužna je činjenicu da je stranac napustio teritoriju BiH odmah evidentirati u Centralnu bazu podatka o strancima ili o tome na drugi način obavijestiti Službu.

Odjeljak H. Prijava boravka stranaca

Član 100.

(Boravište i prebivalište stranca)

- (1) Boravište stranca je mjesto u kojem stranac boravi po osnovu vize, bezviznog boravka ili privremenog boravka.
- (2) Prebivalište stranca je mjesto u kojem se stranac s odobrenim stalnim boravkom u BiH nastanio s namjerom da u njemu stalno živi.

Član 101.

(Obaveza prijave boravišta i prebivališta stranca)

- (1) Stranac kojem je odobren privremeni boravak dužan je prijaviti i odjaviti boravište, kao i promjenu adrese stanovanja, a stranac kojem je odobren stalni boravak i prebivalište.
- (2) Prijave i odjave iz stava (1) ovog člana podnose se nadležnim organizacionim jedinicama Službe ili policiji.
- (3) Kada je prijava ili odjava iz stava (1) ovog člana ili iz člana **103. (*Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca*)** stava (1) ovog Zakona podnesena policiji, policija je dužna kopiju prijave dostaviti nadležnoj organizacionoj jedinici Službe u roku od 24 sata od prijema prijave.

Član 102.

(Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca)

- (1) Stranac kojem je odobren stalni boravak dužan je prijaviti svoje prebivalište i promjenu adrese stanovanja u mjestu prebivališta u roku od osam dana od dana prijema odluke o odobrenju stalnog boravka, odnosno od dana dolaska u mjesto prebivališta, odnosno od dana promjene adrese stanovanja.
- (2) Stranac kojem je odobren privremeni boravak dužan je prijaviti svoje boravište i promjenu adrese stanovanja u roku od 48 sati od dana prijema dozvole boravka, odnosno od dana dolaska u mjesto boravka, odnosno od dana promjene adrese stanovanja, osim kad je ovim Zakonom propisan duži rok za određene kategorije stranaca.
- (3) Stranac iz st. (1) i (2) ovog člana koji dobrovoljno napušta BiH bez namjere povratka, dužan je odjaviti svoje prebivalište, odnosno boravište.

Član 103.

(Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca)

- (1) Pravna i fizička lica koja pružaju usluge smještaja dužna su nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policije prijaviti boravište stranca najkasnije u roku od 12 sati od trenutka pružanja usluge smještaja strancu.
- (2) Pravna i fizička lica iz stava (1) ovog člana dužna su voditi evidenciju o strancima (u daljnjem tekstu: knjiga stranaca) kojima pružaju uslugu smještaja. Ta lica obavezna su čuvati knjige stranaca najmanje tri godine od dana zaključenja knjige i ovlaštenom službenom licu Službe ili policije dati na uvid knjigu stranaca. Knjiga stranaca ovjerava se u nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili u policiji po mjestu prebivališta, odnosno poslovnog sjedišta davaoca usluge smještaja strancima.
- (3) Stranac koji ne koristi usluge smještaja pravnih i fizičkih lica iz stava (1) ovog člana ili fizičko lice kod kojeg je stranac u posjeti, dužno je nadležnoj organizacionoj jedinici Službe ili policije prijaviti boravak stranca u BiH u roku od 48 sati od ulaska stranca u BiH ako će stranac u BiH boraviti duže od tri dana.

Član 104.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca)

- (1) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis kojim se propisuju dokazi koji se dostavljaju uz zahtjev za odobrenje boravka, detaljnije uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole boravka, izgled i sadržaj potvrde o podnesenom zahtjevu za boravak, postupanje kod odobrenja boravka i izdavanja dozvole boravka, oblik, izgled i sadržaj dozvole boravka, oblik, izgled, sadržaj, rok važenja, postupanje kod izdavanja potvrde o identitetu, izgled i sadržaj potvrde o prijavi rada, postupanje kod izdavanja potvrde o prijavi rada, oblik, izgled i sadržaj lične karte za stranca i postupanje kod izdavanja lične karte za stranca, postupanje kod otkaza boravka, kod prijava i odjava boravišta i prebivališta, izgled, sadržaj knjige stranaca i postupanje kod ovjere knjige stranaca, kao i druga pitanja značajna za boravak i kretanje stranaca u BiH.
- (2) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis kojim se uređuju pravila i standardi u postupanju, kao i druga pitanja u vezi s prihvatom žrtava trgovine ljudima, njihovog oporavka i povratka.
- (3) Vijeće ministara, na prijedlog MCP-a, donosi podzakonski propis kojim se utvrđuje godišnja kvota radnih dozvola, najkasnije do 31. oktobra tekuće godine za sljedeću godinu.
- (4) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, po sticanju tehničkih uslova, donosi podzakonski propis kojim se uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole boravka, postupanje kod odobrenja boravka i izdavanja dozvole boravka, oblik, izgled i sadržaj dozvole boravka sa biometrijskim podacima stranca.

(5) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, po sticanju tehničkih uslova, donosi odluku kojom će se naljepnica o odobrenju boravka zamijeniti boravišnom dozvolom kao posebnim dokumentom sa biometrijskim podacima stranca.

(6) Ukoliko se pokaže potrebnim MCP može, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, donijeti podzakonski propis kojim se uređuje izrada i ažuriranje spiska naučno-istraživačkih organizacija u BiH i način njegove dostupnosti.

POGLAVLJE V. UDALJENJE STRANCA IZ BiH

Odjeljak A. Protjerivanje

Član 105.

(Mjera protjerivanja)

- (1) Protjerivanje je mjera kojom se strancu nalaže izlazak iz BiH i zabranjuje ulazak i boravak u BiH u određenom vremenskom periodu koji ne može biti kraći od jedne ni duži od pet godina.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, period zabrane ulaska i boravka u BiH može biti duži od pet godina kada to zahtijevaju razlozi zaštite sigurnosti BiH, javnog poretka, javnog reda i mira.
- (3) Period zabrane ulaska i boravka iz stava (1) ovog člana može, na zahtjev stranca, biti skraćen ili zabrana ulaska ukinuta u slučaju kada su ispunjeni sljedeći uslovi:
 - a) kada je strancu mjera protjerivanja izrečena prvi put i
 - b) kada je stranac dobrovoljno napustio BiH i snosio sve troškove vezane za proceduru povratka u državu uobičajenog mjesta boravka.
- (4) Period zabrane ulaska i boravka iz st. (1) i (2) može se produžiti ako:
 - a) ako je stranac prethodno već bio protjeran iz BiH;
 - b) ako je stranac ušao u BiH tokom trajanja zabrane ulaska; ili
 - c) stranac u trenutku prestanka zabrane ulaska u BiH još uvijek predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti ili međunarodnim odnosima BiH.
- (5) Period zabrane ulaska računa se od dana napuštanja BiH.
- (6) Rješenje o protjerivanju stranca iz BiH, sa zabranom ulaska i boravka u BiH, donosi Služba po službenoj dužnosti ili na obrazloženi prijedlog druge organizacione jedinice Ministarstva, organa za provođenje zakona ili drugog organa.
- (7) Protiv rješenja Službe o protjerivanju i rješenja o produženju perioda zabrane ulaska, žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja. Ako je rješenje o protjerivanju doneseno iz razloga propisanog u članu 106.

(Razlozi za izricanje mjere protjerivanja) stavu (1) tački k) ovog Zakona, rok za žalbu je 24 sata od dostavljanja rješenja.

- (8) Žalba odgađa izvršenje rješenja.
- (9) Ministarstvo donosi rješenje po žalbi u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.
- (10) Strancu se do okončanja postupka, uz potvrdu, privremeno oduzimaju putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH, osim ako pristane dobrovoljno napustiti BiH prije okončanja postupka.
- (11) Zabranjeno je kolektivno protjerivanje stranaca. Mjera protjerivanja može se izreći samo u pojedinačnom slučaju.
- (12) Ako se u postupku utvrđivanja identiteta utvrdi da je stvarni identitet stranca drugačiji od navoda o identitetu koje je stranac dao u postupku donošenja rješenja o protjerivanju, Služba po službenoj dužnosti mijenja rješenje o protjerivanju u dijelu koji se odnosi na identitet stranca. Protiv ovog rješenja žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od osam dana od dostavljanja rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (13) Odluku o zahtjevu za skraćenje ili ukidanje perioda zabrane ulaska iz stava (3) ovog člana donosi Služba na zahtjev stranca. Protiv ove odluke žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja.
- (14) Ukoliko je prisustvo stranca u BiH neophodno radi vođenja istražnog ili sudskog postupka, strancu se može odobriti ulazak i boravak u BiH za vrijeme trajanja zabrane ulaska i boravka uz odobrenje Službe.

Član 106.

(Razlozi za izricanje mjere protjerivanja)

- (1) Strancu može biti izrečena mjera protjerivanja iz BiH:
 - a) ako je u BiH ušao nezakonito;
 - b) ako je ostao u BiH nakon isteka roka važenja vize ili dozvole boravka ili nakon isteka važenja bezviznog boravka, ili ako mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen, a nije napustio BiH u roku određenom za dobrovoljno napuštanje;
 - c) ako je pokušao prekršiti ili prekršio propise o prelasku državne granice pri izlasku iz BiH;
 - d) ako je viza poništena ili ukinuta, a stranac u roku određenom za dobrovoljno napuštanje nije napustio BiH u skladu s ovim Zakonom;
 - e) ako mu je otkazan boravak, a u roku određenom za dobrovoljno napuštanje nije napustio BiH u skladu s ovim Zakonom;

- f) ako je u BiH ostao nakon prestanka važenja izbjegličkog statusa, supsidijarne zaštite ili privremene zaštite ili nakon što je zahtjev za azil odbijen izvršnom odlukom, a nije ostvario pravo na boravak u skladu s ovim Zakonom;
 - g) ako je odluka o oduzimanju ili otpustu iz državljanstva BiH ili poništenju upisa u knjigu državljana postala pravosnažna, a nije ostvario pravo na boravak u skladu s ovim Zakonom;
 - h) ako je pravosnažno osuđen za krivično djelo s obilježjem trgovine opojnom drogom, oružjem, ljudima, krijumčarenja ljudi, terorizma, pranja novca, ili bilo kojeg oblika organiziranog, prekograničnog ili transnacionalnog kriminala;
 - i) ako je pravosnažno osuđen za krivično djelo za koje se može izreći kazna zatvora od jedne godine ili teža kazna;
 - j) ako prisustvo stranca predstavlja prijetnju javnom poretku ili sigurnosti BiH;
 - k) ako je prihvaćen po osnovu međunarodnog sporazuma o saradnji u predaji i prihvatu lica čiji je boravak nezakonit, a nema odobren boravak u BiH;
 - l) ako je ostao da boravi u BiH nakon isteka važnosti putne isprave;
 - m) ako je registriran kao višestruki počinilac prekršaja na teritoriji BiH, ili
 - n) ako se njegov identitet ne može utvrditi i ne može dokazati zakonitost svog boravka u BiH.
- (2) Prilikom odlučivanja da li će strancu izreći mjeru protjerivanja iz BiH, kao i prilikom donošenja odluke o dužini trajanja zabrane ulaska, Služba je dužna s naročitom pažnjom ocijeniti sve dokaze i utvrditi sve okolnosti i činjenice bitne za donošenje odluke, kao i stepen integriteta u BiH, a u skladu s principima zakona koji uređuje oblast upravnog postupka BiH.
- (3) U slučaju ostanka stranca u BiH duže od perioda važenja putne isprave, vize, bezviznog ili odobrenog boravka ili iz humanitarnih razloga, Služba može umjesto izricanja mjere protjerivanja, izdati nalog za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH.
- (4) Nalog iz stava (3) ovog člana izdaje se u svrhu prelaska državne granice, uz prethodno pribavljenu izjavu stranca kojom potvrđuje namjeru dobrovoljnog napuštanja BiH i dokazima kojima stranac potvrđuje izjavu.
- (5) U nalogu iz stava (3) ovog člana navodi se rok za dobrovoljno napuštanje BiH koji ne može biti kraći od sedam niti duži od 30 dana. Izuzetno, ako postoje ozbiljni razlozi humanitarne prirode, rok za dobrovoljno napuštanje BiH može biti duži od 30 dana.
- (6) Nalog za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH iz stava (3) ovog člana neće se izdati strancu ukoliko postoji opasnost od bijega ili stranac predstavlja opasnost za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH.

- (7) Strancu koji u roku određenom u nalogu za dobrovoljno napuštanje teritorije BiH iz stava (5) ovog člana, ne napusti BiH donosi se rješenje o protjerivanju u skladu sa članom **105. (Mjera protjerivanja)** ovog Zakona.
- (8) Protiv naloga iz stava (3) ovog člana nije dozvoljena žalba, ali se može pobijati u žalbi na rješenje o protjerivanju koje se donosi u skladu sa stavom (7) ovog člana.

Član 107.

(Dobrovoljno izvršenje rješenja o protjerivanju)

- (1) Rješenjem o protjerivanju može se odrediti rok za dobrovoljno izvršenje rješenja koji ne može biti kraći od sedam niti duži od 30 dana.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, ako postoje naročito opravdani razlozi, rok za dobrovoljno izvršenje rješenja može se produžiti, prema posebnim okolnostima svakog pojedinog slučaja kao što su dužina boravka, djeca koja pohađaju školu i postojanje porodičnih i društvenih veza.
- (3) Rok za dobrovoljno izvršenje rješenja iz stava (1) ovog člana ne mora biti određen ili može biti kraći od sedam dana ukoliko postoji opasnost od bijega ili stranac predstavlja opasnost za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH.
- (4) Stranac kojem je izrečena mjera protjerivanja dužan se pri napuštanju BiH prijaviti službenom licu Granične policije.
- (5) Granična policija dužna je činjenicu napuštanja BiH unijeti u pasoš stranca otiskivanjem izlaznog štambilja. Ako stranac nema pasoš, o toj se činjenici sačinjava službena zabilješka, a strancu se izdaje potvrda da je napustio BiH.
- (6) Granična policija dužna je činjenicu da je stranac napustio BiH odmah evidentirati u Centralnu bazu podataka o strancima ili o tome na drugi način obavijestiti Službu i Ministarstvo.
- (7) U slučaju da stranac dobrovoljno ne napusti BiH u roku za dobrovoljno izvršenje rješenja, konačno rješenje o protjerivanju izvršava Služba preduzimanjem mjera za prisilno udaljenje stranca iz BiH, po potrebi uz saradnju drugih organizacionih jedinica Ministarstva, Granične policije ili policije. Druge organizacione jedinice Ministarstva, Granična policija i policija dužni su Službi pružiti pomoć na njen zahtjev.

Član 108.

(Posebni slučajevi protjerivanja)

- (1) Vijeće ministara može izuzetno, na obrazloženi prijedlog Ministarstva, Službe, druge organizacione jedinice Ministarstva ili policije, rješavajući u pojedinačnom slučaju, donijeti odluku o protjerivanju stranca iz BiH s trajnom zabranom ulaska u BiH, ako ocijeni da je protjerivanje nužno u interesu javnog poretka ili se zasniva na razlozima

sigurnosti BiH, u skladu s članom 1. stavom 2. Protokola broj 7 Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda izmijenjenog Protokolom broj 11.

- (2) Odluka iz stava (1) ovog člana ne može se izvršiti suprotno odredbama člana **109. (Princip zabrane vraćanja)** stava (2) ovog Zakona.

Odjeljak B. Zaštita stranaca

Član 109.

(Princip zabrane vraćanja)

- (1) Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju gdje bi mu život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja. Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takvu teritoriju.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, stranac koji se iz opravdanih razloga smatra opasnim za sigurnost BiH ili je pravosnažno osuđen za teško krivično djelo i predstavlja opasnost za BiH, može se prisilno udaljiti ili vratiti u drugu državu, izuzev ukoliko bi time bio izložen stvarnom riziku da bude podvrgnut smrtnoj kazni ili pogubljenju, mučenju, nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac neće biti prisilno udaljen ili vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takvu teritoriju.

Član 110.

(Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu)

- (1) Kada se stranac pozove na razloge iz člana **109. (Princip zabrane vraćanja)** ovog Zakona, organ pred kojim je izjava data upućuje stranca Službi u skladu sa zakonom koji uređuje oblast azila u BiH, radi iskazivanja namjere podnošenja zahtjeva za azil.
- (2) Služba izdaje strancu potvrdu o iskazanoj namjeri podnošenja zahtjeva za azil i određuje pravac kretanja i rok koji je potreban da bi stranac lično podnio zahtjev za azil Ministarstvu u sjedištu. Ta potvrda smatra se pravom na ostanak za rok određen potvrdom.
- (3) Služba bez odgađanja dostavlja organu nadležnom za poslove azila primjerak potvrde o iskazanoj namjeri podnošenja zahtjeva za azil sa dokumentacijom koja je propisana zakonom koji uređuje oblast azila u BiH.
- (4) Rješenje o protjerivanju može se izvršiti tek kad negativna odluka po zahtjevu za azil postane izvršna.
- (5) Strancu čiji je zahtjev za azil pravosnažno odbijen ili mu je ukinut dodijeljeni izbjeglički status, odnosno status supsidijarne zaštite, a za koga se u postupku utvrdi da ne može biti udaljen iz razloga propisanih principom zabrane vraćanja iz člana **109. (Princip zabrane vraćanja)** stava (2) ovog Zakona, Služba na zahtjev stranca, a na osnovu preporuke organa nadležnog za poslove azila, izdaje potvrdu o ostanu

kojom se strancu dozvoljava ostanak u BiH dok se ne osiguraju uslovi za povratak i služi mu kao identifikacioni dokument.

- (6) Potvrda iz stava (5) ovog člana izdaje se na period najduže do jedne godine i može se produžavati na zahtjev stranca pod uslovima pod kojima je izdata i uz preporuku organa nadležnog za poslove azila.
- (7) Protiv potvrde iz st. (5) i (6) ovog člana nije dozvoljena žalba niti se može pokrenuti upravni spor.
- (8) Strancu iz stava (5) ovog člana za kojeg je utvrđeno da predstavlja prijetnju za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH, Služba može odrediti stavljanje pod nadzor u skladu sa ovim Zakonom.
- (9) Služba u saradnji sa Ministarstvom, drugim ministarstvima i Vijećem ministara, preduzima sve neophodne radnje u skladu sa zakonom, ostalim propisima BiH i međunarodnim pravom u vezi s rješavanjem konačnog statusa stranca iz stava (5) ovog člana.
- (10) Potvrda iz st. (5) i (6) ovog člana prestaje da važi osiguranjem uslova za povratak.

Član 111.

(Isključenje primjene sankcija za nezakonit ulazak u BiH)

Prema podnosiocu zahtjeva za azil koji dolazi direktno s teritorije gdje mu je bio ugrožen život ili sloboda, ne primjenjuju se sankcije zbog nezakonitog ulaska ili prisustva u BiH, pod uslovom da se bez odgađanja prijavi nadležnom organu i iskaže namjeru podnošenja zahtjeva za azil i izloži valjane razloge za nezakonit ulazak ili prisustvo u BiH.

Odjeljak C. Prisilno udaljenje stranca iz BiH

Član 112.

(Zaključak o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju)

- (1) Stranac se može prisilno udaljiti iz BiH.
- (2) Služba izvršava prisilno udaljenje stranca iz BiH po službenoj dužnosti, na osnovu zaključka o dozvoli izvršenja.
- (3) Kad rješenje o protjerivanju postane izvršno, Služba donosi zaključak o dozvoli izvršenja bez odgađanja, a najkasnije u roku od sedam dana od dana kada su osigurani uslovi za prisilno udaljenje stranca iz BiH.
- (4) Zaključkom o dozvoli izvršenja utvrđuje se da je rješenje o protjerivanju postalo izvršno i određuje način i vrijeme izvršenja, te država u koju se stranac vraća.

- (5) Protiv zaključka o dozvoli izvršenja žalba se može podnijeti **Ministarstvu** u roku od osam dana od dana dostavljanja zaključka.
- (6) Žalba ne odgađa započeto izvršenje.
- (7) Na zahtjev Službe, policija i drugi organi za provođenje zakona u BiH dužni su Službi pružiti pomoć u izvršenju zaključka o dozvoli izvršenja.

Član 113.

(Neizvršavanje prisilnog udaljenja)

- (1) Ako je protiv stranca pokrenut sudski postupak, rješenje o protjerivanju ne može se izvršiti prije nego što se predmet pravosnažno okonča.
- (2) Ako je stranac pravosnažno osuđen na kaznu zatvora, rješenje o protjerivanju ne može se izvršiti prije nego što stranac izdrži kaznu zatvora, osim ako mu je izrečena uslovna osuda ili je kazna zastarjela, ili je na uslovnom otpustu.
- (3) Iako postoje uslovi za prisilno udaljenje stranca propisani ovim Zakonom, prisilno udaljenje se ne mora izvršiti ukoliko je to u interesu provođenja sudskog postupka, pogotovo ako se u postupku pojavljuje kao žrtva trgovine ljudima, ili drugog oblika organiziranog, prekograničnog, ili transnacionalnog kriminala i sarađuje s organima vlasti u pogledu otkrivanja krivičnog djela ili počinio.
- (4) Prisilnom udaljenju stranca iz BiH neće se pristupiti ako stranac odluči napustiti BiH u roku određenom za dobrovoljno napuštanje, samostalno ili uz pomoć međunarodnih vladinih ili nevladinih organizacija, i za to pruži odgovarajuću garanciju.
- (5) Ukoliko postoje opravdani razlozi, Služba može odobriti odgađanje izvršenja mjere protjerivanja zbog:
 - a) nemogućnosti prijevoza lica zbog naročito teškog fizičkog ili mentalnog stanja u kojem se lice nalazi;
 - b) tehničkih razloga, kao što su nedostatak odgovarajućeg prijevoznog sredstva ili zbog nedostatka identifikacionih podataka ili drugih teškoća koje onemogućavaju udaljenje stranca na human način;
 - c) nedostatka garancije da će maloljetnik bez pratnje imati osiguran prijem od člana porodice, zakonskog staratelja ili drugog ovlaštenog lica u zemlji u koju se vraća; ili
 - d) iz drugih opravdanih razloga koje u svakom pojedinačnom slučaju cijeni Služba.
- (6) Strancu iz stava (5) ovog člana Služba izdaje potvrdu kojom se odobrava odgađanje izvršenja rješenja o protjerivanju.
- (7) Odgađanje izvršenja mjere protjerivanja prestaje važiti čim prestanu postojati razlozi zbog kojih je odgađanje odobreno.

Član 114.

(Država vraćanja)

- (1) Ako izvršenje odluke ne podliježe ograničenjima iz člana 109. (*Princip zabrane vraćanja*) ovog Zakona, stranac koji se prisilno udaljuje upućuje se u državu porijekla, odnosno uobičajenog boravka ili u državu iz koje je došao u BiH ili u državu koja ga prihvata.
- (2) Strancu se saopćava u koju državu se upućuje.

Član 115.

(Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor)

- (1) Stranac je dužan platiti troškove svog vraćanja do mjesta u koje se upućuje.
- (2) Ukoliko se utvrdi da stranac nema potrebna finansijska sredstva za plaćanje troškova vraćanja do mjesta u koje se upućuje, troškove vraćanja plaćaju:
 - a) lice koje je izdalo pozivno pismo u svrhu ulaska stranca u BiH,
 - b) fizičko ili pravno lice koje je stranca zaposlilo iako nije imao odgovarajuću radnu dozvolu,
 - c) fizičko ili pravno lice koje je stranca zaposlilo po izdatoj radnoj dozvoli,
 - d) banka koja je dala garanciju na sredstva bezgotovinskog plaćanja,
 - e) turistička organizacija ili udruženje koje je izdalo vaučer, odnosno organizator turističkog ili sličnog putovanja,
 - f) fizičko ili pravno lice koje je strancu pomoglo ili pokušalo pomoći da nezakonito pređe granicu, tranzitira ili boravi u BiH,
 - g) prijevoznik koji je stranca dovezao u BiH,
 - h) BiH.
- (3) Radi osiguranja udaljenja stranca iz BiH, a u skladu s članom 118. (*Određivanje nadzora*) ovog Zakona, do napuštanja BiH stranac se može staviti pod nadzor. Sve troškove vezane za realizaciju nadzora snosi stranac koji se stavlja pod nadzor. Ako se utvrdi da stranac nema potrebna finansijska sredstva za plaćanje troškova stavljanja pod nadzor, te troškove snose subjekti iz stava (2) ovog člana.
- (4) Nosioca troškova iz st. (1) i (3) ovog člana i iznos troškova rješenjem utvrđuje Služba po službenoj dužnosti. Protiv rješenja Službe žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od osam dana od dana dostavljanja rješenja.
- (5) Novčana sredstva koja su privremeno oduzeta od stranca koriste se za podmirenje troškova iz st. (1) i (3) ovog člana, te se deponuju u Službi do pravosnažnosti rješenja iz stava (4) ovog člana.

- (6) Ukoliko ni stranac iz stava (1) ni subjekti iz stava (2) tač. a) do g) ovog člana ne mogu platiti troškove vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor, ti se troškovi podmiruju na teret budžeta BiH angažiranjem sredstava za posebne namjene. Tako se može postupiti i kad je to potrebno zbog ekonomičnosti postupka udaljenja stranca iz zemlje.
- (7) U slučaju iz stava (6) ovog člana, Služba potražuje isplatu troškova iz st. (1) i (3) ovog člana od subjekata iz stava (2) tač. a) do g) ovog člana u odgovarajućem postupku.

Član 116.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima udaljenja stranca)

- (1) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis kojim se uređuje postupanje kod udaljenja stranca iz BiH, izgled i sadržaj potvrde kojom se odobrava odgađanje izvršenja mjere protjerivanja, postupanje kod skraćivanja, ukidanja i produženja perioda zabrane ulaska i boravka, izgled i sadržaj potvrde o ostanku iz člana 110. (*Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu*) stava (5) ovog Zakona, te druga pitanja u vezi s udaljenjem stranaca.
- (2) Vijeće ministara po prijedlogu Službe upućenom preko Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva finansija i trezora BiH, donosi podzakonski propis kojim se detaljnije uređuje način i postupanje za pokriće troškova vraćanja i troškova stavljanja pod nadzor.

POGLAVLJE VI. PRIHVAT STRANACA I NADZOR

Odjeljak A. Specijalizirane ustanove za prihvata stranaca

Član 117.

(Organizacija ustanova)

- (1) Radi provođenja ovog Zakona osnivaju se imigracioni centri, centri za smještaj žrtava trgovine ljudima, kao i druge ustanove specijalizirane za prihvata stranaca.
- (2) Imigracioni centri su specijalizirane ustanove za prihvata i smještaj stranaca koji su stavljeni pod nadzor. Imigracioni centri uspostavljaju se kao organizacione jedinice Službe izvan njenog sjedišta.
- (3) Specijalizirane ustanove za prihvata stranaca moraju ispunjavati zahtjeve koji proizlaze iz Ustava Bosne i Hercegovine i međunarodnih standarda za postupanje s korisnicima specijaliziranih ustanova.
- (4) Nadzor nad radom specijaliziranih ustanova za prihvata stranaca vrši Ministarstvo.

Odjeljak B. Stavljanje stranca pod nadzor

Član 118.

(Određivanje nadzora)

- (1) Nadzor nad strancem, do njegovog napuštanja BiH, vrši se:
- a) ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto, uz obavezu javljanja organizacionoj jedinici Službe ili policiji, odnosno blažom mjerom nadzora; ili
 - b) smještanjem u specijaliziranu ustanovu za prihvatanje stranaca, odnosno imigracioni centar.
- (2) Strancu se može odrediti stavljanje pod nadzor ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto uz obavezu javljanja organizacionoj jedinici Službe ili policiji:
- a) radi osiguranja izvršenja rješenja o protjerivanju, u slučaju da mu je otkazan boravak u BiH ili u drugom slučaju kad mu je izrečena mjera protjerivanja;
 - b) radi osiguranja da će napustiti zemlju kad mu je zahtjev za odobrenje boravka odbijen, a nije napustio BiH;
 - c) radi osiguranja udaljenja stranca iz zemlje;
 - d) kad Služba odobri odgađanje izvršenja mjere protjerivanja;
 - e) ako postoje osnovi sumnje da bi slobodno i neograničeno kretanje stranca moglo ugroziti javni poredak, javni red i mir ili sigurnost ili međunarodne odnose BiH ili predstavljati prijetnju javnom zdravlju u BiH, odnosno ako je utvrđeno da predstavlja prijetnju za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH;
 - f) kad postoji sumnja u istinitost navoda stranca o njegovom identitetu ili se inače identitet stranca ne može utvrditi ni u roku od šest sati od dovođenja u službene prostorije;
 - g) kad je stranac prihvaćen na osnovu međunarodnog sporazuma o saradnji u predaji i prihvatu lica čiji je boravak nezakonit;
 - h) u drugim slučajevima propisanim ovim Zakonom.
- (3) Strancu se određuje stavljanje pod nadzor smještanjem u imigracioni centar:
- a) ako postoje osnovi sumnje da bi nakon donošenja rješenja o protjerivanju slobodno i neograničeno kretanje stranca moglo ugroziti javni poredak, javni red i mir ili sigurnost ili međunarodne odnose BiH ili predstavljati prijetnju javnom zdravlju u BiH, odnosno ako je utvrđeno da predstavlja prijetnju za javni poredak, javni red i mir ili sigurnost BiH;
 - b) radi osiguranja izvršenja rješenja o protjerivanju ili u drugom slučaju kad mu je izrečena mjera protjerivanja, ako postoje osnovi sumnje da će stranac pobjeći ili na drugi način onemogućiti izvršenje odluka; ili

- c) kad postoji sumnja u istinitost navoda stranca o njegovom identitetu, a izrečena mu je mjera protjerivanja.
- (4) Ako je strancu koji izrazi namjeru podnošenja zahtjeva za azil ili koji podnese zahtjev za azil, već određeno stavljanje pod nadzor smještanjem u imigracioni centar, činjenica pozivanja na azil ne utiče na određivanje ni na izvršenje nadzora.

Član 119.

(Period određivanja i produženje nadzora)

- (1) Stranac ostaje pod nadzorom do trenutka dobrovoljnog napuštanja ili prisilnog udaljenja iz BiH ili toliko dugo koliko je potrebno za izvršenje svrhe nadzora, odnosno dok se razlozi koji su bili osnov za stavljanje stranca pod nadzor bitno ne izmijene, ali najduže do roka određenog rješenjem o stavljanju pod nadzor, odnosno rješenjem o produženju nadzora.
- (2) Strancu se rješenjem određuje nadzor ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto uz obavezu javljanja organizacionoj jedinici Službe ili policiji do trenutka dobrovoljnog napuštanja ili prisilnog udaljenja iz BiH, odnosno dok se razlozi koji su bili osnov za stavljanje stranca pod nadzor bitno ne izmijene.
- (3) Strancu se rješenjem određuje nadzor smještanjem u imigracioni centar na period najduže do 90 dana.
- (4) Po proteku roka iz stava (3) ovog člana, a ako i dalje postoje razlozi iz člana **118. (Određivanje nadzora)** stava (3) ovog Zakona iz kojih je strancu određen nadzor, strancu se može produžiti nadzor svaki put najviše do 90 dana, tako da ukupno trajanje nadzora u imigracionom centru ne može trajati duže od 180 dana.
- (5) Izuzetno od stava (4) ovog člana, u slučaju nedostatka saradnje stranca u postupku udaljenja ili kašnjenja u pribavljanju potrebnih dokumenata iz države u koju se stranac vraća, trajanje nadzora može se produžiti i na period duži od 180 dana.
- (6) Ukupno trajanje nadzora u imigracionom centru ne može biti duže od 18 mjeseci u kontinuitetu.
- (7) Ukoliko stranca nije moguće udaljiti iz BiH u roku iz stava (6) ovog člana, strancu se može odrediti nadzor ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto uz obavezu javljanja organizacionoj jedinici Službe ili policiji.
- (8) Rješenje o određivanju nadzora iz st. (2), (3) i (7) ovog člana, rješenje o produženju nadzora iz stava (4) ovog člana i rješenje o o izuzetnom produženju nadzora iz st. (5) i (6) ovog člana donosi Služba. Rješenje o produženju nadzora i rješenje o izuzetnom produženju nadzora donose se 15 dana prije isteka prethodno određenog nadzora.
- (9) Služba može donijeti rješenje o ukidanju rješenja o smještanju stranca u imigracioni centar i odrediti nadzor ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto uz obavezu javljanja organizacionoj jedinici Službe ili policiji, ako se i ovom mjerom može postići svrha nadzora.

- (10) Služba može donijeti rješenje o ukidanju rješenja o ograničenju kretanja na određeno područje ili mjesto i odrediti nadzor smještanjem stranca u imigracioni centar, ukoliko stranac ne poštuje obaveze iz rješenja iz člana 120. (**Rješenje o stavljanju stranca pod nadzor i pravni lijekovi**) stava (2) ovog Zakona, ili se obezbijede uslovi za udaljenje stranca iz BiH, ako se ovom mjerom može postići svrha nadzora.
- (11) Za vrijeme trajanja nadzora Služba preduzima sve neophodne mjere da se trajanje nadzora svede na najkraće moguće vrijeme.
- (12) Strancu se, uz potvrdu, privremeno oduzimaju sve putne isprave koje može koristiti za prelazak državne granice BiH, osim ako pristane dobrovoljno napustiti BiH.
- (13) Ograničenje kretanja određeno u skladu sa zakonom koji uređuje oblast azila u BiH ne uračunava se u ukupno trajanje nadzora iz stava (6) ovog člana.

Član 120.

(Rješenje o stavljanju stranca pod nadzor i pravni lijekovi)

- (1) Nadzor iz člana 118. (**Određivanje nadzora**) stava (1) ovog Zakona određuje se rješenjem o stavljanju stranca pod nadzor koje donosi Služba i uručuje ga strancu istovremeno sa izvršenjem rješenja.
- (2) Rješenje iz člana 118. (**Određivanje nadzora**) stava (2) ovog Zakona sadrži: odluku o ograničenju kretanja stranca na određeno područje ili mjesto sa adresom stanovanja, pravni osnov, obavezu javljanja organizacionoj jedinici Službe ili policije i druge pojedinosti bitne za ostvarivanje svrhe nadzora.
- (3) Rješenje iz člana 118. (**Određivanje nadzora**) stava (3) ovog Zakona sadrži: odluku o stavljanju stranca pod nadzor smještanjem u imigracioni centar, pravni osnov, dan, sat i vrijeme smještanja, rok trajanja nadzora i druge pojedinosti bitne za ostvarivanje svrhe nadzora.
- (4) Protiv rješenja o stavljanju stranca pod nadzor ograničenjem kretanja na određeno područje ili mjesto iz stava (2) ovog člana i rješenja iz člana 119. (**Period određivanja i produženje nadzora**) st. (7) i (9) ovog Zakona žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (5) Protiv rješenja o stavljanju stranca pod nadzor u imigracioni centar iz stava (3) ovog člana, protiv rješenja o produženju nadzora, rješenja o izuzetnom produženju nadzora po ovom osnovu i rješenja iz člana 119. (**Period određivanja i produženje nadzora**) stava (10) ovog Zakona žalba se može podnijeti Ministarstvu u roku od tri dana od dana dostavljanja rješenja. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (6) Ako Ministarstvo u roku od tri dana od dostavljanja žalbe protiv rješenja iz stava (5) ovog člana ne ukine rješenje o stavljanju stranca pod nadzor u imigracioni centar, odnosno ne ukine rješenje o produženju ili izuzetnom produženju nadzora u imigracionom centru ili po žalbi u tom roku uopće ne odluči, stranac može pokrenuti upravni spor tužbom pred Sudom Bosne i Hercegovine.

- (7) Tužba se podnosi Sudu Bosne i Hercegovine u roku od tri dana od proteka roka iz stava (6) ovog člana, a Sud Bosne i Hercegovine je dužan ove predmete smatrati hitnim, saslušati stranca i donijeti odluku po tužbi u roku od tri dana od dana podnošenja tužbe. Tužba ne odgađa izvršenje rješenja.

Član 121.

(Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi sa stavljanjem stranca pod nadzor)

- (1) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, donosi podzakonske propise kojim se uređuju standardi funkcioniranja imigracionog centra, centra za smještaj žrtava trgovine ljudima, odnosno druge ustanove specijalizirane za prihvatanje stranaca, koji se odnose na sanitarno-higijenske i druge uslove smještaja, proceduru prihvata i smještaja korisnika, prehranu korisnika, medicinsku pomoć, komuniciranje sa licima izvan centra i pravnim zastupnikom, način upravljanja, uslove finansiranja, način osiguranja posebnih uslova za korisnike, kao i druga pitanja značajna za rad određene vrste specijalizirane ustanove.
- (2) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, podzakonskim propisima uređuje postupanje kod stavljanja stranca pod nadzor.

POGLAVLJE VII. OSTALE ODREDBE: O UZIMANJU BIOMETRIJSKIH PODATAKA, MALOLJETNICIMA, IMUNITETIMA, STRANIM UNIFORMAMA I SLUŽBENIM EVIDENCIJAMA

Član 122.

(Obaveza davanja biometrijskih podataka)

- (1) Stranac je obavezan dati biometrijske podatke prilikom:
- a) podnošenja zahtjeva za vizu,
 - b) podnošenja zahtjeva za boravak i
 - c) utvrđivanja identiteta ili izricanja mjere protjerivanja ili stavljanja pod nadzor ili u postuku izdavanja potvrde o ostanku.
- (2) Stranac koji podnosi zahtjev za vizu dužan je DKP-u BiH odnosno Graničnoj policiji dati potpis, te biometrijske podatke koji sadrže fotografiju i otiske 10 prstiju. Otisci prstiju se ne uzimaju od:
- a) djece koja su mlađa od 12 godina života,
 - b) čelnika države i vlade i članova nacionalne vlade u pratnji bračnog druga, članova njihovih službenih delegacija ako su ih BiH ili međunarodne organizacije pozvale u službenu svrhu, ili
 - c) vladara ili drugih visokih članova kraljevske porodice, ako su ih BiH ili međunarodne organizacije pozvale u službenu svrhu.

- (3) Stranac koji podnosi zahtjev za boravak dužan je DKP-u BiH odnosno organizacionoj jedinici Službe dati potpis, te biometrijske podatke koji sadrže fotografiju i otiske dva prsta. Otisci prstiju se ne uzimaju od djece koja su mlađa od šest godina života, a potpis od djece koja su mlađa od 12 godina života.
- (4) Stranac kojem se utvrđuje identitet ili kojem je izrečena mjera protjerivanja iz BiH ili mjera stavljenja pod nadzor ili je u postupku izdavanja potvrde o ostanku dužan je organizacionoj jedinici Službe dati potpis, te biometrijske podatke koji sadrže: fotografiju, otiske 10 prstiju i dlanova. Otisci prstiju se ne uzimaju od djece koja su mlađa od 14 godina života.
- (5) Izuzetno od st. (2), (3) i (4) ovog člana, otisci prstiju se ne uzimaju od lica kod kojih je uzimanje otisaka prstiju fizički nemoguće. Ukoliko je moguće uzimanje manje od 10 otisaka prstiju, u skladu sa st. (2) i (4) ovog člana, uzima se najveći mogući broj otisaka prstiju.
- (6) Biometrijski podaci pohranjuju se u Centralnu bazu podataka o strancima.
- (7) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, Službe i Granične policije, nakon stvaranja tehničkih uslova, donosi Odluku kojom se određuje početak primjene obaveze davanja biometrijskih podataka iz ovog člana.

Član 123.

(Zaštita prava maloljetnih i ostalih stranaca)

- (1) Nijednom odredbom ovog Zakona ne sprečava se ostvarivanje i zaštita prava stranca pred bilo kojim nadležnim organom u BiH.
- (2) Nadležni organi u BiH dužni su da se prema maloljetnim strancima odnose s posebnom pažnjom i uvažavanjem i da s njima postupaju u skladu s Konvencijom o pravima djeteta i propisima u BiH koji se odnose na brigu o maloljetnim licima i njihovu zaštitu.
- (3) Porodice sa maloljetnicima zadržavaju se u imigracionom centru samo kao posljednja mjera i na najkraće moguće vrijeme.
- (4) Maloljetnog stranca koji je nezakonito ušao u BiH i koji nije u pratnji roditelja ili zakonskog zastupnika, odnosno opunomoćenika ili je ostao bez pratnje tih lica po ulasku u BiH, a kojeg Služba ne može odmah vratiti u zemlju iz koje je stigao niti ga predati predstavnicima zemlje čiji je državljanin, Služba privremeno smješta u odjel ustanove specijaliziran za maloljetnike, o čemu obavještava nadležni centar za socijalni rad koji, u skladu sa zakonom, odmah imenuje privremenog staratelja. Maloljetnici bez pratnje zadržavaju se u imigracionom centru izuzetno, samo kao posljednja mjera i na najkraće moguće vrijeme.
- (5) Maloljetni stranac iz stava (3) ovog člana ne smije biti vraćen u zemlju uobičajenog mjesta boravka ili u zemlju koja ga je spremna prihvatiti dok se ne osigura prihvrat od roditelja ili zakonskog zastupnika, odnosno opunomoćenika ili od predstavnika nadležnog organa u zemlji povratka. Maloljetnik bez pratnje se ni pod kojim uslovima

ne smije vratiti na način kojim bi se kršila Evropska konvencija o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i ovaj Zakon.

Član 124.

(Boravak po osnovu vršenja diplomatske službe u BiH)

- (1) Odredbe ovog Zakona, sa izuzetkom *Poglavlja V. Udaljenje stranca iz BiH, (Odjeljak B. Zaštita stranaca)*, ne primjenjuju se na lica koja po međunarodnom pravu, odnosno na osnovu međunarodnog ugovora uživaju diplomatski status u BiH.
- (2) Stranci iz stava (1) ovog člana, koji u BiH privremeno borave po osnovu službovanja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama međunarodnih organizacija sa diplomatskim statusom u BiH kao i članovi njihovih porodica, svoj boravak u BiH regulišu putem MVP-a.
- (3) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, odredbe ovog Zakona mogu se, uz prethodnu saglasnost MVP-a, primijeniti i u slučaju lica koja po međunarodnom pravu uživaju diplomatski status u BiH, ako odnosne odredbe nisu u suprotnosti s preuzetim međunarodnim obavezama i principom uzajamnosti.
- (4) Izuzetno od odredbe stava (1) ovog člana, odredbe ovog Zakona mogu se uz prethodnu saglasnost MVP-a, primijeniti i na članove porodice lica koje uživa diplomatski status u BiH.
- (5) U slučaju nejasnoća u pogledu uživanja diplomatskog statusa u BiH, obima privilegija i imuniteta ili principa uzajamnosti, tumačenje daje MVP.

Član 125.

(Isključenje primjene odredbi o radu stranca)

Odredbe čl. 62. do 79. *Poglavlja IV. (Boravak stranaca u BiH), Odjeljak C. (Privremeni boravak po osnovu rada sa radnom dozvolom) i Odjeljka D. (Privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole)* ovog Zakona, ne primjenjuju se na stranca koji:

- a) je član diplomatsko-konzularnog predstavništva ili misije međunarodne organizacije sa diplomatskim statusom u BiH i kojem je MVP izdalo posebnu identifikacionu iskaznicu po osnovu službovanja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama međunarodnih organizacija sa diplomatskim statusom u BiH;
- b) ima privilegije i imunitete na osnovu međunarodnog ugovora;
- c) u BiH obavlja poslove na osnovu međunarodnog sporazuma o stručnotehničkoj pomoći koji BiH zaključi s drugom državom, međunarodnom organizacijom ili EU, ili koji provodi projekat u skladu s takvim međunarodnim sporazumom i
- d) koji je član porodice i domaćinstva članova diplomatskih misija, konzularnih predstavništava ili međunarodnih organizacija kojima je omogućen plaćeni rad na

osnovu međunarodnog ugovora čija je BiH ugovorna strana, ako se takvim ugovorom podrazumijeva isključenje primjene odredaba o radu stranca.

Član 126.

(Kretanje u stranoj uniformi)

- (1) Za vrijeme boravka u BiH stranac se može kretati u stranoj vojnoj uniformi u slučaju ako:
 - a) ako u BiH boravi u svojstvu vojnog predstavnika kao član diplomatske misije, odnosno konzularnog ureda strane države ili druge strane misije koja u BiH ima diplomatski status, do okončanja svoga službenog mandata u toj misiji;
 - b) boravi u BiH u službenoj posjeti kao član strane vojne misije ili strane vojne delegacije;
 - c) ako je na školovanju u vojnoj školi ili je na vojnoj obuci;
 - d) prelazi preko teritorije BiH kao član strane vojne misije ili strane vojne delegacije s diplomatskom ili službenom putnom ispravom; ili
 - e) učestvuje u vojnoj vježbi ili obuci.
- (2) Stranac može u BiH nositi stranu policijsku ili carinsku uniformu u slučaju ako:
 - a) boravi u BiH kao član misije koja u BiH ima diplomatski status, do okončanja svoga službenog mandata u toj misiji;
 - b) boravi u službenoj posjeti kao član delegacije stranog policijskog ili carinskog organa;
 - c) obavlja službu na zajedničkoj kontroli prelaska državne granice na dijelu graničnog prijelaza koji pripada BiH;
 - d) ako je na školovanju u policijskoj školi ili je na policijskoj, odnosno sličnoj obuci;
 - e) prelazi preko teritorije BiH kao član strane policijske ili strane carinske delegacije s diplomatskom ili službenom putnom ispravom, ili
 - f) tokom izvođenja zajedničkih operacija u BiH obavlja aktivnost na teritoriji BiH u skladu sa međunarodnim ugovorom ili sporazumom sa međunarodnim organizacijama čija je BiH ugovorna strana.
- (3) Ministar odbrane BiH, uz prethodnu saglasnost ministra sigurnosti BiH, može odobriti nošenje strane vojne uniforme i u drugim slučajevima koji nisu predviđeni stavom (1) ovog člana.

- (4) Ministar sigurnosti BiH može odobriti nošenje strane policijske ili carinske uniforme i u drugim slučajevima koji nisu predviđeni stavom (2) ovog člana.
- (5) Ulazak stranca u BiH u uniformi ostvaruje se u skladu sa zakonom koji uređuje oblast granične kontrole BiH.

Član 127.

(Izuzetak od primjene određenih odredbi ovog zakona)

Poglavlja II, III, IV, V, VI, osim čl. 100. (*Boravište i prebivalište stranca*), 101. (*Obaveza prijave boravišta i prebivališta stranca*), 102. (*Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca*) i 109. (*Princip zabrane vraćanja*) ovog Zakona, ne primjenjuju se na podnosioca zahtjeva za međunarodnu zaštitu dok se ne odluči o njegovom zahtjevu u skladu sa ovim Zakonom.

Član 128.

(Službene evidencije)

(1) Prema ovom Zakonu, službena evidencija vodi se o:

- a) strancima kojima je Služba zabranila izlazak iz BiH,
- b) strancima kojima je utvrđivan identitet,
- c) međunarodnim prijevozniciima koji su prekršili odredbe ovog Zakona,
- d) strancima kojima je odbijen ulazak,
- e) strancima koji su podnijeli zahtjev za vizu i strancima kojima je izdata viza,
- f) pravnim i fizičkim licima koja su izdala pozivna pisma za ulazak stranaca u BiH,
- g) strancima kojima je viza ukinuta,
- h) strancima kojima je viza poništena,
- i) strancima kojima je viza poništena i izrečena mjera protjerivanja,
- j) putnim ispravama za strance izdatim u skladu s ovim Zakonom,
- k) prijavljenim nestalim putnim ispravama stranaca,
- l) izdatim ličnim dokumentima strancima,
- m) strancima koji su podnijeli zahtjev za boravak, koji imaju stalni ili privremeni boravak ili potvrdu o ostanku,

- n) potvrdama o prijavi rada stranaca,
 - o) prijavama boravaka, odjavama boravaka i promjeni adrese boravka,
 - p) strancima kojima je prestao boravak,
 - r) strancima kojima je otkazan boravak,
 - s) strancima kojima je otkazan boravak i izrečena mjera protjerivanja,
 - t) strancima kojima je izdat nalog za napuštanje,
 - u) strancima kojima je izrečena mjera protjerivanja,
 - v) strancima kojima je odobreno odgađanje izvršenja mjere protjerivanja,
 - z) strancima kojima je period zabrane ulaska i boravka produžen,
 - aa) strancima kojima je period zabrane ulaska i boravka skraćen ili ukinut,
 - bb) strancima koji su dobrovoljno napustili BiH,
 - cc) strancima koji su prisilno udaljeni iz BiH,
 - dd) izvršenim mjerama koje se tiču stranaca,
 - ee) strancima kojima je određeno stavljanje pod nadzor, odnosno koji su stavljeni pod nadzor,
 - ff) strancima koji su podnijeli žalbe protiv rješenja Službe, Granične policije ili DKP BiH i o strancima koji su pokrenuli upravni spor,
 - gg) odlukama u drugostepenom postupku i odlukama u upravnom sporu,
 - hh) strancima koji su iskazali namjeru podnošenja zahtjeva za azil i
 - ii) strancima kojima je izdata potvrda o ostanku.
- (2) U službene evidencije iz stava (1) tač. b), e), i), m), s), u), ee) i ii) ovog člana unose se i biometrijski podaci.
- (3) Osim službenih evidencija iz stava (1) ovog člana, nadležni organ može voditi i druge evidencije s ciljem efikasnosti rada ili obrade, ako one ne uključuju lične podatke.
- (4) Službenu evidenciju vodi organ koji je, prema ovom Zakonu, nadležan za postupanje u određenoj stvari.

Član 129.

(Centralna baza podataka o strancima)

- (1) U Ministarstvu se uspostavlja i vodi Centralna baza podataka o strancima radi evidentiranja i praćenja ulazaka, boravaka i izlazaka stranaca iz BiH.
- (2) Centralna baza podataka o strancima sadržava službene evidencije iz člana 128. (*Službene evidencije*) ovog Zakona i službene evidencije propisane zakonom koji uređuje oblast azila u BiH. Organ iz člana 128. (*Službene evidencije*) stava (3) ovog Zakona, koji vodi službenu evidenciju, podatke iz evidencije unosi u Centralnu bazu podataka o strancima odmah po svakoj promjeni, a najkasnije tokom istog dana.
- (3) Centralna baza podataka o strancima sadrži i podatke o imenu i prezimenu lica, srednjem imenu, spolu, datumu rođenja, državljanstvu, vrsti, tipu, broju i roku važenja putne isprave, mjestu, vremenu i smjeru prelaska granice, podatke o vizi, boravišnoj dozvoli ili drugom dokumentu koji zamjenjuje vizu, kao i druge podatke koji su uzeti putem elektronskih čitača putnih isprava na graničnim prijelazima, koje vodi Granična policija.
- (4) Pristup podacima iz Centralne baze podataka o strancima imaju Ministarstvo, MVP, Granična policija, Služba, Obavještajno-sigurnosna agencija BiH i policija, kada je to u funkciji obavljanja zadataka iz njihove nadležnosti.
- (5) Na opravdan zahtjev, pristup podacima iz Centralne baze podataka o strancima mogu imati i drugi organi u BiH, kada je to u funkciji obavljanja zadataka iz njihove nadležnosti.
- (6) Na opravdan zahtjev, nadležni organ kod kojeg je smještena Centralna baza podataka o strancima može odobriti pristup bazi i nekom drugom organu kada je to u funkciji obavljanja zadataka iz nadležnosti tog organa, a u skladu sa zakonom koji uređuje zaštitu ličnih podataka u BiH.
- (7) Na svaku obradu, pristup i korištenje podataka iz ovog Zakona primjenjuju se odredbe i principi zakona koji uređuje oblast zaštite ličnih podataka u BiH.

Član 130.

(Zbirka podataka o putnim ispravama)

Granična policija uspostavlja i vodi zbirku podataka o uzorcima obrazaca važećih putnih isprava i krivotvorenih putnih isprava, koja je dostupna Ministarstvu, MVP-u i Službi.

Član 131.

(Podzakonski propisi o biometrijskim podacima, evidencijama, bazi podataka, zbirci podataka o putnim ispravama i privilegijama i imunitetima)

(1) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis kojim se uređuje postupanje kod uzimanja, pohranjivanja, korištenja, pristupa, prenosa, te mehanizmi zaštite i rokovi čuvanja biometrijskih podataka.

(2) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, Službe i Granične policije, donosi podzakonski propis kojim se propisuju pravila o vođenju, korištenju i pristupu Centralnoj bazi podataka o strancima i pojedinim evidencijama.

(3) Vijeće ministara, na prijedlog MVP-a, donosi listu stranih putnih isprava i drugih dokumenata koje priznaje BiH i sa kojima stranci mogu prijeći državnu granicu BiH.

(4) MVP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, donosi podzakonski propis kojim se uređuje postupanje u slučajevima iz člana 124. (*Boravak po osnovu vršenja diplomatske službe u BiH*) ovog Zakona.

Član 132.

(Nadzor nad provođenjem ovog Zakona)

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona vrši Ministarstvo.

POGLAVLJE VIII. KAZNENE (PREKRŠAJNE) ODREDBE

Član 133.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 7., 13., 45., 81., 94., 95. i 102.)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50 KM do 500 KM kaznit će se za prekršaj stranac ako:

- a) protivno članu 7. (*Višestruko državljanstvo stranca ili državljanina BiH na teritoriji BiH*) ovog Zakona se služi ili pokuša izaći s putnom ispravom s kojom nije ušao u BiH;
- b) protivno članu 13. (*Obaveza nošenja i predočavanja dokaza o identitetu*) stavu (1) ovog Zakona, nema kod sebe dokument kojim dokazuje ili potvrđuje svoj identitet ili zakonitost ulaska ili boravka, ili ako ga odbije dati na uvid ovlaštenom licu Službe, policije ili drugog nadležnog organa kad je drugi nadležni organ na to zakonom ovlašten;
- c) protivno članu 45. (*Obaveze stranca u vezi s putnim ispravama za strance*) stavu (2) ovog Zakona Službi ne vrati putnu ispravu za strance ili ako ne prijavi gubitak, uništenje ili drugačiji nestanak putne isprave za stranca u skladu s

članom **45. (Obaveze stranca u vezi s putnim ispravama za strance)** stavom (3) ovog Zakona;

- d) protivno članu **81. (Dijete stranaca s odobrenim boravkom)** stavu (2) ovog Zakona zahtjev za odobrenje boravka za dijete iz člana **81. (Dijete stranaca s odobrenim boravkom)** stava (1) ovog Zakona ne podnese u roku od 180 dana od dana rođenja djeteta, iako za takvo propuštanje nisu postojale opravdane okolnosti;
 - e) protivno članu **94. (Lična karta za stranca)** stavu (2) ovog Zakona nadležnom organu ne podnese zahtjev za izdavanje lične karte za stranca ili ga ne podnese u propisanom roku ili ako ne prijavi gubitak, uništenje ili drugačiji nestanak lične karte za stranca u skladu s članom **94. (Lična karta za stranca)** stavom (6) ovog Zakona;
 - f) protivno članu **95. (Obaveza nošenja lične karte za strance ili dozvole boravka)** ovog Zakona ne nosi ili na zahtjev ovlaštenog lica ne da na uvid ličnu kartu za stranca ili dozvolu boravka u BiH;
 - g) protivno članu **102. (Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca)** ovog Zakona ne prijavi prebivalište ili boravište ili promjenu adrese stanovanja u mjestu prebivališta ili to ne učini u propisanom roku, ili ako ne odjavi prebivalište, odnosno boravište prije napuštanja BiH u skladu sa članom **102. (Rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta stranca)** stavom (3) ovog Zakona.
- (2) Pravna i fizička lica koja su prijevoznici ili koja pružaju usluge smještaja ili organizacije putovanja kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM ako zadrže ili pokušaju zadržati putnu ispravu ili identifikacioni dokument stranca protivno članu **13. (Obaveza nošenja i predočavanja dokaza o identitetu)** stavu (2) ovog Zakona.
- (3) Za prekršaj iz stava (2) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM.
- (4) U slučaju iz stava (1) tačke b) ovog člana putna isprava se oduzima.

Član 134.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 103.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 200 KM do 800 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje pruža usluge smještaja strancima ako:
- a) protivno članu **103. (Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca)** stavu (1) ovog Zakona ne podnese prijavu o boravku stranca ili je ne podnese u propisanom roku;

- b) protivno članu **103. (*Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca*)** stavu (2) ovog Zakona ne vodi ili neuredno vodi evidenciju stranaca kojima pruža usluge smještaja ili ne čuva knjige stranaca u propisanom roku;
 - c) protivno članu **103. (*Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca*)** stavu (2) ovog Zakona ovlaštenom službenom licu Službe ili policije ne omogući uvid u knjigu stranaca.
- (2) Pravno lice koje pruža usluge smještaja strancima kaznit će se za prekršaje iz stava (1) ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 2500 KM.
- (3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200 KM do 800 KM.
- (4) Fizičko lice kod kojeg je stranac u posjeti duže od tri dana, a ne prijavi njegov boravak u skladu sa članom **103. (*Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca*)** stavom (3) ovog Zakona, kaznit će se novčanom kaznom od 100 KM do 500 KM.
- (5) Stranac koji ne koristi usluge smještaja pravnog ili fizičkog lica iz člana **103. (*Ostala lica obavezna da prijave boravište stranca*)** stava (3) ovog Zakona niti je u posjeti kod fizičkog lica, a nije izvršio prijavu boravišta, kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 500 KM.

Član 135.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 16., 21., 67., 77. i 82.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1500 KM kaznit će se za prekršaj stranac ako:
- a) protivno članu **16. (*Nezakonit prelazak državne granice BiH*)** ovog Zakona nezakonito pređe ili pokuša preći državnu granicu BiH ili uđe u BiH za vrijeme trajanja zabrane ulaska;
 - b) protivno članu **21. (*Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize*)** stavu (2) ovog Zakona, u BiH boravi duže od vremena određenog u vizi ili u dozvoli privremenog boravka, odnosno ako u roku određenom ovim Zakonom ili rješenjem nadležnog organa ne napusti BiH;
 - c) protivno članu **21. (*Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize*)** stavu (2) ovog Zakona, uđe u BiH sa pograničnom propusnicom ili dozvolom za jednokratni prelazak državne granice i boravi duže od vremena propisanog međunarodnim ugovorom ili se zatekne izvan područja za koje mu je izdata pogranična propusnica ili dozvola za jednokratni prelazak državne granice;
 - d) protivno članu **77. (*Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada*)** st. (3) i (5) ovog Zakona nema potvrdu o prijavi rada ili obavlja poslove različite od onih koji su navedeni u potvrdi o prijavi rada.

- (2) Službeno lice Službe ili policijski službenik Granične policije, kada utvrdi prekršaj iz stava (1) tačke b) ovog člana, može izdati prekršajni nalog i naplatiti novčanu kaznu u iznosu od 100 KM za svaki dan dužeg boravka, ako stranac nije prekoračio vrijeme boravka za više od tri dana i u mogućnosti je opravdati razloge kašnjenja, ne preduzimajući druge mjere po ovom Zakonu.
- (3) Pravno i fizičko lice koje zapošljava stranca koji je izuzet od pribavljanja radne dozvole, kaznit će se novčanom kaznom od 500 KM do 2000 KM ukoliko protivno članu 77. (*Boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada*) stavu (7) ovog Zakona ne posjeduje primjerak potvrde o prijavi rada stranca.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 200 KM do 500 KM kaznit će se za prekršaj stranac ako radi bez radne dozvole ili dozvole privremenog boravka ili obavlja poslove različite od onih navedenih u radnoj dozvoli, protivno članu 67. (*Veza između odobrenja privremenog boravka i radne dozvole*) st. (1) i (2) ovog Zakona.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1000 KM kaznit će se za prekršaj pravno i fizičko lice koje suprotno članu 67. (*Veza između odobrenja privremenog boravka i radne dozvole*) st. (1) i (2) ovog Zakona zapošljava stranca bez radne dozvole i dozvole privremenog boravka u BiH.
- (6) Novčanom kaznom u iznosu od 100 KM do 300 KM kaznit će se za prekršaj stranac ako u roku iz člana 82. (*Podnošenje zahtjeva za odobrenje i produženje privremenog boravka*) st. (4) i (5) ovog Zakona ne podnese zahtjev za odobrenje ili produženje privremenog boravka u BiH.

Član 136.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 23. i 32.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1500 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:
 - a) protivno članu 23. (*Dokazi o posjedovanju sredstava za izdržavanje*) stavu (1) tački d) ovog Zakona pruži netačne podatke u vezi sa izdavanjem dokaza o uplaćenom smještaju ili o organiziranom putovanju;
 - b) protivno članu 32. (*Pozivno pismo*) ovog Zakona pruži netačne podatke u vezi sa izdavanjem pozivnog pisma.
- (2) Pravno lice kaznit će se novčanom kaznom za prekršaje iz stava (1) ovog člana u iznosu od 1000 KM do 5000 KM. Istom kaznom kaznit će se pravno lice koje pruži netačne podatke u vezi sa izdavanjem garancije na sredstva bezgotovinskog plaćanja iz člana 23. (*Dokazi o posjedovanju sredstava za izdržavanje*) stava (1) tačke b) ovog Zakona.
- (3) Za prekršaje iz st. (1) i (2) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 300 KM do 1500 KM.

Član 137.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 115.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 3000 KM do 8000 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice koje ne izvrši obavezu plaćanja troškova za putovanje, odnosno odlazak stranca u mjesto u koje se upućuje ili troškova stavljanja stranca pod nadzor u BiH, a u skladu s članom 115. (*Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor*) i konačnim rješenjem Ministarstva iz člana 115. (*Plaćanje troškova vraćanja i stavljanja stranca pod nadzor*) stava (4) ovog Zakona.
- (2) Pravno lice kaznit će se za prekršaj iz stava (1) ovog člana novčanom kaznom u iznosu od 5000 KM do 12 000 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 3000 KM do 8000 KM.

Član 138.

(Prekršajno kažnjavanje povrede odredbe člana 18.)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 6000 KM do 10 000 KM kaznit će se prijevoznik u zračnom saobraćaju za svakog prevezenog stranca kojeg doveze na granični prijelaz BiH, a koji ne ispunjava uslove za ulazak propisane članom 19. (*Opći uslovi za ulazak*) st. (1) i (2) ovog Zakona. Najviši iznos novčane kazne po jednom prijevozu ne može biti viši od 200 000 KM bez obzira na broj prevezenih lica.
- (2) Novčanom kaznom u iznosu od 6 000 KM do 10 000 KM, za svakog prevezenog stranca kaznit će se fizičko ili pravno lice koje kao prijevoznik u zračnom, kopnenom i vodenom saobraćaju ili kao organizator turističkog ili sličnog putovanja koji nije na svoj trošak odveo s graničnog prijelaza iz BiH stranca koji ne ispunjava uslove iz člana 19. (*Opći uslovi za ulazak*) ovog Zakona i nije preuzeo troškove povratka stranca propisane članom 18. (*Obaveze prijevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja*) stavom (2) ovog Zakona.

Član 139.

(Zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti)

- (1) Zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti može se izreći za prekršaje iz člana 133. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 7., 13., 45., 81., 94. i 102.*) stava (2), 134. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 103.*), 136. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi čl. 23. i 32.*), 137. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbi člana 115.*) i 138. (*Prekršajno kažnjavanje povrede odredbe člana 18.*) ovog Zakona.
- (2) Prekršajnim nalogom može se izreći zaštitna mjera zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti u trajanju od šest mjeseci.

POGLAVLJE IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 140.

(Predmeti koji nisu okončani)

- (1) Svi predmeti koji do stupanja na snagu ovog Zakona nisu pravosnažno okončani, završavaju se po odredbama propisa koji su bili na snazi u vrijeme pokretanja postupka.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, u predmetima u kojima do stupanja na snagu ovog Zakona nije doneseno prvostepeno rješenje, postupak se nastavlja po ovom Zakonu.

Član 141.

(Rokovi za donošenje podzakonskih propisa Vijeća ministara po ovom Zakonu)

- (1) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva komunikacija i prometa BiH, donosi podzakonski propis po članu 40. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca*) stavu (1) ovog Zakona, kojim se uređuju obaveze prijevoznika koji dovozi stranca na granični prijelaz BiH, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (2) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, donosi podzakonski propis po članu 40. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca*) stavu (2), kojim se utvrđuje najmanji iznos sredstava potreban za izdržavanje stranca, svake godine do 31. decembra za sljedeću godinu, ako taj iznos već nije određen podzakonskim propisom.
- (3) Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja Granične policije, donosi podzakonski propis po članu 40. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca*) stavu (5) ovog Zakona, o graničnim prijelazima na kojima je moguće izdavanje vize, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (4) Vijeće ministara po prijedlogu Službe, koji je upućen preko Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva finansija i trezora BiH, donosi podzakonski propis po članu 116. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima udaljenja stranca*) stavu (2) ovog Zakona, kojim se uređuje način i postupanje kod pokrića troškova vraćanja i troškova stavljanja pod nadzor, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.
- (5) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, donosi podzakonske propise po članu 121. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi sa stavljanjem stranca pod nadzor*) stavu (1) ovog Zakona, kojim se uređuju standardi funkcionisanja imigracionog centra, centra za smještaj žrtava trgovine ljudima, odnosno druge ustanove specijalizirane za prihvata stranca, koji se odnose na sanitarno-higijenske i druge uslove smještaja, proceduru prihvata i smještaja korisnika, prehranu korisnika, medicinsku pomoć, komuniciranje sa licima izvan centra i pravnim zastupnikom, način upravljanja, uslove finansiranja, način osiguranja posebnih uslova za korisnike, kao i druga pitanja značajna za rad određene vrste specijalizirane ustanove.

(6) Uvijek kada se pokaže potrebnim, Vijeće ministara po članu **58. (Privremeni boravak iz humanitarnih razloga)** stavu (2) tački d), na prijedlog Ministarstva, podzakonskim propisom određuje druge opravdane razloge humanitarne prirode, osim onih navedenih u članu 58. **(Privremeni boravak iz humanitarnih razloga)** stavu (2) tač. a), b) i c) ovog Zakona, zbog kojih se strancu koji ne ispunjava uslove za odobrenje boravka propisane ovim Zakonom može odobriti privremeni boravak iz humanitarnih razloga.

(7) Uvijek kada se pokaže potrebnim, Vijeće ministara može:

a) po članu **19. (Opći uslovi za ulazak)** stavu (6) ovog Zakona, propisati dodatne uslove za ulazak stranaca u BiH, kada to zahtijevaju razlozi zaštite sigurnosti BiH, javnog poretka, javnog reda i mira ili javnog zdravlja u BiH ili drugi razlozi koji proističu iz međunarodnih obaveza BiH;

b) po članu **21. (Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize)** stavu (1) ovog Zakona, na prijedlog MVP-a, odrediti države čijim državljanima nije potrebna viza za ulazak u BiH, kao i države čiji državljani mogu ući u BiH s drugim dokumentom osim pasoša;

c) po članu **21. (Oslobađanje od obaveze pribavljanja vize)** stavu (1) ovog Zakona, na prijedlog MVP-a, osloboditi od pribavljanja vize nosioce posebnih vrsta putnih isprava;

d) po članu **22. (Izuzeci od obaveze posjedovanja vize)** stavu (5) ovog Zakona, na prijedlog MVP-a, izuzeti od obaveze posjedovanja vize državljane određenih država pod propisanim uslovima,

e) po članu **28. (Aerodromska tranzitna viza – Viza A)** stavu (3), izuzetno odlučiti da državljani određenih država treba da posjeduju aerodromske tranzitne vize.

(8) Vijeće ministara može uvijek po članu **20. (Ulazak pod posebnim uslovima)** ovog Zakona donijeti odluku o odobravanju ulaska i boravka u BiH strancu i kad ne ispunjava uslove iz člana **19. (Opći uslovi za ulazak)** ovog Zakona.

(9) Vijeće ministara, na prijedlog MCP-a, donosi podzakonski propis po članu **104. (Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca)** stavu (3) ovog Zakona, kojim se utvrđuje godišnja kvota radnih dozvola, najkasnije do 31. oktobra tekuće godine za sljedeću godinu.

(10) Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, Službe i Granične policije, nakon stvaranja tehničkih uslova, donosi Odluku kojom će se, odrediti početak primjene člana **122. (Obaveza davanja biometrijskih podataka)** ovog Zakona.

(11) Vijeće ministara, na prijedlog MVP-a, po članu **131. (Podzakonski propisi o biometrijskim podacima, evidencijama, bazi podataka, zbirci podataka o putnim ispravama i privilegijama i imunitetima)** stavu (3) ovog Zakona, utvrđuje listu stranih putnih isprava i drugih dokumenata koje priznaje BiH i sa kojima stranci mogu preći državnu granicu BiH, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Član 142.

(Rokovi za donošenje podzakonskih propisa Ministarstva prema ovom Zakonu)

(1) Ministarstvo u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona:

a) nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, Službe i Granične policije donosi podzakonski propis po članu 40. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca*) stavu (6) ovog Zakona, kojim se uređuje postupanje prilikom ulaska stranaca u BiH, izdavanje vize na granici, izgled i sadržaj obrasca pozivnog pisma i postupanje prilikom ovjere pozivnog pisma, obrazac rješenja o odbijanju ulaska i postupanje prilikom odbijanja ulaska u BiH, te druga pitanja o uslovima ulaska u BiH;

b) nakon pribavljenog mišljenja MCP-a i Službe, donosi podzakonski propis po članu 104. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca*) stavu (1) ovog Zakona, kojim se uređuje oblik, sadržaj, rok važenja, postupanje kao i druga pitanja kod izdavanja potvrde o identitetu;

c) nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis po članu 104. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca*) stavu (1) ovog Zakona, kojim se propisuju dokazi koji se dostavljaju uz zahtjev za odobrenje boravka, detaljnije uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole boravka, izgled i sadržaj potvrde o podnesenom zahtjevu za boravak, postupanje kod odobrenja boravka i izdavanja dozvole boravka, oblik, izgled i sadržaj dozvole boravka, izgled i sadržaj potvrde o prijavi rada, postupanje kod izdavanja potvrde o prijavi rada, oblik, izgled i sadržaj lične karte za stranca i postupanje kod izdavanja lične karte za stranca, postupanje kod otkaza boravka, kod prijave i odjave boravišta i prebivališta, izgled i sadržaj knjige stranaca i postupanje kod ovjere knjige stranaca, kao i druga pitanja značajna za boravak i kretanje stranaca u BiH;

d) nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis po članu 116. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima udaljenja stranca*) stavu (1) ovog Zakona, kojim se uređuje postupanje kod udaljenja stranca iz BiH, izgled i sadržaj potvrde kojom se odobrava odgađanje mjere protjerivanja, postupanje kod skraćanja, ukidanja i produženja perioda zabrane ulaska i boravka u BiH, izgled i sadržaj potvrde o ostanku iz člana 110. (*Postupanje u slučaju pozivanja na zaštitu*) stava (5) ovog Zakona, te druga pitanja u vezi s udaljenjem stranaca;

e) nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis po članu 121. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima stavljanja stranca pod nadzor*) stavu (2) ovog Zakona kojim se uređuje postupanje kod stavljanja stranca pod nadzor; i

f) nakon pribavljenog mišljenja Službe, donosi podzakonski propis po članu 131. (*Podzakonski propisi o biometrijskim podacima, evidencijama, bazi podataka, zbirci podataka o putnim ispravama i privilegijama i imunitetima*) stavu (1) ovog Zakona, kojim se uređuje postupanje kod uzimanja, pohranjivanja, korištenja, pristupa, prenosa, te mehanizme zaštite i rokove čuvanja biometrijskih podataka.

(2) Ministarstvo u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona:

a) nakon pribavljenog mišljenja MCP-a, MVP-a i Službe, donosi podzakonski propis iz člana **46. (Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi sa putnim ispravama za strance)** stava (1) ovog Zakona, kojim se detaljnije uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje putne isprave za lice bez državljanstva i zahtjeva za izdavanje putnog lista za strance;

b) donosi podzakonske propise po članu **104. (Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca)** stavu (2) ovog Zakona, kojim se detaljnije uređuju pravila i standardi u postupanju, kao i druga pitanja u vezi s prihvatom žrtava trgovine ljudima, njihovog oporavka i povratka; i

c) donosi podzakonski propis po članu **131. (Podzakonski propisi o biometrijskim podacima, evidencijama, bazi podataka, zbirci podataka o putnim ispravama i privilegijama i imunitetima)** stavu (2) ovog Zakona, kojim se propisuju pravila o vođenju, korištenju i pristupu Centralnoj bazi podataka o strancima i pojedinim evidencijama.

(3) Ministarstvo, nakon pribavljenog mišljenja Službe, po sticanju tehničkih uslova, donosi podzakonski propis po članu **104. (Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca)** stavu (4) ovog Zakona, kojim se uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole boravka, postupanje kod odobrenja boravka i izdavanja dozvole boravka, oblik, izgled i sadržaj dozvole boravka sa biometrijskim podacima stranca.

(4) Ministarstvo, na prijedlog Službe, a po sticanju tehničkih uslova, donosi odluku:

a) kojom se određuje početak primjene člana **79. (Uslovi za odobrenje stalnog boravka)** stava (1) tačke f) ovog Zakona;

b) kojom se naljepnica o odobrenju boravka zamjenjuje boravišnom dozvolom kao posebnim dokumentom sa biometrijskim podacima stranca po članu **104. (Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima odobrenja boravka te boravišta i prebivališta stranaca)** stavu (5) ovog Zakona.

Član 143.

(Rokovi za donošenje podzakonskih propisa MVP-a prema ovom Zakonu)

(1) MVP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, donosi podzakonski propis po članu **40. (Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca)** stavu (3) ovog Zakona, kojim se uređuje izgled i sadržaj obrasca zahtjeva za izdavanje vize i naljepnice vize, postupanje prilikom izdavanja aerodromske tranzitne vize (Viza A) i vize za kratkoročni boravak (Viza C) u DKP-u BiH, rok važenja aerodromske tranzitne vize (Viza A), te uređuju i druga pitanja o uslovima za izdavanje ovih viza, u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) MVP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva i Službe, donosi podzakonski propis po članu **40. (Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi s ulaskom stranaca)** stavu (4) ovog Zakona, kojim se uređuje postupanje kod izdavanja vize za dugoročni boravak (Viza D), te uređuju i druga pitanja o uslovima za izdavanje ove vize.

(3) MVP, kada se to pokaže potrebnim, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, donosi podzakonski propis po članu 131. (*Podzakonski propisi o biometrijskim podacima, evidencijama, bazi podataka, zbirci podataka o putnim ispravama i privilegijama i imunitetima*) stavu (4) ovog Zakona, kojim se uređuje postupanje u slučajevima stranaca koji u BiH privremeno borave po osnovu službovanja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima ili misijama koje imaju diplomatski status, odnosno lica koja po međunarodnom pravu, odnosno na osnovu međunarodnog ugovora uživaju privilegije i imunitete iz člana 124. (*Boravak po osnovu vršenja diplomatske službe u BiH*) ovog Zakona.

Član 144.

(Rok za donošenje ostalih podzakonskih propisa)

(1) MCP, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, MVP-a i Službe, donosi podzakonski propis po članu 46. (*Podzakonski propisi o tehničkim pitanjima u vezi sa putnim ispravama za strance*) stavu (2) ovog Zakona, kojim se uređuje oblik, izgled i sadržaj putne isprave za lice bez državljanstva i putnog lista za strance, potrebni dokumenti koji se prilažu uz zahtjev za izdavanje, postupanje prilikom izdavanja i druga tehnička pitanja u vezi sa putnim ispravama za lice bez državljanstva i putnim listom za strance, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Ukoliko se pokaže potrebnim, MCP može, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva, donijeti podzakonski propis kojim se uređuje izrada i ažuriranje spiska naučno-istraživačkih organizacija u BiH i način njegove dostupnosti.

Član 145.

(Prestanak važenja prijašnjih propisa)

(1) Danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaje da važi Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu ("Službeni glasnik BiH", br. 36/08 i 87/12) izuzev Poglavlja VII Međunarodna i privremena zaštita (azil) koje ostaje na snazi do stupanja na snagu zakona koji uređuje oblast azila.

(2) Podzakonski propisi doneseni na osnovu Zakona iz stava (1) ovog člana primjenjuju se do donošenja novih podzakonskih propisa po ovom Zakonu, ako nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

Član 146.

(Stupanje na snagu ovog Zakona)

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".

Broj

_____ 2015. godine

Sarajevo

Predsjedavajući
Predstavničkog doma
Parlamentarne skupštine BiH

Predsjedavajući
Doma naroda
Parlamentarne skupštine BiH

OBRAZLOŽENJE

I PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pravni osnov za donošenje Zakona o strancima sadržan je, prije svega, u sljedećim odredbama Ustava Bosne i Hercegovine:

- U članu II stav 1. kojim je propisano da će Bosna i Hercegovina osigurati najveći nivo međunarodno priznatih prava i osnovnih sloboda i u stavu 2. ovog člana koji predviđa da se prava i slobode, predviđene Evropskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i njenim protokolima, direktno primjenjuju u Bosni i Hercegovini i da imaju prioritet nad svim ostalim zakonima. Kako se prema Zakonu o strancima (u upravnom postupku) odlučuje o pravima, obavezama i pravnim interesima stranaca, nedvojbeno je da su navedene odredbe ustavni osnov za donošenje ovog Zakona.
- U članu III stav 1. tačka f) predviđena je nadležnost institucija Bosne i Hercegovine u politici i regulativi za useljavanje, izbjeglice i azil. Iz toga slijedi da je Bosna i Hercegovina nadležna za donošenje zakona kojim se uređuju pravila o ulasku, izlasku, boravku i kretanju stranaca u BiH, te druga pitanja vezana za kretanje i boravak stranaca u BiH.
- U članu IV tačka 4. kojim je predviđeno da je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona koji su potrebni za provođenje odluke Predsjedništva ili za izvršavanje nadležnosti Skupštine po Ustavu BiH.

Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave BiH („Sl. glasnik BiH“, br. 5/03, 42/03, 26/04, 42/04 i 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12 i 6/13) u članu 14. stavu (1) alineja 8. propisano je da Ministarstvo sigurnosti BiH kreira, stara se i provodi politiku useljavanja i azila u BiH.

Kako je odredbom člana 17. **Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine** („Sl. glasnik BiH“ br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08) propisano da Vijeće ministara BiH u ostvarivanju svojih prava i dužnosti donosi odluke, zaključke i rješenja, usvaja nacрте i prijedloge zakona, analize, informacije, strategijska dokumenta, programe, sporazume, protokole i druga akta Ministarstvo sigurnosti BiH je sačinilo Zakon o strancima, radi njegovog usvajanja.

Pravni osnov za donošenje Zakona o strancima utvrđen je i **Strategijom u oblasti migracija i azila i Akcionim planom za period 2012-2015. godina**, koja je usvojena od strane Vijeće ministara Bosne i Hercegovine na 10. sjednici održanoj 12.06.2012.godine. U cilju 1. ovog strateškog dokumenta, u aktivnostima pod rednim brojem 1.1.8. i 1.1.9. utvrđena je obaveza usvajanja Zakona o strancima, a za izradu navedenog zakona je, kroz aktivnost 1.1.7. ovog strateškog dokumenta, zaduženo Ministarstvo sigurnosti.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA I OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH RJEŠENJA

Jedan od dva dugoročno postavljena strateška cilja po kojem se razvija oblast imigracija u BiH je „Razviti kvalitetan sistem u oblasti imigracija i azila na nacionalnom nivou, sa standardima Evropske unije i inkorporiranim međunarodnim izbjegličkim pravom, koji će omogućiti integraciju BiH u Evropsku uniju“. U realizaciji navedenog strateškog cilja kontinuirano se razvija i pravni okvir u oblasti imigracija, koji je veoma dinamičan i zahtijeva stalno

prilagođavanje zakonodavstva BiH u oblasti imigracija sa pravnom stečevinom Evropske unije, odnosno EU *acquis* u ovoj oblasti. Stalnim razvojem pravne stečevine Evropske unije pojavila se potreba i stalnog mijenjanja zakonodavstva BiH u oblasti imigracija. Prvi propis kojim su na nivou BiH regulirana pitanja imigracije i azila bio je Zakon o imigraciji i azilu („Službeni glasnik BiH“ broj 23/99), zatim Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 29/03, 4/04 i 53/07) i Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“ br. 36/08 i 87/12) zakon koji je na snazi, a donesen je 2008. godine te značajno izmijenjen i dopunjen u 2012. godini. Kao što se vidi oblast imigracije je veoma dinamična i stalni cilj u dijelu pravnog okvira je usklađivanje važećeg zakonodavstva u oblasti imigracije sa EU *acquis* u ovoj oblasti, kao i rješavanje određenih pitanja koja su se pojavila kao sporna u procesima primjene Zakona.

Potpisivanjem Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropske unije, BiH se obavezala da će svoje zakonodavstvo usaglašavati sa EU *acquis*.

Važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12) u vrijeme donošenja 2008 godine, kao i 2012. godine kad su usvojene značajne izmjene i dopune ovog zakona, je usklađivan sa EU *acquis*-a i bio je u dovoljnoj mjeri usklađen sa pravnom stečevinom Evropske unije. Stalnim razvojem EU *acquis*-a pojavila se i potreba izrade novog Zakona o strancima kako bi se pravna legislativa u oblasti imigracija dodatno uskladila sa odredbama pravne tečevine EU kao što su:

- Uredba (EU br.610/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. Juna 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) broj: 562/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća o zakoniku zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o shengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) broj 1683/95 i (EZ) broj 539/2001 i uredbi (EZ) br.767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća;
- Direktiva 2014/36/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;
- Direktiva 2014/66/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještanja unutar društva.

Ministarstvo sigurnosti je korisnik projekta „Daljnje jačanje upravljanja azilom migracijama u Bosni i Hercegovini“ koji finansira Vlada Holandije. U realizaciji navedenog projekta urađena je uporedna analiza odredbi važećeg zakona sa sljedećim direktivama i uredbama Vijeća EU:

- Uredba Vijeća (EZ) br. 539/2001 od 15. marta 2001. o popisu trećih zemalja čiji državljani moraju imati vizu pri prelasku vanjskih granica i zemalja čiji su državljani izuzeti od tog zahtjeva;
- Uredba Evropskog parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 15. marta 2006. godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Shengenski kodeks o granicama);
- Uredba (EZ) br. 767/2008 Evropskog parlamenta i Vijeća od 9. jula 2008. o Viznom informacijskom sistemu (VIS) i razmjeni podataka između država članica o kratkotrajnim vizama (Uredba o VIS-u);
- Uredba (EZ) br. 810/2009 Evropskoga Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);
- Uredba (EU br.610/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013 o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Evropskog parlamenta i Vijeća o zakoniku zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o shengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) broj 1683/95 i (EZ) broj 539/2001 i uredbi (EZ) broj 767/2008 i (EZ) broj 810/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća (*amandmani na Zakon o šengenskim granicama, Zakona o vizama itd*);

- Direktiva 2008/115/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit;
- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice;
- Direktiva 2004/81/EZ Vijeća od 29. aprila 2004. o odobrenju boravka izdatom državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a sarađuju s nadležnim organima;
- Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. decembra 2004. o uslovima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada.

Navedena analiza je rezultirala preporukama za izmjenu određenih članova postojećeg zakona, kako bi se isti uskladio sa navedenim direktivama EZ.

Također, u navedenoj analizi precizirano je da odredbe važećeg zakona nisu usklađene sa sljedećim direktivama EU:

- Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. oktobra 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu naučnog istraživanja;
- Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage;
- Direktiva 2014/36/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;

Međutim, analiza se nije bavila pitanjem kako postojeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu uskladiti sa navedenim direktivama već je samo konstatovala da direktive treba dodatno i sveobuhvatno analizirati i da je potrebno iste ugraditi u zakonodavstvo BiH koje reguliše oblast imigracija.

Ministarstvo sigurnosti je korisnik projekta „Podrška sistemu upravljanja imigracijama i azilom u Bosni i Hercegovini“ koji podržava Vlada Švicarske. U realizaciji navedenog projekta, pored niza aktivnosti, analizirana je i imigraciona politika i zakonodavstvo BiH u oblasti zapošljavanja stranaca po osnovu plaćenog rada. Kao rezultat navedene analize, u kojoj su pored stranih stručnjaka učestvovali i profesionalci iz oblasti imigracione politike i oblasti zapošljavanja stranaca u BiH, te analize dobrih praksi EU zemalja u ovoj oblasti, definisane su preporuke i smjernice za djelovanje u imigracionom zakonodavstvu BiH. U skladu sa navedenim potrebno je u Zakon o strancima prenijeti sljedeće EU direktive:

- Direktivu Vijeća 2005/71/EZ od 12. oktobra 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu naučnog istraživanja;
- Direktivu Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage;
- Direktivu 2014/36/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;
- Direktivu 2014/66/EU Evropskog parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u okviru premještaja unutar društva.

Također, kontinuirano se, kroz analize eksperata ili analize praksi implementacije uredbi ili prijenosa direktiva u zakonodavstvo nekih EU zemalja, prati nivo i način usklađenosti zakonodavstva u oblasti imigracija BiH sa pravnom stečevinom Evropske unije. Tako su eksperti Evropske komisije koji su vršili analizu imigracionog zakonodavstva u BiH uočili da odredba u imigracionom zakonodavstvu BiH o maksimalnom trajanju ograničenja kretanja u Imigracionom centru još uvijek nije usklađena sa relevantnim *acquis-em* u ovoj oblasti, što je navedeno u izvještajima Evropske komisije o napretku BiH za 2013. i 2014. godinu.

Iako je Zakon, u vrijeme donošenja, bio u dovoljnoj mjeri usklađen s pravnom stečevinom Evropske unije u oblasti imigracija, pokazalo se nakon samo dvije godine da je potrebno izvršiti značajno usklađivanje imigracionog zakonodavstva u BiH sa pravnom stečevinom Evropske unije, kako zbog novih uredbi i direktiva koje su usvojene od strane Evropskog parlamenta i Vijeća tako i zbog dodatnih usklađivanja već prenošenih uredbi i direktiva u imigraciono zakonodavstvo BiH, a do kojih se došlo analizom urađenih izvještaja ili analizom praksi implementacije uredbi ili prijenosa direktiva u zakonodavstvo nekih EU zemalja.

Pored potrebe za usklađivanjem Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu u dijelu imigracija sa EU *acquis*, izrada novog Zakona je potrebna da bi se riješili neki nedostaci koji su uočeni u odredbama važećeg zakona tokom njegove primjene. Važećim zakonom, kroz devet od 10 poglavlja, propisuju se: uvjeti i postupak ulaska stranaca u BiH, uključujući vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, udaljšavanje stranaca iz zemlje, prihvatanje stranaca i stavljanje stranca pod nadzor, uzimanje biometrijskih podataka u postupcima po zahtjevu za vizu, boravišnu dozvolu ili u propisanim postupcima koje nadležni organ poduzima po službenoj dužnosti, nadležnosti organa vlasti u primjeni ovog zakona te druga pitanja u vezi s boravkom stranaca u Bosni i Hercegovini. Zakonom se također propisuju prekršaji i kazne za prekršaje počinjene povredom odredbi ovog Zakona.

Iako je važećim zakonom riješen značajan broj problema koji su se prije pojavljivali u implementaciji zakona u ovoj oblasti, analizom primjene važećeg zakona uočen je određen broj problema u primjeni zakonskih odredbi iz razloga što su iste nedorečene, manji broj odredbi je i u međusobnoj suprotnosti, a neke upravne oblasti nisu definisane kao što je postupak ukidanja viza. Važeći zakon propisuje uslove i postupak za skraćivanje, odnosno poništenje vize, novim zakonom potrebno je ovu oblast izmijeniti i propisati postupak poništenja, odnosno ukidanja vize, nadležne organe za provođenje postupka, kao i rokove i pravne lijekove. Važeći zakon propisuje da se stranac u određenim postupcima po službenoj dužnosti dužan podvrgnuti fotografiranju, davanju otisaka prstiju i/ili papilarnih linija i registrovanju fizičkih karakteristika. Međutim, kad se implementira navedena zakonska odredba dolazi se u situaciju da su neke zakonske odredbe nedorečene ili su u međusobnoj suprotnosti. Novim zakonom je riješen navedeni problem, precizno je definisano u kojim postupcima se uzimaju biometrijski podaci i za sve te postupke postoje propisane baze podataka na način da se biometrijski podaci uzimaju i pohranjuju u sklopu postupaka uz koje se i uzimaju. Također, važeći zakon se nejasno odredio prema pravima lica koja se pojavljuju kao žrtve trgovine ljudima, a koje ne žele da svjedoče.

Razlozi za donošenje novog Zakona o strancima su:

- usklađivanje imigracionog zakonodavstva u BiH sa pravnom stečevinom Evropske unije, kako zbog novih uredbi i direktiva koje su usvojene od strane Evropskog parlamenta i Vijeća tako i zbog dodatnih usklađivanja već prenošenih uredbi i direktiva EU zakonodavstva u imigraciono zakonodavstvo BiH, a do kojih se došlo analizom urađenih izvještaja ili analizom praksi implementacije uredbi ili prijenosa direktiva u zakonodavstvo nekih EU zemalja,
- rješavanje nedostataka u odredbama važećeg zakona koji su uočeni tokom njegove primjene.

Odredbe Nacrta Zakona o strancima svrstane su u devet poglavlja. Kako je pregled sadržaja Nacrta Zakona sastavni dio obrazloženja, u cilju objašnjenja odabrane politike, kroz poglavlja prezentujemo oblasti reguliranja, ključne vrijednosti koje su zadržane, a akcenat stavljamo na ključne vrijednosti koje su uvedene u odredbama Nacrta Zakona.

Poglavlje I (Opće odredbe) precizira pitanja koja se uređuju ovim zakonom, definiše nadležne organe, pojašnjava terminologiju i daje opšte odredbe, dakle odredbe koje se odnose na sve strance koji ulaze ili borave u BiH. U članu 2. definisana je upotreba roda, a u članu 6. definisani su novi pojmovi iz direktiva koje se tek sad prenose u Nacrt Zakona. Postupanje sa strancem i državljaninom BiH koji ima višestruko državljanstvo propisano je članom 7., članom 8. sloboda kretanja, a zabrana diskriminacije stranca propisana je članom 9., dok se članom 10. stranci obavezuju na poštivanje javnog poretka, zakona i propisa, te odluka organa vlasti u BiH. Obaveze nadležnih organa u postupku u pogledu realizacije prava stranca da u svim fazama postupka budu obavješteni o pravima i obavezama koje proizilaze iz ovog zakona propisane su članom 12., dok su odredbe koje definišu obaveze vezane za identitet stranca propisane članovima 13. i 14.

Poglavlje II (Ulazak stranaca u BiH) sastoji se od tri odjeljka. U Odjeljku A. propisuje se ulazak u BiH, te se u članu 15. propisuje postupak kod ulaska stranaca u BiH, u članu 16. se definiše šta se smatra nezakonitim ulaskom u BiH, a u članu 17. propisuje se ulazak stranaca koji imaju zajedničku putnu ispravu i posebna pažnja prema maloljetnicima, dok su u članu 18. propisane obaveze prevoznika i organizatora turističkog ili sličnog putovanja. U članu 19. propisuju se opći uslovi za ulazak, a u članu 20. ulazak pod posebnim uslovima, dok je u članu 21. propisan ulazak iz država sa kojima BiH ima uspostavljen bezvizni režim. U članu 22. propisani su izuzeci od obaveze posjedovanja vize za ulazak i boravak u BiH, a u članu 23. propisan je način na koji stranac dokazuje da posjeduje sredstva za izdržavanje za vrijeme svog boravka u BiH. Odjeljak B. odnosi se na odbijanje ulaska u BiH, te su u članu 24. propisani razlozi zbog kojih se strancu odbija ulazak u BiH, a u članu 25. propisan je postupak i posljedice odbijanja ulaska u BiH. Odjeljak C. sadrži odredbe o vizama, te su u članu 26. date opće odredbe o vizama, a u članu 27. vrste viza koje izdaju nadležni organi BiH. U članu 28. propisuje se aerodromska tranzitna viza - Viza A, u članu 29. viza za kratkoročni boravak - Viza C, a u članu 30. viza za dugoročni boravak - Viza D. U članu 31. propisani su uslovi za izdavanje vize, a u članu 32. propisuje se ko može izdati pozivno pismo i postupanje nadležnog organa kod ovjere pozivnog pisma. U članu 33. propisano je izdavanje vize na zajednički pasoš, u članu 34. nadležnost i mjesto izdavanja vize, u članu 35. propisan je rok za davanje saglasnosti Službe za poslove sa strancima kod izdavanja viza. U članu 36. propisano je postupanje kod produženja vize, u članu 37. propisano je kada se odbija zahtjev za izdavanje vize kao i razlozi za izuzetno izdavanje vize iz humanitarnih razloga. U članu 38. i 39. propisani su uslovi, postupak i razlozi kod poništenja i ukidanja vize, a u članu 40. propisano je koje podzakonske akte je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje podzakonskih akata.

Poglavlje III (Putne isprave za strance) u članu 41. i 42. propisuje vrste putnih isprava za strance i izdavanje putnih isprava za strance, u članu 43. definiše u kojim slučajevima se strancu izdaje putni list za strance, u članu 44. propisuje u kojim slučajevima se strancu neće izdati putna isprava za strance, u članu 45. propisane su obaveze stranaca u vezi sa putnim ispravama za strance, a u članu 46. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata.

Poglavlje IV (Boravak stranaca u BiH) sastoji se od osam odjeljaka. U Odjeljku A. propisane su vrste boravaka stranaca u BiH, te je u članu 47. propisano da se pod boravkom stranca u BiH smatra vizni, bezvizni, privremeni i stalni boravak, te je propisana dužina trajanja boravka.

Odjeljak B. odnosi se na privremeni boravak. U članu 48. propisano je po kojim osnovama se strancu može odobriti privremeni boravak u BiH, a u članu 49. propisani su opći uslovi za odobrenje privremenog boravka u BiH. U članu 50. definisano je odobrenje privremenog boravka po osnovu spajanja porodice, u članu 51. boravak u slučaju prestanka braka ili vanbračne zajednice, a u članu 52. propisano je postupanje u slučaju da se radi o braku koji je zaključen iz koristi, odnosno radi ostvarenja ulaska odnosno boravka u BiH. U članu 53.

propisano je da se privremeni boravak može odobriti po osnovu obrazovanja i to osnovnog, srednjoškolskog i visokoškolskog, te po osnovu neplaćenog pripravništva i volonterskog rada. U članu 54. propisani su uslovi i postupak za odobrenje privremenog boravka po osnovu osnovnog i srednjoškolskog obrazovanja, a u članu 55. po osnovu visokoškolskog obrazovanja. U članu 56. propisani su uslovi i postupak za odobrenje privremenog boravka neplaćenim pripravnicima, a u članu 57. uslovi i postupak za odobrenje privremenog boravka volonterima. U članu 58. propisano je kada i pod kojim uslovima se privremeni boravak može odobriti po osnovu humanitarnih razloga, dok je u članu 59. definisano kada je potrebna preporuka nadležnog organa za odobrenje privremenog boravka iz humanitarnih razloga. U članu 61. propisani su uslovi za odobrenje privremenog boravka po osnovu vlasništva na nepokretnoj imovini u BiH.

Odjeljak C. odnosi se na privremeni boravak po osnovu rada sa radnom dozvolom, pa je tako u članu 62. definisano kada stranac mora imati radnu dozvolu za obavljanje djelatnosti ili drugih poslova u BiH, dok je u članu 63. propisano ko podnosi zahtjev i koji organi su nadležni za izdavanje radne dozvole. U članu 64. propisano je šta su kvote radnih dozvola, zatim da godišnju kvotu radnih dozvola donosi Vijeće ministara BiH na prijedlog Ministarstva civilnih poslova BiH, te kako se iskazuju potrebe za radnim dozvolama. U članu 65. propisano je u kojim slučajevima se radne dozvole ne uračunavaju u kvotu radnih dozvola. U članu 66. propisano je koje dokaze je poslodavac dužan priložiti uz zahtjev za izdavanje radne dozvole. U članu 67. propisana je veza između radne dozvole i odobrenja privremenog boravka dok je u članu 68. propisano kada radna dozvola prestaje da važi. U članu 69. definisan je privremeni boravak sezonskih radnika. U odnosu na važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu ovo je novi osnov boravka. U članu 70. propisane su obaveze sudova nadležnih za registraciju poslovnih subjekata, zatim kazneno-popravnih ustanova po pitanju stranaca koji su primljeni na izdržavanje kazne, te obrazovnih ustanova u vezi upisa stranih učenika odnosno studenata.

Odjeljak D. odnosi se na privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole, te je u članu 71. propisano da se privremeni boravak po osnovu rada bez radne dozvole može odobriti u svrhu visokokvalifikovanog zapošljavanja, premještaja unutar pravnog lica, naučnog istraživanja ili rada bez radne dozvole sa potvrdom o prijavi rada. Član 72., 73. i 74. odnose se na visokokvalifikovano zapošljavanje odnosno na postupak i uslove za izdavanje Plave karte. U odnosu na važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu ovo je novi osnov boravka. U članu 75. definisani su uslovi i postupak za odobrenje privremenog boravka u svrhu premještaja unutar pravnog lica. Ovo je također novi osnov za odobrenje privremenog boravka u odnosu na važeći Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu. U članu 76. propisan je privremeni boravak u svrhu naučnog istraživanja. U članu 77. definisan je boravak u svrhu rada bez radne dozvole i potvrda o prijavi rada. Ovaj osnov u važećem Zakonu o kretanju i boravku stranaca i azilu definisan je u članu 84. koji je dosta nedorečen tako da je postojala potreba da se ovaj član jasnije definiše. U članu 78. propisano je kada stranci mogu raditi u BiH bez obaveze pribavljanja radne dozvole.

Odjeljak E. odnosi se na stalni boravak, te se u članu 79. propisuju uslovi za odobrenje stalnog boravka, a u članu 80. osnovi privremenog boravka koji se ne uračunavaju u stalni boravak. U članu 81. propisano je postupanje kada je u pitanju odobrenje boravka djetetu stranca čiji roditelji imaju odobren boravak u BiH.

Odjeljak F. odnosi se na postupak odobravanja boravka, te je u članu 82. propisan način podnošenja zahtjeva za odobrenje odnosno produženje privremenog boravka, rokovi za podnošenje zahtjeva kao i obaveza davanja biometrijskih podataka kod podnošenja ovog zahtjeva. U članu 83. propisano je postupanje Službe za poslove sa strancima kada odlučuje o zahtjevu za odobrenje odnosno produženje privremenog boravka, a u članu 84. propisani su razlozi iz kojih se može odbiti zahtjev za odobrenje odnosno produženje privremenog boravka, dok su u članu 85. propisani razlozi iz kojih se odbacuje zahtjev za odobrenje odnosno produženje privremenog boravka odnosno iz kojih se postupak po ovom zahtjevu obustavlja.

Član 86., 87., 88. i 89. odnose se na podnošenje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, obavezu davanja biometrijskih podataka kod podnošenja ovog zahtjeva, postupanje Službe za poslove sa strancima po zahtjevu za odobrenje stalnog boravka, razlozi za odbijanje i razlozi za odbacivanje zahtjeva za odobrenje stalnog boravka, te razlozi za obustavu postupka. U članu 90. propisan je postupak u slučaju izmjene zahtjeva za odobrenje stalnog boravka. U članu 91. definiše se dozvola boravka, a u članu 92. zamjena dozvole boravka u slučaju zamjene pasoša u toku važenja dozvole boravka. U članu 93. propisani su razlozi iz kojih strancu prestaje boravak u BiH. Član 94. odnosi se na ličnu kartu za strance, a član 95. propisuje obavezu stranaca da nose i na zahtjev ovlaštenog lica daju na uvid ličnu kartu za stranca ili dozvolu boravka.

Odjeljak G. odnosi se na otkaz boravka u BiH, pa su u članu 96. propisani razlozi za otkaz boravka, a u članu 97. posebni razlozi za otkaz stalnog boravka. Član 98. odnosi se na postupak otkaza boravka, a član 99. na izvršenje rješenja o otkazu boravka.

Odjeljak H. odnosi se na prijavu boravka stranaca, te se u članu 100. definiše boravište i prebivalište stranca, u članu 101. obaveza prijave i odjave boravišta i prebivališta, a u članu 102. rokovi za prijavu i odjavu boravišta i prebivališta, dok se u članu 104. definiše koja su ostala lica obavezna da prijave boravak stranaca u BiH, te obaveza vođenja knjige stranaca. U članu 104. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata.

Poglavlje V (Udaljenje stranaca iz BiH) sastoji se od tri odjeljka. Odjeljak A. odnosi se na protjerivanje stranaca iz BiH, te se u članu 105. definiše mjera protjerivanja, period na koji se ta mjera može izreći, pod kojim uslovima se može produžiti, ukinuti ili skratiti, organi nadležni za postupanje, rokovi za žalbu i za rješavanje žalbe, dok se u članu 106. propisuju razlozi iz kojih se strancu može izreći mjera protjerivanja kao i razlozi iz kojih se može izdati nalog za napuštanje BiH. U članu 107. propisano je postupanje kod dobrovoljnog izvršenja rješenja o protjerivanju, a u članu 108. posebni slučajevi kada Vijeće ministara BiH može donijeti odluku o protjerivanu stranca iz BiH.

Odjeljak B. odnosi se na zaštitu stranaca, te je u članu 109. definisan princip „zabrane vraćanja“, a u članu 110. postupanje u slučaju da se stranac pozove na ovaj princip, dok je u članu 111. propisano isključenje primjene sankcija za nezakonit ulazak u BiH u slučaju da se radi o strancu na kojeg se primjenjuje princip „zabrane vraćanja“.

Odjeljak C. odnosi se na prisilno udaljenje stranaca iz BiH, pa se u članu 112. propisuje donošenje zaključka o dozvoli izvršenja rješenja o protjerivanju, a u članu 113. propisano je kada se rješenje o protjerivanju neće izvršiti i kada se izvršenje ovog rješenja može odgoditi. U članu 114. definisano je u koju državu se stranac vraća, dok je u članu 115. propisano ko snosi troškove vraćanja stranca kao i troškove boravka stranaca u imigracionom centru. U članu 116. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata.

Poglavlje VI (Prihvat stranaca i nadzor) sastoji se od dva odjeljka. Odjeljak A. odnosi se na specijalizovane ustanove za prihvat stranaca, te se tako u članu 117. definiše osnivanje specijalizovanih ustanova za strance i nadzor nad njihovim radom.

Odjeljak B. odnosi se na stavljanje stranaca pod nadzor, te se u članu 118. definišu vrste nadzora i razlozi iz kojih se stranac može staviti pod nadzor, a u članu 119. se definiše period na koji se može odrediti stavljanje stranca pod nadzor. U stavu (6) člana 119. nacrtu Zakona o strancima predložena je odredba „Ukupno trajanje nadzora u Imigracionom centru ne može biti duže od 18 mjeseci u kontinuitetu.“ Predložena odredba stav (6) ovog člana usklađena sa Direktivom 2008/115EZ kao i Izvještajima Evropske komisije o napretku BiH za 2013. i 2014.

godinu u kojim je navedeno: "Odredba o maksimalnom trajanju pritvora u imigracionom centru još uvijek nije uskladena sa *acquisem*."

U članu 120. propisuje se donošenje rješenja u slučaju stavljanja stranca pod nadzor kao i rokovi za podnošenje žalbe i pokretanje upravnog spora kod Suda BiH. U članu 121. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata.

Poglavlje VII (Ostale odredbe: o uzimanju biometrijskih podataka, maloljetnicima, imunitetima, stranim uniformama i službenim evidencijama) u članu 122. propisuje obavezu stranaca da daju biometrijske podatke, postupke u kojim se ti podaci daju kao i vrstu biometrijskih podataka koji se uzimaju. U članu 123. propisana je zaštita prava maloljetnika i drugih stranaca, a u članu 124. propisane su privilegije i imuniteti koje stranci uživaju prema međunarodnom pravu. U članu 125. propisano je isključenje pojedinih odredbi Zakona za određene kategorije stranaca, u članu 126. propisano je u kojim slučajevima se stranac može kretati u stranoj uniformi u BiH, dok je u članu 127. propisano da se određena poglavlja i odredbe Zakona ne odnose na podnosiocima zahtjeva za međunarodnu zaštitu. U članu 128. propisane su evidencije koje se vode prema ovom Zakonu, u članu 129. propisano je uspostavljanje Centralne baze podataka o strancima, a u članu 130. propisana je obaveza uspostave zbirke podataka o uzorcima obrazaca važećih putnih isprava i krivotvorenih putnih sprava. U članu 131. propisuju se podzakonski akti koje je potrebno donijeti iz oblasti koju reguliše ovo poglavlje kao i organi koji su nadležni za donošenje tih podzakonskih akata. U članu 132. propisano je da nadzor nad provođenjem ovog Zakona vrši Ministarstvo sigurnosti u sjedištu.

Poglavlje VIII (Kaznene – prekršajne odredbe) sadrži odredbe o prekršajnom kažnjavanju u slučaju nepoštivanja odredbi ovog Zakona. U članu 133. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja čl. 7., 13., 45., 81., 94., 95. i 102. U članu 134. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja člana 103. U članu 135. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja čl. 16., 21., 67., 77. i 82. U članu 136. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja čl. 23. i 32. U članu 137. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja člana 115. U članu 138. propisano je prekršajno kažnjavanje i novčane kazne zbog nepoštivanja člana 18. U članu 139. propisane su zaštitne mjere zabrane obavljanja poziva, djelatnosti ili dužnosti u slučaju određenih prekršaja.

Poglavlje IX (Prelazne i završne odredbe) u članu 140. propisuje postupanje u slučaju predmeta koji nisu okončani i koji se u vrijeme stupanja na snagu ovog Zakona zateknu u radu. U članu 141. propisani su rokovi u kojima Vijeće ministara BiH treba donijeti podzakonske propise po ovom Zakonu, u članu 142. rokovi u kojima Ministarstvo sigurnosti treba donijeti podzakonske propise, u članu 143. rokovi u kojima Ministarstvo vanjskih poslova treba donijeti podzakonske propise, a u članu 144. rokovi za donošenje ostalih podzakonskih propisa. U članu 145. propisan je prestanak važenja prijašnjih propisa, dok je u članu 146. propisano stupanje na snagu ovog Zakona.

Kako je ovo veoma kompleksan Zakon i odredbe ovog zakona ukazuju na odredbe devet drugih zakona, pozivanje na druge zakone obavljeno je na način otvorenog pozivanja. Ukoliko bi se pozivanje na druge zakone propisalo na način zatvorenog pozivanja, odnosno pozivanjem na naziv propisa, označavanjem u zagradi pod navodnicima broj i godinu objave službenog glasnika u kojem je objavljen zakon na koji se poziva sa svim izmjenama i dopunama, ovaj Zakon bi bio doveden u pravnu nesigurnost. Bilo koja izmjena od navedenih devet zakona, da bi se primjenila po ovom Zakonu tražila bi izmjenu odredbi ovog Zakona. Uzimajući u obzir da Zakon rješava statusna pitanja stranaca u BiH i zahtjeva direktnu primjenu zakona na koje se vrši pozivanje u ovom Zakonu, odnosno zahtjeva pravnu sigurnost u primjeni svih zakona u ovoj oblasti, pozivanje na druge zakone obavljeno je na način otvorenog pozivanja navođenjem

generičkog pojma za određenu vrstu propisa i područja koje se istim reguliše. Otvoreno pozivanje u odredbama ovog Zakona je urađeno u skladu sačlanom 39. stav (2) tačka b) Jedinstvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Sl. glasnik BiH“ br.11/05, 58/14 i 60/14).

III USKLAĐENOST PROPISA SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM

U postupku izrade Nacrta Zakona konsultovane su i u potrebnoj mjeri primjenjene odredbe Konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda sa pratećim Protokolima, Konvencije o pravima djeteta, Konvencije o statusu lica bez državljanstva, Konvencije o statusu izbjeglica, Konvencije protiv torture i drugih surovih, neljudskih ili ponižavajućih kazni i postupaka, Protokola za sprječavanje, zaustavljanje i kažnjavanje trgovine ljudima, naročito ženama i djecom kojim se dopunjuje Konvencija Ujedinjenih naroda protiv transnacionalnog kriminala, te Konvencije Vijeća Evrope o akciji protiv trgovine ljudima. Nacrt stoga sadrži zaštitne odredbe koje zahtijevaju i obavezuju organe u postupanju da postupaju sa najvećom pažnjom u svim slučajevima kad se radi o poštivanju ljudskih prava, kao i prava djeteta kad se radi o strancima maloljetnim licima, poštivanju prava stranaca za koje se sumnja da su žrtve trgovine ljudima, kao i posebnu pažnju u postupanju sa strancem ako stranac izrazi strah od progona ili drugih oblika ponižavajućih postupanja.

U izradi Nacrta Zakona, pored navedenih konvencija i protokola analizirane su i u dovoljnoj mjeri ugrađene odredbe uredbi i direktiva Vijeća Evropske unije i to:

- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. o pravu na spajanje porodice;
- Direktiva 2003/109/EZ Europskog Parlamenta i i Vijeća od 25. novembra 2003. o statusu državljana trećih država koji imaju stalni boravak;
- Direktiva 2011/51/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. maja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite;
- Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. decembra 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada;
- Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. oktobra 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenoga istraživanja;
- Direktiva 2008/115/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit;
- Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage;
- Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;
- Direktiva 2014/66/EU Europskog Parlamenta i vijeća od 15. maja 2014. godine o uvjetima za ulazak i boravak trećih državljana u okviru premještaja unutar društva;

- Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 14. marta 2006. godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Shengenski kodeks o granicama);
- Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);
- Uredba (EZ) br. 296/2008 Europskog Parlamenta i Vijeća od 11. marta 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), o provedbenim ovlastima dodijeljenih Komisiji;
- Uredba (EZ) br. 81/2009 Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. januara 2009. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s primjenom viznog informacijskog sistema (VIS) u skladu sa Zakonom o schengenskim granicama;
- Uredba (EU) br. 265/2010 Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. marta 2010. o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s kretanjem osoba s vizom za dugotrajni boravak;
- Uredba (EU) br. 610/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 i (EZ) br. 539/2001 i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća;
- Uredba (EU) br. 1051/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 22. oktobra 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 s ciljem određivanja zajedničkih pravila o privremenom ponovnom uvođenju granične kontrole na unutarnjim granicama u iznimnim okolnostima; i
- Uredba (EU) br. 154/2012 Europskog Parlamenta i Vijeća od 15. februara 2012. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);

U oblasti uzimanja biometrijskih podataka odredbe Nacrta Zakona usklađene su sa odredbama uredbi koje definišu ovu oblast i to:

- Uredba Vijeća broj 2725/2000 od 11. decembra 2000. godine o uspostavi „EURODACA“ za usporedbu otisaka prstiju radi efikasne primjene Dablinske konvencije,
- Uredba (EZ) broj 810/2009 Evropskog parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine o uspostavljanju Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama)
- Uredba Vijeća (EK) broj 380/2008 od 18. aprila 2008. godine kojom se dopunjava Uredba (EK) broj 1030/2002 o uspostavljanju jedinstvenog formata boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja.

U oblasti zaštite stranaca za koje se sumnja da su žrtve trgovine ljudima odredbe Nacrta Zakona usklađene su sa odredbama Direktive 2004/81/EZ Vijeća od 29. aprila 2004. o odobrenju

boravka izdanome državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili im je pružena pomoć da ilegalno imigriraju, a suradnju s nadležnim tijelima.

U cilju pravilnog prenosa odredbi međunarodnog prava, kao i uredbi i direktiva Evropskog zakonodavstva iz oblasti imigracija u Nacrt ovog zakona korišteno je:

- analize usklađenosti BiH zakonodavstva u oblasti imigracija koje su rađene vlastitim pravnim kapacitetima Ministarstva sigurnosti,
- Izvještaji Evropske komisije o napretku Bosne i Hercegovine za 2013. i 2014. godinu,
- presude Evropskog suda za ljudska prava u predmetima protiv BiH u oblasti imigracija,
- mišljenja Evropskog suda u Luksemburgu (Predmet C-357/09 PPU Said Shamilovich Kadzoev (Huchbarov) - tumačenje Direktive 2008/115/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit od strane Evropskog suda u Luksemburgu),
- presude Suda BiH u oblasti primjene Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu,
- uporedna analiza usklađenosti odredbi važećeg Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu sa određenim direktivama i uredbama Vijeća EU koju su radili EU eksperti po projektu „Daljnje jačanje upravljanja azilom i migracijama u Bosni i Hercegovini“ čiji je korisnik Ministarstvo sigurnosti, a isti finansira Vlada Holandije,
- razmjena iskustava i pozitivnih prasi kroz studijske posjete u Ministarstvo unutrašnjih poslova R. Češke i Ministarstvo unutrašnjih poslova R. Hrvatske, koje su finansirane po projektu „Podrška sistemu upravljanja imigracijama i azilom u BiH – Faza 2“ čiji je korisnik Ministarstvo sigurnosti, a isti podržava Vlada Švicarske,
- edukacije iz oblasti međunarodnog i evropskog zakonodavstva, kao i edukacije u oblasti procesnog zakonodavstva gdje su predavači bili eksperti EU i domaći eksperti iz akademske zajednice, a obuke su realizirane, također, po projektu „Pordeška sistemu upravljanja imigracijama i azilom u BiH – Faza 2“ čiji je korisnik Ministarstvo sigurnosti, a isti podržava Vlada Švicarske.

IV PROVEDBENI MEHANIZMI I NAČIN OSIGURAVANJA POŠTIVANJA PROPISA

Za provedbu Zakona zadužene su institucije:

- Ministarstvo vanjskih poslova je zaduženo za provođenje odredbi kojim se propisuje oblast viza. Vizu izdaje DKP BiH i DKP BiH može odbiti zahtjev za izdavanje vize, poništiti, odnosno ukinuti vizu o čemu donosi rješenje. Po žalbama na odluke DKP BiH, donešene u skladu sa ovim zakonom, odlučuje Ministarstvo vanjskih poslova.
- Granična policija BiH nadležna je za kontrolu prelaska granice BiH, kao i odbijanje ulaska strancima pri čemu je nadležna i za donošenje rješenja o odbijaju ulaska u BiH kad stranac ne ispunjava zakonom propisane uslove za ulazak u BiH. U izuzetnim slučajevima propisanim Zakonom Granična policija BiH može izdati vizu na granici ili poništiti, odnosno ukinuti vizu o čemu donosi rješenje o poništenju ili ukidanju vize.
- Služba za poslove sa strancima, kao upravna organizacija u sastavu Ministarstva sigurnosti, uspostavljena je 01.10.2006. godine. Služba je preuzela Odjeljenja za strance iz kantonalnih MUP-ova, centara javne bezbjednosti MUP-a Republike Srpske i Policije Brčko Distrikta. Služba ima 16. terenskih centara kao organizacione jedinice van sjedišta Službe, koji obavljaju poslove vezane za kretanje i boravak stranaca u BiH. U segmentu imigracija Služba donosi sve odluke u prvom stepenu.

- Po žalbama na odluke Službe i Granične policije BiH, donešene u skladu sa ovim zakonom, odlučuje Ministarstvo u sjedištu kao drugostepeni organ. U Ministarstvu sigurnosti uspostavljen je i u funkciji Sektor za imigraciju, kao organizaciona jedinica Ministarstva nadležna za pitanja imigracija.
- Pri Službi uspostavljen je Imigracioni centar kapaciteta 80 mjesta koji se koristi za smještaj stranaca u postupcima nadzora, pod uslovima propisanim Zakonom o kretanju i boravku stranaca i azilu, odnosno ovim zakonom. Izgradnja centra finansirana je iz sredstava Evropske komisije i ima visoke standarde za ustanovu navedene namjene.
- Postupak prema strancima žrtvama trgovine ljudima regulisan je kroz više odredbi, a obaveze Ministarstva, prema ovom zakonu, je da prihvati, smjesti i zbrine strance žrtve trgovine ljudima do repatrijacije. Ministarstvo sigurnosti nema centar za smještaj stranaca žrtava trgovine ljudima, pa je smještaj i zbrinjavanje stranaca žrtava trgovine ljudima riješen u saradnji sa nevladinim sektorom. Ministarstvo sigurnosti ima potpisan Protokol o saradnji u prihvatu i smještaju stranaca žrtava trgovine ljudima sa dvije nevladine organizacije i Protokol o pružanju besplatne pravne pomoći sa udruženjem „Vaša prava BiH“. U saradnji sa nevladinim sektorom, posredstvom protokola koji jasno definišu prava i obaveze ugovornih strana, obezbjeđena je adekvatna zaštita stranaca žrtava trgovine ljudima.
- Ministarstvo civilnih poslova izrađuje i podnosi prijedlog godišnje kvote radnih dozvola Vijeću ministara BiH. Ministarstvo civilnih poslova sačinjava i ažurira spisak naučno – istraživačkih organizacija u BiH i isti čini javno dostupnim (postavljanjem na web-stranicu MCP-a) što je potrebno za odobrenje privremenog boravka u svrhu naučnog istraživanja. Ovim zakonom prvi put je propisana obaveza u vezi navedenog spiska i ista je u skladu sa nadležnostima Ministarstva civilnih poslova koje su propisane Okvirnim zakonom o osnovama naučno-istraživačke djelatnosti i koordinaciji unutrašnje i međunarodne naučno-istraživačke saradnje Bosne i Hercegovine.
- Agencija za rad i zapošljavanje BiH učestvuje u izradi prijedloga godišnje kvote radnih dozvola prema Ministarstvu civilnih poslova, kao i u aktivnostima propisanim ovim Nacrtom zakona u postupcima pri odobravanju boravka u svrhu visokokvalificiranog zapošljavanja ili sezonskim radnicima.
- Propisani su prekršaji za radnje i postupanja protivno određenim odredbama Nacrta Zakona i uveden je prekršaj za prevoznika koji na granicu BiH doveze stranog državljanina koji ne ispunjava uslove za ulazak u BiH što je u skladu sa EU regulativom.
- Nadzor nad provedbom ovog zakona je u nadležnosti Ministarstva sigurnosti u sjedištu.

Uspostavljeni kapaciteti institucija omogućavaju provedbu ovog zakona, a odredbe zakona obezbjeđuju način osiguranja poštivanja propisa, kroz kaznene odredbe i kroz odredbe o nadzoru nad provođenjem ovog zakona.

V OBRAZLOŽENJE FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA I FINANSIJSKI UČINCI ZAKONA

Finansijska sredstva potrebna za primjenu ovog zakona potrebno je obezbjeđiti za redovne aktivnosti koje su već u fazi primjene u važećem zakonu i koje će se nastaviti i po odredbama Nacrta Zakona i za dodatne aktivnosti, kao što su uvođenje biometrije za strane državljane u

oblasti viza, boravišnih dozvola i međunarodne zaštite, te za osposobljavanje kadra i dalju izgradnju institucija za provedbu zakona.

Finansijska sredstva u vidu redovnih aktivnosti potrebna su za:

- funkcionisanje Imigracionog centra,
- smještaj žrtava trgovine ljudima, što podrazumjeva podršku NVO-ima koji po osnovu potpisanog protokola ove usluge obavljaju u ime Ministarstva sigurnosti,
- obezbjeđenje besplatne pravne pomoći u postupcima vezanim za statusna pitanja za strance žrtve trgovine ljudima i za strance smještene u Imigracionom centru.
- Izvršenje rješenja o protjerivanju stranaca, a koji ne žele dobrovoljno napustiti BiH.

Sredstva za ove namjene osigurana su u budžetu Institucija BiH za 2015. godinu pri Ministarstvu sigurnosti i Službi za poslove sa strancima, tako da ne predstavljaju novu budžetsku stavku.

Oblast biometrije finansira se kroz projekte u vidu donacija. U članu 122. Nacrta Zakona o strancima propisano je da će Vijeće ministara, na prijedlog Ministarstva, nakon pribavljenog mišljenja MVP-a, Službe i Granične policije, nakon stvaranja tehničkih uslova, donijeti Odluku kojom se određuje početak primjene davanja biometrijskih podataka.

U skladu sa navedenim za provedbu ovog zakona nisu potrebna dodatna finansijska sredstva.

VI OPIS KONSULTACIJA VOĐENIH U PROCESU IZRADE ZAKONA

Nacrt zakon radila je Komisija za izradu Zakona o strancima koju je imenovao Ministar sigurnosti i u čijem sastavu su bili predstavnici Ministarstva sigurnosti iz Sektora za imigraciju i Sektora za azil, Granične policije BiH, Službe za poslove sa strancima, Ministarstva vanjskih poslova i Direkcije za evropske integracije. Na sve sastanke Komisije su pozivani i predstavnici Evropske komisije i OHR-a. U toku izrade nacrta Zakona Ministarstvo sigurnosti je iz projekta „Podrška sistemu upravljanja imigracijama i azilom u BiH- Faza 2“ koji je podržala Vlada Švicarske obezbjedilo edukaciju iz oblasti EU regulative za sve članove Komisije, a kroz dvije studijske posjete i upoznavanje sa najboljim praksama EU u oblasti imigracija. Stečena znanja i iskustva članovi Komisije su koristili u izradi Zakona. Kroz projekat „Dalje jačanje upravljanja azilom i migracijama u BiH“ koji finansira Ministarstvo vanjskih poslova Holandije, Ministarstvo sigurnosti je obezbijedilo eksperte koji su ponudili svoje stručno mišljenje o usklađenosti Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu sa određenim EU Acquis-ima.

Pri izradi nacrta Zakona provedene su opsežne konsultacije, kako sa državnim organima, tako i sa međunarodnim organizacijama koje u svom mandatu imaju oblast koja je predmet Nacrta Zakona, te sa nevladinim sektorom koji je pravno uključen u oblast koju rješava Nacrt Zakona. Oblik komuniciranja je bio direktno dostavljanje prednacrtu Zakona učesnicima u konsultacijama, kao i postavljanje prednacrtu Zakona na veb stranicu Ministarstva i ostavljanje dovoljnog vremenskog roka, od 30 dana, za dostavljanje primjedbi i sugestija, analiza dostavljenih primjedbi, te organizovanje Okruglog stola sa ciljem iznošenja direktnih stavova po definiranim temama.

Ministarstvo sigurnosti je provelo sljedeće konsultacije;

- Prednacrt Zakona dostavljen je državnim organima: Ministarstvu vanjskih poslova, Ministarstvu civilnih poslova, Ministarstvu prometa i komunikacija, Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice, Sudu BiH, Graničnoj policiji BiH, Službi za poslove sa strancima, Direkciji za evropske integracije, Agenciji za rad i zapošljavanje BiH,

Agenciji za zaštitu ličnih podataka, Uredu zastupnika Vijeća ministara BiH pred Evropskim sudom za ljudska prava, kao i međunarodnim organizacijama: Delegaciji EU u BiH i Specijalnom predstavniku EU u BiH, Uredu visokog predstavnika u BiH (OHR-u), Međunarodnoj organizaciji za migracije (IOM-u), Međunarodnom programu pomoći u kriminalističkoj obuci Američkog ministarstva pravosuđa (ICITAP-u), Visokom komesarijatu Ujedinjenih nacija za izbjeglice (UNHCR-u), Internacionalnom centru za razvoj migracione politike (ICMPD-u), te nevladinoj organizaciji „Vaša prava BiH“ na mišljenje i poziv da se dostave primjedbe na ponuđeni tekst prednacrt zakona.

- Komisija je izvršila analizu svih dostavljenih primjedbi i doradila prednacrt zakona.
- U cilju provođenja direktnih konsultacija Komisija je održala Okrugli sto sa svim predstavnicima državnih organa, međunarodnih organizacija i nevladine organizacije kojim je prednacrt zakona dostavljen na mišljenje i ponudila dorađenu verziju prednacrt zakona uporedo sa svim dostavljenim primjedbama.
- U cilju efikasnog rada i uspješnih konsultacija Komisija je Okrugli sto vodila na način da je analiza i rasprava usmjerena na odredbe prednacrt Zakona, koje su na osnovu prethodno dostavljenih prijedloga nadležnih organa, međunarodnih organizacija i nevladine organizacije, prepoznate kao sporne.
- Komisija je otvorila sve sporne članove prednacrt zakona koje su tražili predstavnici nadležnih organa, međunarodnih organizacija i nevladine organizacije i na kraju Okruglog stola usvojeni su zaključci.
- Na osnovu zaključaka sa Okruglog stola i saznanja koje su članovi Komisije dobili u razmjeni iskustava na definisane teme sa ekspertima Republike Češke i Republike Hrvatske, Komisija je definirala konačan tekst Nacrt Zakona.

Na Nacrt ovog zakona, u skladu sa članom 31. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, traženo je mišljenje Ureda za zakonodavstvo, Ministarstva pravde, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva finansija i trezora, Ministarstva civilnih poslova i Direkcije za evropske integracije, a u skladu sa zaključkom Vijeća ministara BiH koji je usvojen na 57. sjednici održanoj 17.07.2013. godine traženo je mišljenje Agencije za ravnopravnost spolova BiH.

Ministarstvo civilnih poslova i Agencija za ravnopravnost spolova BiH nisu imali primjedbi na predloženi tekst nacrt Zakona o strancima.

Direkcija za evropske integracije je konstatovala da je nacrt Zakona o strancima djelimično usklađen sa propisima Evropske unije.

Primjedbe na predloženi tekst Nacrt Zakona o strancima dostavili su: Ured za zakonodavstvo, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstvo vanjskih poslova i Ministarstvo pravde.

Primjedbe Ureda za zakonodavstvo odnosile su se na usklađivanje teksta nacrt Zakona sa Jedinstvenim pravilima za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine, te su iste prihvaćene i ugrađene u tekst nacrt Zakona.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice je dalo primjedbu da se nacrtom Zakona o strancima i nacrtom Zakona o azilu različito definira pitanje spajanja porodice izbjeglica sa priznatim statusom i da su različiti nadležni organi koji odlučuju o zahtjevu, te su predložili da se ove odredbe usklade ili dodatno obrazlože. Navedena primjedba nije prihvaćena jer se radi o dva različita prava, dva različita postupka koji provode različiti organi po različitim zakonima, kao i o različitom statusu koji dobijaju lica koja traže spajanje porodice sa izbjeglicom sa priznatim statusom. Ako lice podnese zahtjev da se rješava prema Nacrtu Zakona o strancima može, ukoliko ispunji u ovom nacrtu Zakona propisane odredbe, dobiti status privremenog boravka u BiH, a ako lice podnese zahtjev da se rješava prema Nacrtu Zakona o azilu može, ukoliko

ispuni propisane odredbe u Nacrtu Zakona o azilu, dobiti status izbjeglice u BiH. Zbog navedenog ova oblast je i regulisana u dva zakona i to u nacrtu Zakona o azilu i nacrtu Zakona o strancima. Odredbe Nacrta Zakona o strancima u ovom dijelu su usklađivane sa Direktivom Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. godine o pravu na spajanje porodice.

Primjedbe Ministarstva vanjskih poslova djelimično su usvojene. Nije usvojena primjedba na član 38. stav (1) jer je suprotna Uredbi (EZ) br. 810/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama), dok je primjedba na član 124. djelimično usvojena, odnosno nije prihvaćen prijedlog da se u članu 124. briše stav (1) jer se radi o „Poglavlju V. Udaljenje stranca iz BiH, (Odjeljak B. Zaštita stranaca) kojim je definisan i „Princip zabrane vraćanja“ koji se kao univerzalni princip primjenjuje na sva lica i koji je zaštićen Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i Konvencijom protiv mučenja i drugih surovih, nehumanih ili ponižavajućih tretmana ili kažnjavanja.

Ministarstvo pravde dostavilo je mišljenje sa određenim brojem primjedbi koje su razmotrene, analizirane i donesen je stav kako slijedi:

- primjedba na član 34. stav (7) nije prihvaćena jer skraćanje roka za podnošenje žalbe nema značaja za stranca kojem je odbijen ulazak budući da žalba ne odgađa izvršenje rješenja kojim se odbija zahtjev za izdavanje vize na granici, odnosno stranac kojem je odbijen zahtjev za izdavanje vize na granici ne može ući u BiH. Pravo na žalbu u slučaju odbijanja zahtjeva za izdavanje vize na granici predviđeno je članom 35. stavom (6) Uredbe (EZ) br. 810/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine o uspostavljanju Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) s kojom je vršeno usklađivanje ovog Zakona. Odredbu člana 34. stava (7) nacrtu Zakona treba vezati za član 25. stav (8) nacrtu Zakona o strancima kojim je propisano da stranac kojem je odbijen ulazak može ući u BiH nakon što otkloni razloge zbog kojih mu je odbijen ulazak. Dakle, stranac kojem je odbijen zahtjev za izdavanje vize na granici pa samim tim i ulazak u BiH, može ući u BiH čim otkloni razloge zbog kojih je izdavanje vize odbijeno, odnosno ne mora čekati da njegova žalba bude riješena. Ukoliko je žalba izjavljena, ona će se rješavati u redovnom postupku po žalbi. Također, skraćanjem roka za žalbu (na osam dana umjesto 15 dana) morao bi se skratiti i rok za rješavanje žalbe (umjesto 30 dana kako je to propisano članom 235. Zakona o upravnom postupku na kraći rok) što bi onemogućilo ili otežalo rješavanje žalbe u zakonom propisanim rokovima jer drugostepeni organ zaprimljenu žalbu mora proslijediti u sjedište Granične policije BiH koja žalbu prosljeđuje organizacionoj jedinici koja je odbila zahtjev za izdavanje vize na granici koja treba da dostavi izjašnjenje na žalbu u smislu člana 222. Zakona o upravnom postupku, kompletira spis i ponovo ga vrati Graničnoj policiji BiH u sjedištu koja zatim spis dostavlja drugostepenom organu na rješavanje;
- primjedba na član 40. se odnosi na pojašnjenje izraza „pribavljenog mišljenja“. Navedeni izraz se ne može mijenjati jer on u suštini i znači kako je normiran. Predlagač je dužan pribaviti mišljenje, a mišljenje može prihvatiti, odbiti s tim da mora obrazložiti razloge odbijanja (kao što se radi i sa mišljenjima iz člana 31. Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine). Navedeni član Zakona obavezuje predlagača da pribavi navedena mišljenja i ovakva norma nije nepoznata u BiH zakonodavstvu. Bitno je naglasiti da kod izrade podzakonskih akata, zavisno od materije koja je predmet podzakonskog akta, u radnim grupama učestvuju predstavnici Služba za poslove sa strancima, Granične policije BiH, Ministarstva vanjskih poslova, te po potrebi i predstavnici drugih institucija, a mišljenje na nacrt podzakonskih propisa traži se radi poboljšanja kvaliteta teksta propisa koji se donosi;

- primjedba na član 52. Nacrta Zakona je prihvaćena tako što su u članu 83. u stavu (1) poslije riječi „boravka“ dodate riječi „po bilo kojem osnovu“;
- nije prihvatljiva primjedba na član 58. stav (2) tačka a) alineja 1) i 2) u vezi sa stavom (3) istog člana iz razloga što se radi o različitim kategorijama stranaca koji na osnovu odobrenog privremenog boravka ostvaruju različita prava. Odredba stava (2) tačke a) alineje 1) i 2) odnosi se samo na strance žrtve trgovine ljudima što nije slučaj sa odredbom iz stava (3) istog člana koja se odnosi na strance koji nisu žrtve trgovine ljudima (odnosi se na strance koji sarađuje s organima vlasti radi otkrivanja krivičnog djela ili počinio, ili koji su žrtve organizovanog kriminala i njihovo je prisustvo u BiH neophodno za provođenje sudskog postupka). Stranci iz člana 58. stav (2) tačka a) kojima je odbren privremeni boravak uživaju prava propisana stavom (4) člana 58. ovog Zakona što nije slučaj sa strancima kojima je privremeni boravak odobren prema stavu (3) ovog člana;
- primjedba koja se odnosi na član 93. stav (1) tač. b) i c) nije prihvatljiva jer se član 93. nalazi u poglavlju IV. koji nosi naziv „Boravak stranaca u BiH“ i svi drugi članovi u ovom poglavlju su propisani na isti način. Tačkom b) propisano je da strancu prestaje boravak sticanjem državljanstva BiH, jer sticanjem državljanstva to lice prestaje biti stranac u BiH i na to lice se više ne primjenjuju odredbe Zakona o strancima, ali to lice nastavlja boraviti u BiH kao državljanin BiH pa se samim tim na njega primjenjuju propisi koji se primjenjuju na državljane BiH. Donošenje rješenja o prestanku boravka je uvedeno kao odgovor na uočeni problem u primjeni važećeg zakona kada se osobe kojima se oduzme državljanstvo BiH pozivaju na odobrenje boravka koje su imale prije sticanja državljanstva BiH. Tačkom c) propisano je da strancu prestaje boravak njegovom smrću, u kojem slučaju nije predviđeno donošenje upravnog akta, dakle boravak prestaje po sili zakona;
- primjedba koja se odnosi na član 98. stav (5) nije prihvatljiva iz razloga što je navedenom odredbom jasno propisana obaveza oduzimanja svih putnih isprava za prelazak granice strancu kojem je otkazan boravak u BiH, osim u slučaju pristanka na dobrovoljno napuštanje. Strancu koji pristane dobrovoljno napustiti BiH ne oduzimaju se putne isprave, a dokazi kojim stranac dokazuje da će dobrovoljno napustiti BiH mogu biti predmetom podzakonskog akta;
- primjedba na član 145. je prihvaćena te je iza riječi „(azil)“ dodat tekst: „koje ostaje na snazi do stupanja na snagu zakona koji uređuje oblast azila.“.

Ministarstvo finansija i trezora nije dostavilo konačno mišljenje na nacrt Zakona o strancima.

VII RASPORED EVENTUALNOG PONOVOG PREISPITIVANJA UVEDENOG PROPISA

Nacrt Zakona je oblast imigracija uskladio sa EU Aquis, oblast viza sa Šengenskim sporazumom, u mjeri u kojoj je trenutno usklađivanje u BiH moguće.

Međutim, uzevši u obzir kako je imigracijsko zakonodavstvo podložno kontinuiranim izmjenama i polazeći od iskustava dugih zemalja koje su postale članice EU, realno je očekivati izmjenu ponuđenih zakonskih odredbi u periodu od tri godine godine, odnosno u skladu sa daljim razvojem i donošenjem EU Aquis u pojedinim oblastima viza i imigracija.



Broj: 01-02-1-277/15
Sarajevo, 04.06.2015. godine
(ZB)

01
06
f

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
SARAJEVO

MINISTARSTVO SIGURNOSTI
08-06-2015

PREDMET: Mišljenje o Nacrtu Zakona o strancima

06 01-1 3134-46/14

Ured za zakonodavstvo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, razmotrio je **Nacrt Zakona o strancima** i na osnovu člana 25. stav 1. Zakona o Vijeću ministara Bosne i Hercegovine ("Službeni glasnik BiH", br. 30/03, 42/03, 81/06, 76/07, 81/07, 94/07 i 24/08), daje

M I Š L J E N J E

Ustavni osnov za donošenje predmetnog Zakona sadržan je u članu III 1.f) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je u nadležnosti institucija Bosne i Hercegovine politika i regulisanje pitanja imigracije, izbjeglica i azila, kao i članu IV 4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, prema kojem je Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine nadležna za donošenje zakona potrebnih za provođenje odluka Predsjedništva Bosne i Hercegovine ili za vršenje funkcija Parlamentarne skupštine prema Ustavu Bosne i Hercegovine.

Razvojem zakonodavstva Evropske unije nametnula se potreba za promjenom ili dopunom značajnog broja odredbi važećeg zakona Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12), posebno u dijelu koji se odnosi na imigraciju, a potpisivanjem Ugovora o stabilizaciji i pridruživanju između Bosne i Hercegovine i Evropske unije, Bosna i Hercegovina obavezala se da će svoje zakonodavstvo usaglašavati sa EU acquis.

Dakle, razlozi za donošenje novog zakona su usklađivanje imigracionog zakonodavstva u Bosni i Hercegovini sa pravnom stečevinom Evropske unije, kako zbog novih uredbi i direktiva, tako i zbog dodatnih usklađivanja već prenošenih uredbi i direktiva, kao i rješavanje nedostataka u odredbama važećeg zakona koji su uočeni tokom njegove primjene.

Imajući u vidu naprijed navedeno pripremljen je kao poseban zakon, Nacrta Zakona o strancima.

Tekst zakona pripremila je Komisija za izradu zakona o strancima koju je imenovao ministar sigurnosti, sastavljenu od predstavnika institucija Bosne i Hercegovine, a na sastanke su pozivani i predstavnici Evropske komisije i OHR-a.

Predmetnim zakonom propisuju se uslovi i postupak ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu, uključujući vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, udaljenje stranaca iz Bosne i Hercegovine, prihvrat

stranaca i stavljanje stranaca pod nadzor, kao i nadležnosti organa vlasti u primjeni ovog zakona, kao i druga pitanja koja se odnose na boravak stranaca.

Na dostavljeni tekst Nacrta Zakona o strancima, Ured za zakonodavstvo daje sljedeće sugestije:

Opće sugestije:

- u pojedinim odredbama, kod navođenja više tačaka ili stavova, umjesto pune riječi „tačke“ ili „stavovi“ pisati skraćeno „tač.“ ili „st.“;
- prema članu 42. Jedinostvenih pravila za izradu pravnih propisa u institucijama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 11/05, 58/14 i 60/14), glagoli se u propisu upotrebljavaju u sadašnjem vremenu, te je potrebno u određenim članovima uraditi korekcije u tom smislu (primjer: član 131. gdje se navodi Vijeće ministara će donijeti ili Ministarstvo će donijeti);

U pogledu pojedinačnih sugestija dajemo sljedeće:

- u članu 3. kojim se utvrđuju nadležni organi koji provode postupak i donose odluke, potrebno je za iste prvo navesti pune nazive, pa poslije toga skraćene nazive;
- takođe, u članu 3. stavu (1) tačka h) navodi se Agencija za rad i zapošljavanje, pa sugerišemo da se uradi puni pravilni naziv kao i skraćeni naziv, te da se skraćeni naziv koristi dalje u tekstu;
- u članu 8. stavu (4) propisano je da Obavještajno-sigurnosna agencija Bosne i Hercegovine provodi sigurnosnu provjeru za stranca s ciljem utvrđivanja razloga sigurnosti Bosne i Hercegovine, a u članu 129. stav (4) propisano je ko ima pristup podacima iz centralne baze podataka o strancima, među kojima se navodi i Obavještajno-sigurnosna agencija, tako da i Obavještajno-sigurnosna agencija provodi određene postupke, te u tom smislu predlažemo da se preispita, da li se i Obavještajno-sigurnosna agencija može podvesti pod član 3. stav (1);
- u članu 11. stavom (2) propisano je da stranci mogu osnivati udruženja prema posebnim propisima, pa smatramo da je ovakva odredba nejasna i da je treba više precizirati;
- predlažemo da u članu 21. odredbu stava (2) jasnije definirate, pogoto što se odnosi na određene rokove, a ista se takođe navodi i u daljem tekstu ovog zakona;
- u članu 40. navesti puni naziv Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, pa zatim uraditi skraćivanje, te skraćeni naziv koristiti dalje u tekstu zakona;
- u članu 62., kao i u nekoliko narednih članova navode se nazivi Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, pa ukazujemo da je njihove nazive potrebno ujednačiti u svim članovima gdje se pominju;
- u članu 116. stav (2) koji se odnosi na davanje ovlaštenja Vijeću ministara Bosne i Hercegovine za donošenje podzakonskog akta, ukazujemo da nije

preporučljivo preciziranje riječima „ako se pokaže potrebnim“, već se tačno precizira da Vijeće ministara, ili nemi drugi organ ili institucija donosi pozakonski akt;

- u članu 117. stav (3) naziv Ustava Bosne i Hercegovine navesti punim imenom;
- u članu 124. u stavu (5) drugu rečenicu jasnije precizirati, tj. na drugi način formulirati navedenu obavezu;
- u članu 141. u nekoliko stavova se navodi formulacija „Uvijek kada se pokaže potrebnim“, te ukazujemo da se i na ovu formulaciju odnosi sugestija data za član 116. stav (2);
- takođe, ukazujemo da se u svim članovima, ukoliko je to potrebno primijeni prethodna sugestija;
- u članu 142. stav (1) propisano je da će Ministarstvo sigurnosti u roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona, nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva prometa i komunikacija po članu 40. stav (1) predložiti Vijeću ministara podzakonski propis ..., pa predlažemo da se isto preispita u smislu, da li Vijeće ministara donosi podzakonski propis, ili daje saglasnost ili nešto drugo, dakle potrebno je tačno precizirati;
- u članu 145. stav (1) riječi: „prestaje važiti“ zamijeniti riječima: „prestaje da važi“.

Ured za zakonodavstvo ukazuje da se o tekstu nacrtu zakona pribave mišljenja: Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice, Ministarstva finansija i trezora, Ministarstva pravde, Ministarstva civilnih poslova i Direkcije za evropske integracije.

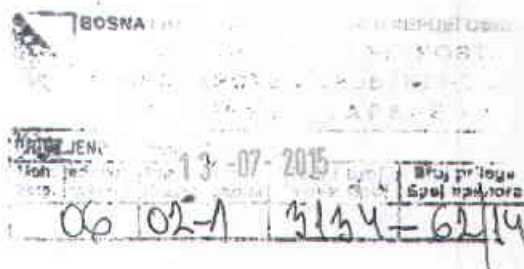




Broj: 09-02-4-5488/15
Sarajevo, 19.06.2015. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI**

Trg BiH br. 1
71 000 Sarajevo



PREDMET: Mišljenje; dostavlja se

Veza vaš akt, broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21.05.2015. godine

Ministarstvo pravde Bosne i Hercegovine razmotrilo je Nacrt Zakona o strancima (u daljnjem tekstu: Nacrt zakona), te na temelju članka 31. stavak 1. točka b) Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 22/03), u pogledu sankcija, organizacije i funkcioniranja, daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predlažemo da u članku 34. stavak (7) preispitate rokove za žalbu koji su propisani obzirom da je ostavljen rok od 15 dana za žalbu na odluku Granične policije za izdavanje vize na granici. Mišljenja smo da ukoliko se radi o hitnim i neodložnim razlozima zbog kojih se i podnosi zahtjev na samoj granici a ne putem DKP, onda rok od 15 dana nije primjeren za odlučivanje po žalbi na odluku o toj vizi.

Predlažemo da u članku 40. preispitate odredbe kojima se određeni podzakonski akti daju u nadležnost ministarstvima a neki Vijeću ministara. Jednako tako, treba definirati jasno šta znači pribaviti mišljenje u smislu da je propisano da će „Ministarstvo nakon pribavljenog mišljenja Granične policije” ili „MVP će nakon pribavljenog mišljenja Ministarstva”. Mišljenja smo da je nužno definirati šta se podrazumijeva pod pribavljanjem mišljenja, da li je mišljenje obvezujuće i šta ukoliko je mišljenje negativno. Ukoliko je intencija bila da se podzakonski akti rade u suradnji jednog ministarstva sa drugim onda je to potrebno jasno propisati jer iz ovako koncipirane odredbe nije jasno koja je uloga organa od kojeg se mišljenje traži.

Predlažemo da se u članku 52. precizira koji organ je nadležan da utvrdi da je brak iz koristi i u kojoj proceduri, radi jasne i pravilne primjene Zakona.

Mišljenja smo da su članak 58. stavak (2) točka a) alineja 1) i 2) na isti način reguliraju materiju koja je regulirana stavkom (3) istog članka.

Predlažemo da preformulirate članak 93. stavak (1) toč. b) i c) jer boravak u BiH ne prestaje stjecanjem državljanstva BiH, jer i takva osoba ima pravo boravka na teritoriju BiH, ali mu u skladu sa Zakonom prestaje pravo na boravak u smislu ovog Zakona. Jednako tako, ako se pravo u ova dva slučaja gubi po sili zakona, onda se postavlja pitanje zašto je stavkom (4) istog članka ostavljeno pravo žalbe na rješenje kojim se utvrđuje prestanak prava.

Mišljenja smo da je potrebo preformulirati stavak (5) članka 98. na način da norma bude jasna. Ukoliko postoji potreba da se strancu kojem je otkazan boravak, oduzmu sve putne isprave potrebne za prelazak granice osim ako pristane dobrovoljno napustiti BiH, onda je potrebno jasno propisati u kojim slučajevima se oduzimaju putne isprave, bez da se ostavlja mogućnost tumačenju. Sadašnja formulacija norme ostavlja mogućnost tumačenja obzirom da iz iste proizilazi da je za oduzimanje dokumenata uvjet da stranac ne želi izaći samostalno.

Uvidom u odredbe dostavljenog teksta Nacrta zakona konstatirano je:

- da Nacrt zakona sadrži Poglavlje VII: Ostale odredbe: O uzimanju biometrijskih podataka, maloljetnicima, imunitetima, stranim uniformama i službenim evidencijama (čl. 122-132.) i
- da članak 145. Nacrta zakona, pod nazivom „Prestanak važenja prijašnjih propisa“ sadrži odredbu kojom je propisano da stupanjem na snagu Nacrta zakona prestaje da važi Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu („Službeni glasnik BiH“, br. 36/08 i 87/12) izuzev poglavlja VII. Međunarodna i privremena zaštita (azil).

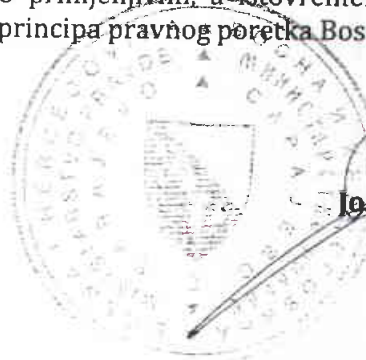
Uvidom u odredbe preuzetog Poglavlja VII. Međunarodna i privremena zaštita (azil), čl. 105.-138. Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu, konstatirano je da se pojedine odredbe navedenog poglavlja pozivaju na odredbe članka Zakona, koji se stavlja van snage, pa se osnovano postavlja pitanje provodivosti predloženog Nacrta zakona u praksi.

Imajući u vidu razloge za donošenje Nacrta zakona, te da donošenje istog predstavlja dugoročno postavljeni strateški cilj u kojem se razvija oblast imigracija u Bosni i Hercegovini i kvalitetan sustav u oblasti imigracija i azila na nacionalnom nivou sa standardima Europske Unije i inkorporiranim međunarodnim izbjegličkim pravom, koje će omogućiti integraciju Bosne i Hercegovine u Europsku Uniju, ukazujemo na potrebu da se još jednom preispita odredba članka 145. Nacrta zakona, koja se odnosi na prestanak važenja prijašnjih propisa.

Naprijed navedeno predlažemo iz razloga, kako bi se izbjegle kontradiktorne odredbe u propisu, a sam propis učinio konkretnim, sveobuhvatnim i primjenjivim u praksi, posebno imajući u vidu da predloženi Nacrt zakona sadrži Poglavlje VII. sasvim drugačijeg naziva i sadržaja u odnosu na preuzeto Poglavlje VII. Zakona koji se stavlja van snage.

Jednako tako, u kontekstu odredbi kojim se stavlja van snage Zakon o kretanju i boravku stranaca i azilu osim Poglavlja VII. Međunarodna i privremena zaštita (azil), predlažemo da se umjesto ostavljanja na snazi samo Poglavlja VII Zakona o kretanju i boravku stranaca i azilu zakona, te odredbe ugrade u predloženi tekst Nacrta zakona. Predloženo bi učinilo jasnijim predloženi Nacrt zakona, pristupačniji običnim građanima i osobama na koje se odnosi te ga na taj način učinilo primjenjivim, a istovremeno bi se i osigurala pravna sigurnost, kao jedan od temeljnih principa pravnog poretka Bosne i Hercegovine.

S poštovanjem,

 **MINISTAR**
Josip Grubeša

Dostaviti:

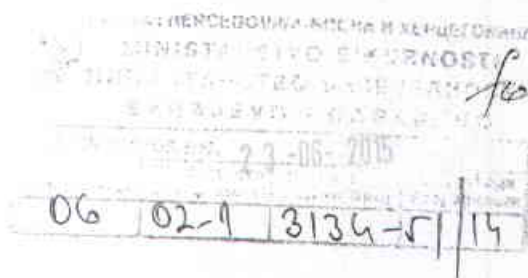
- naslovu;
- a/a.



18.4.02
18.5.10
18.8.11

Broj: 06-02-1-1410/15/APP
Sarajevo, 12. 6. 2015. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
n/p g. Dragan Mektić, ministar



PREDMET: Mišljenje na Nacrt zakona o strancima, dostavlja se.-

VEZA: Vaš akt broj: 06-02-1-3134/14-20 od 4. 12. 2014. godine i akt broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21. 5. 2014. godine

Aktima veze Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice BiH dostavili ste na mišljenje Nacrt zakona o strancima, te u skladu sa članom 31. Poslovnika o radu Vijeća ministara BiH („Službeni glasnik BiH“ broj: 22/03), a u pogledu usklađenosti sa propisima o ostvarivanju građanskih prava i sloboda i osnovnih sloboda međunarodnog humanitarnog prava, dajemo sljedeće mišljenje:

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine podržava svaku aktivnost usmjerenu na usklađivanje kako postojećih pozitivno-pravnih propisa tako i izmjene i dopune istih koji su u skladu sa odredbama Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama koja čini sastavni dio pravnog sistema Bosne i Hercegovine, budući da je ista inkorporirana u Ustav BiH i ima prioritet u primjeni nad ostalim pozitivno-pravnim propisima (tzv. načelo supermacije).

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine, poštujući načelo nediskriminacije propisano članom 14. i Protokolom 12. uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama i implementirajući Zakon o zabrani diskriminacije, u potpunosti podržava svaku aktivnost usmjerenu na promociju, zaštitu ljudskih prava i sveobuhvatniju implementaciju odredbi sadržanih u evropskim ugovorima i direktivama u cilju spriječavanja i otklanjanja svakog vida povrede ili kršenja prava zagarantovanih u istim u cilju primjene načela jednakosti stranaka u postupku. (nediskriminacije).

Imajući u vidu naprijed navedeno podsjećamo da je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine snažno opredijeljeno za harmonizaciju zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom tečevinom Evropske unije i preuzimanje već identificiranih zakonskih rješenja, kao primjera dobre prakse, u zemljama Evropske unije i regiona u cilju što skorijeg uključenja Bosne i Hercegovine u evropske integracione procese.

Mišljenja smo da odredbe navedenog Nacrta zakona nisu u suprotnosti sa članom 14. i članom 1. Protokola 12. uz Evropsku konvenciju o ljudskim pravima i osnovnim slobodama kojim je definirano „Uživanje prava i sloboda predviđenih u ovoj Konvenciji obezbjeđuje se bez diskriminacije po bilo kom osnovu, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno porijeklo, veza s nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status“, kao i ostalim međunarodnim ugovorima (konvencije, povelje, paktovi Vijeća Evrope i OUN-a) koje je Bosna i Hercegovina potpisala, ratifikovala ili preuzela sukcesijom.

Također ističemo da je pomenuti nacrt zakona usklađen i sa članovima 3. i 8. Evropske konvencije o ljudskim pravima i osnovnim slobodama, poštujući princip zabrane vraćanja, "non-refoulement" član 91. Zakona o kretanju, boravku stranaca i azilu kojim se definira da stranac neće, ni na koji način, biti protjeran ili vraćen ("refoulement") na granicu teritorije gdje bi mu život ili sloboda bili ugroženi zbog njegove rase, vjere, nacionalnosti, pripadnosti određenoj društvenoj grupi ili zbog političkog mišljenja, bez obzira da li mu je zvanično odobrena međunarodna zaštita. Zabrana vraćanja ili protjerivanja ("non-refoulement") odnosi se i na lica za koja postoji osnovana sumnja da bi bila u opasnosti da budu podvrgnuta mučenju ili drugom nehumanom ili ponižavajućem postupanju ili kažnjavanju. Stranac, također, ne može biti ni protjeran ni vraćen u zemlju u kojoj nije zaštićen od slanja na takvu teritoriju. Strancima je istim zakonom osigurano pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske.

Dakle, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine podržava zakonska rješenja predložena u Nacrtu zakona o strancima i mišljenja je da isti treba uputiti u daljnju proceduru.

Međutim obzirom, da je u nadležnosti Ministarstva i staranje o pravima i pitanjima izbjeglica i osoba pod supsidijarnom zaštitom u BiH nakon utvrđivanja njihovog statusa, prije upućivanja predmetnog nacrta zakona, molimo da se obrati pažnja na dijelove Nacrta zakona, a koji se odnose i na ovu problematiku, te dajemo **sljedeće prijedloge na Nacrt zakona o strancima, koje smo već dostavili Vašem ministarstvu aktom broj: 01-02-1-3648/14/DK od 29.12. 2014. godine:**

Članom 50. (Privremeni boravak po osnovu spajanja porodice) stav (1) tačka b) definirano je da se privremeni boravak po osnovu spajanja porodice može odobriti članovima uže porodice stranca s odobrenim stalnim boravkom u BiH, stranca kojem je odobren privremeni boravak u BiH kao nosiocu "Plave karte", stranca koji boravi po osnovu odobrenog privremenog boravka u BiH godinu dana ili duže i koji ima osnovane izglede za odobrenje stalnog boravka u BiH ili **stranca sa priznatim izbjegličkim statusom**. Stavom (2) ovog člana definirano je da se privremeni boravak može odobriti pod uslovom da stranac sa priznatim izbjegličkim statusom ima osiguran smještaj za sebe i članove porodice za koje traži odobrenje boravka po osnovu spajanja porodice i da ima stalni izvor prihoda, odnosno da raspolaže dovoljnim sredstvima za izdržavanje u BiH osoba za koja se traži spajanje porodice. Stavom (5) ovog člana odobrava se na period u kojem je privremeni boravak odobren strancu sa kojim se spaja porodica, a najduže do jedne godine i može se produžiti pod istim uslovima pod kojim je boravak odobren.

U skladu sa članom 83. ovog zakona o zahtjevu za odobrenje i produženje privremenog boravka odlučuje nadležna organizaciona jedinica Službe za poslove sa strancima.

Nacrtom zakona o azilu koji je predstavljen na Jahorini 4. i 5. decembra 2014. godine u cilju razmatranja prijedloga i primjedbi na tekst prednacrtu Zakona, gdje je učestvovalo i Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, predstavljene su i odredbe Zakona o azilu koje definiraju pitanja spajanja porodice izbjeglica i stranaca pod supsidijarnom zaštitom. Članom 12. stav (1) Nacrta zakona o azilu definisano je da izbjeglica i stranac pod supsidijarnom zaštitom ima pravo na spajanje sa članovima porodice ukoliko se članovi porodice nalaze na teritoriji BiH, a stavom (2) istog člana definirano je da članovima porodice koji ostvaruju pravo na spajanje porodice sa izbjeglicom ili strancem pod supsidijarnom zaštitom odobriće se status koji ima lice sa kojim se spajaju, pod uslovom da članovi ne potpadaju pod klauzule isključenja. Također, članom 13. stav (2) Zakona o azilu definirano je da po zahtjevu za spajanje porodice Ministarstvo sigurnosti BiH donosi rješenje o odobrenju statusa članovima porodice, na način i u skladu sa procedurama propisanim ovim zakonom.

S obzirom da se Nacrtom zakona o strancima i Nacrtom zakona o azilu različito definira pitanje spajanja porodice izbjeglica sa priznatim statusom i nadležni organ koji odlučuje po zahtjevu, potrebno je navedene odredbe zakona uskladiti ili dodatno obrazložiti u kojim slučajevima se odobrava privremeni boravak po osnovu spajanja porodice, a kada članovima porodice koji ostvaruju pravo na spajanje

porodice sa izbjeglicom ili strancem pod supsidijarnom zaštitom odobrava status koji ima osoba sa kojim se spajaju i pod kojim uslovima.

U suprotnom postojaće dva zakona na nivou Bosne i Hercegovine koja različito uređuje pitanja spajanja porodica osoba pod međunarodnopravnom zaštitom u BiH.

Sa poštovanjem,



MINISTRICA

Semiha Borovac

Semiha Borovac

BOSNA I HERCEGOVINA
 Ministarstvo vanjskih poslova

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
 Министарство иностраних послова

MFA-BA-VPP
 Broj: 08/2-22-3931-1/14
 Sarajevo, 30.06.2015. godine

MINISTARSTVO SIGURNOSTI BiH
SARAJEVO
 Fax: 033 492 794

VRLO HITNO

Predmet: Nacrt Zakona o strancima, mišljenje - dostavlja se

Veza: vaš broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21.05.2015. godine

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine razmotrilo je nacrt Zakona o strancima, te predlaže izmjene i dopune teksta u nacrtu Zakona o strancima, kako slijedi:

Član 31 stav (1) riječ „najviše“ zamijeniti sa izrazom „najranije“;

Član 31. stav (2) tačka c) brisati tekst „ako je potrebno“;

Član 31. Iza stava (2) dodati novi stav (3) koji glasi:

„Od obaveze prilaganja putnog zdravstvenog osiguranja izuzeti su nosioci diplomatskih pasoša, pomorci i druge profesionalne grupe, koje već imaju putno zdravstveno osiguranje zbog svoje profesionalne djelatnosti“;

Dosadašnji stav (3) ovog člana postaje stav (4), stav (4) postaje stav (5), a stav (5) postaje stav (6);

Član 37. stav (1) tačka e) iz riječi „10 godina“, dodati zarez i tekst „uvažavajući izuzetke koje propisuje član 26. stav (3) Zakona“;

Član 38. stav (1) brisati riječi „ako postoje ozbiljni razlozi za sumnju“;

Naslov člana 124. umjesto (Privilegije i imuniteti po međunarodnom pravu) treba da glasi (Boravak po osnovu službovanja u diplomatsko konzularnim predstavništvima i misijama međunarodnih organizacija u BiH);

Član 124. stav (1) se briše;

Član 124. stav (2) postaje stav (1), mijenja se i glasi: „Stranci koji u BiH borave po osnovu službovanja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i misijama međunarodnih organizacija, kao i članovi njihovih porodica, svoj boravak u BiH regulišu putem MVP“;

(Izmjene se predlažu zbog potrebe usaglašavanja sa terminologijom i rješenjima koja se primjenjuju u međunarodnim sporazumima i propisima Bosne i Hercegovine).

Član 124. stav (3) i (4) se brišu;

Član 124. stav (5) postaje stav (2);

Član 125. tačka a) mijenja se i glasi: „je član diplomatsko-konzularnog predstavništva ili misije međunarodne organizacije u BiH i kojem je MVP izdao posebnu identifikacionu iskaznicu po osnovu službovanja u DKP ili misijama međunarodnih organizacija u BiH“;

(Izmjene se predlažu zbog potrebe usaglašavanja sa terminologijom i rješenjima koja se primjenjuju u međunarodnim sporazumima i propisima Bosne i Hercegovine).

S poštovanjem,



POMOĆNIK MINISTRA

Sanjko Penković

Uputala 2, Sarajevo, Tel: (+387 33) 281-100, Fax: (+387 33) 472-188

Tel: (+387 33) 281-100, Faks: (+387 33) 472-188

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO FINANCIJA/
FINANSIJA I TREZORA



БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
И ТРЕЗОРА

BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF FINANCE
AND TREASURY

Broj: 05-02-2-4465-5/15
Sarajevo, 21.7.2015. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
Ministarstvo sigurnosti

Predmet: Mišljenje na Nacrt zakona o strancima.
Veza: vaš akt broj 06-02-1-3134-59/14 od 7.7.2015. godine

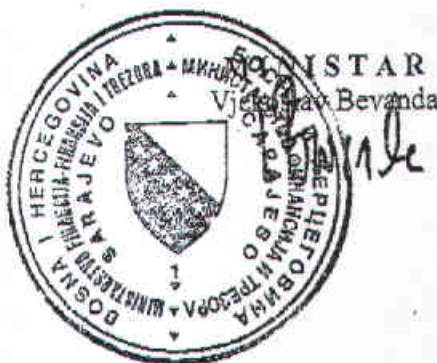
Vezano uz vaš dopis, broj naveden u vezi, a kojim se traži mišljenje na Nacrt zakona o strancima, sukladno članku 31. pod e). Poslovnika o radu Vijeća ministara Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj 22/03), dajemo

MIŠLJENJE

1. Predmetnim zakonom propisuju se uvjeti i postupak ulaska stranaca u Bosnu i Hercegovinu, uključujući vizni i bezvizni režim, putne isprave za strance, boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, udaljenje stranaca iz Bosne i Hercegovine, prihvrat stranaca i stavljanje stranaca pod nadzor, kao i nadležnost tijela vlasti u primjeni ovog zakona, te druga pitanja u vezi s boravkom stranaca u Bosni i Hercegovini.
2. Ministarstvo financija i trezora razmotrilo je predmetni zakon i obrazloženje dostavljeno aktom navedenim u vezi, te konstatiralo da je predlagatelj, obrazlažući financijski aspekt, naveo sljedeće:
 - Financijska sredstva za redovite aktivnosti planiraju se kontinuirano u proračunu, pa su tako osigurana i u proračunu institucija Bosne i Hercegovine za 2015. godinu, i to:
 - a) Funkcioniranje Imigracijskog centra – sredstva su osigurana u proračunu Službe za poslove sa strancima u iznosu 2.235.000,00 KM;
 - b) Smještaj i pravna pomoć strancima žrtvama trgovine ljudima – sredstva su osigurana u proračunu institucija BiH za 2015. godinu, pri Ministarstvu sigurnosti BiH, stavka Grantovi neprofitnim organizacijama – Smještaj i pravna pomoć za strance žrtve trgovine ljudima u iznosu 100.000,00 KM;
 - c) Osiguranje pravne pomoći u postupcima u vezi sa statusnim pitanjima za strance smještene u Imigracijskom centru – sredstva su osigurana u proračunu institucija BiH pri Ministarstvu sigurnosti na stavci Grantovi neprofitnim organizacijama – Pravna pomoć osobama smještenim u Imigracijskom centru u iznosu od 20.000,00 KM
 - d) Ovrha rješenja o protjerivanju stranaca, a koji ne žele dragovoljno napustiti BiH – sredstva su osigurana u proračunu institucija BiH za 2015. godinu pri Službi za poslove strancima u iznosu od 55.500,00 KM, od čega se na prisilno udaljenje stranaca odnosi 43.000,00 KM.
 - Dodatna financijska sredstva već su osigurana kroz projektne aktivnosti, i to:

- e) Uzimanje biometrijskih podataka za državljane trećih zemalja u oblasti boravišnih dozvola i drugim postupcima u oblasti imigracija, kao što su: utvrđivanje identiteta, izricanje mjere protjerivanja, stavljanje pod nadzor i postupak izdavanja potvrde o ostanku (projekt Međunarodnog programa Ministarstva pravde SAD-a za izobrazbu i pomoć u oblasti kriminalističkih istraga – ICITAP),
 - f) Izobrazba kadra u oblasti migracija (projekt „Potpora sustavu upravljanja imigracijama i azilom u BiH – Faza 2“, koji financira Vlada Švicarske i Vlada Lihtenštajna, te projekt „Jačanje upravljanja azilom i imigracijama u BiH“, koji financira Matra COPROL program Ministarstva vanjskih poslova Vlade Kraljevine Nizozemske)
3. Slijedom konstatiranog u točki 2. ovog mišljenja, uz napomenu da osiguranje proračunskih sredstava za provedbu predmetnog akta u idućim godinama ovisi o odlukama Fiskalnog vijeća BiH, odnosno Parlamentarne skupštine BiH, odnosno o ukupnom fiskalnom okviru proračuna institucija BiH, a koji se donose u okviru redovite procedure proračunskog planiranja sukladno Zakonu u financiranju institucija Bosne i Hercegovine, Ministarstvo financija i trezora Bosne i Hercegovine daje pozitivno mišljenje na Nacrt zakona o strancima.

S poštovanjem,





Broj: 03/A-06-2-AA/NH-760-2/15
Sarajevo: 8. juni 2015. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI**

**Trg Bosne i Hercegovine 1
Sarajevo**



Predmet: Mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o strancima sa *acquis*-em

Veza: Vaš akt broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21. maja 2015. godine

Na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 103/09), člana 6. Odluke o Direkciji za evropske integracije («Službeni glasnik BiH», broj 41/03) i Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva BiH s pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“ broj 23/11), Direkcija za evropske integracije daje sljedeće:

M I Š L J E N J E

Nacrtom zakona o strancima (u daljem tekstu: Nacrt zakona) utvrđuju se, između ostalog, uslovi i postupak ulaska stranca u Bosnu i Hercegovinu, putne isprave za strance, boravak stranaca u Bosni i Hercegovini, udaljenje stranaca iz Bosne i Hercegovine, te prihvatanje stranaca i nadzor.

Direkcija za evropske integracije (u daljem tekstu: Direkcija) konstatuje da je predlagač, u skladu sa članom 2. stav (3) Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, broj 23/11), uz Nacrt zakona dostavio ovjerenu izjavu o usklađenosti i popunjene uporedne prikaze usklađenosti, kako slijedi:

- Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. septembra 2003. godine o pravu na spajanje obitelji;
- Direktiva 2003/109/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 25. novembra 2003. godine o statusu državljanina trećih država koji imaju stalni boravak;

- Direktiva 2011/51/EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 11. maja 2011. godine kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite;
- Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. decembra 2004. godine o uslovima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada;
- Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. oktobra 2005. godine o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenoga istraživanja;
- Direktiva 2008/115/EZ Evropskog Parlamenta i Vijeća od 16. decembra 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi sa vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit;
- Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. maja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage;
- Direktiva 2014/36/EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 26. februara 2014. godine o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika;
- Direktiva 2014/66/EU Evropskog Parlamenta i Vijeća od 15. maja 2014. godine o uvjetima za ulazak i boravak trećih državljana u okviru premještaja unutar društva;
- Uredba Evropskog Parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 15. marta 2006. godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Schengenski kodeks o granicama) sa izmjenama i dopunama kako slijede :
 - Uredba (EZ) br. 296/2008 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 11. marta 2008. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), o provedbenim ovlastima dodijeljenih Komisiji;
 - Uredba (EZ) br. 81/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 14. januara 2009. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s primjenom viznog informacijskog sustava (VIS) u skladu sa Zakonikom o schengenskim granicama;
 - Uredba (EZ) br. 810/2009 Evropskoga Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama);
 - Uredba (EU) br. 265/2010 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 25. marta 2010. godine o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s kretanjem osoba s vizom za dugotrajni boravak;
 - Uredba (EU) br. 610/2013 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Evropskog Parlamenta i Vijeća o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se

uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 i (EZ) br. 539/2001 i uredba (EZ) br. 767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća i

- Uredba (EU) br. 1051/2013 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 22. oktobra 2013. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 s ciljem određivanja zajedničkih pravila o privremenom ponovnom uvođenju granične kontrole na unutarnjim granicama u iznimnim okolnostima;
- Uredba (EZ) br. 810/2009 Evropskoga Parlamenta i Vijeća od 13. jula 2009. godine kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) sa izmjenama i dopunama kako slijede:
 - Uredba (EU) br. 154/2012 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 15. februara 2012. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) i
 - Uredba (EU) br. 610/2013 Evropskog Parlamenta i Vijeća od 26. juna 2013. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Evropskog Parlamenta i Vijeća o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma, uredbi Vijeća (EZ) br. 1683/95 i (EZ) br. 539/2001 i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Evropskog Parlamenta i Vijeća.

Detaljnom analizom Nacrta zakona i dostavljenih uporednih prikaza usklađenosti, Direkcija konstatuje da je Nacrt zakona djelimično usklađen sa odredbama naprijed navedenih pravnih propisa Evropske unije.

Međutim, naglašavamo da je predlagač u obrazloženju Nacrta zakona pod tačkom III (usklađenost propisa sa evropskim zakonodavstvom) naveo da je, pored naprijed navedenih sekundarnih izvora evropskog prava, također izvršeno usklađivanje i sa sljedećim pravnim propisima Unije:

- Uredbom Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. decembra 2000. godine o osnivanju sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dablinske konvencije;
- Uredbom Vijeća (EZ) br. 380/2008 od 18. aprila 2008. godine o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1030/2002 o utvrđivanju ujednačenog formata boravišne dozvole za državljane trećih zemalja i
- Direktivom Vijeća 2004/81/EZ od 29. aprila 2004. o dozvoli boravka izdatoj državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili koji su korišteni za djelovanja kojima se omogućuje nezakonito useljavanje, koji sarađuju sa nadležnim tijelima.

Za ova tri pravna propisa Evropske unije predlagač nije dostavio popunjene instrumente za usklađivanje, zbog čega Direkcija za evropske integracije ne može da ocijeni stepen usklađenosti kada se radi o transpoziciji navedene dvije uredbe i jedne direktive u tekst Nacrta zakona. Iz tih razloga sugerišemo Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine da dostavi i dodatne instrumente za usklađivanje, kako bi se mogla dati koherentna ocjena usklađenosti Nacrta zakona sa relevantnim odredbama *acquis-a*, te kako bi u konačnici Nacrt zakona bio što kvalitetnije usklađen.

U procesu usklađivanja budućeg zakonodavstva sa odredbama *acquis-a* Direkcija za evropske integracije vam stoji na raspolaganju u okviru svojih nadležnosti.

S poštovanjem,

DIREKTOR

Nevenka Savić



U prilogu:

- Ovjereni izvori o usklađenosti

IZJAVA O USKLAĐENOSTI

1. Obrađivač odnosno predlagatelj nacrt/prijedloga propisa		Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine
2. Naziv nacrt/prijedloga propisa		Zakon o strancima Law on aliens
3. Usklađenost nacrt/prijedloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VII. Pravda, sloboda i sigurnost, članak 80.
3.2.	Prijelazni rok za usklađivanje	Do kraja prelaznog perioda iz članka 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; Šest godina od stupanja Sporazuma na snagu.
3.3.	Ocjena ispunjenosti obveze iz navedene odredbe Sporazuma	Djelimično ispunjava
3.4.	Razlozi za djelimično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Neke od odredbi članka 80. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nisu predmet reguliranja Zakona o strancima, te će se, sukladno roku od šest godina, usklađivanje vršiti postupno.
4. Stupanj usklađenosti nacrt/prijedloga propisa s <i>acquis</i> -em EU		
4.1.	Primarni izvori prava EU	Ugovor o funkcioniranju Europske Unije (prečišćen tekst 2010.) , treći dio, Politike i unutarnje djelovanje Unije, Glava V, Područje slobode, sigurnosti i pravde, Poglavlje 2. Politike koje se odnose na graničnu kontrolu, azil i useljenje; Djelimično usklađeno
4.2.	Sekundarni izvori prava EU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Direktiva Vijeća 2003/86/EZ od 22. rujna 2003. o pravu na spajanje obitelji - Council Directive 2003/86/EC of 22 September 2003 on the right to family reunification, (OJ L 251, 3.10.2003); 2. Direktiva 2003/109/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. studenog 2003. o statusu državljana trećih država koji imaju stalni boravak - Directive 2003/109/EC of the European Parliament and of the Council of 25 november 2003. concerning the status of third-country nationals who are long term residents, (OJ L 16, 23 1.2004); 3. Direktiva 2011/51/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 11. svibnja 2011. kojom se dopunjuje Direktiva 2003/109/EZ i proširuje primjena i na korisnike međunarodne zaštite - Directive 2011/51/EU of the European Parliament and of the Council of 11 May 2011amending Council Directive 2003/109/EC to extend its scope to beneficiaries of international protection,(OJ L 132, 19.5.2011.); 4. Direktiva Vijeća 2004/114/EZ od 13. prosinca 2004. o uvjetima prihvata državljana trećih država u svrhu studiranja, razmjene učenika, neplaćene izobrazbe ili dobrovoljnog rada - Council directive 2004/114/EC of 13 december 2004 on the conditions of admission of third-country nationals for the purposes of studies, pupil exchange, unremunerated training or voluntary service, (OJ L 289, 3.11.2005); 5. Direktiva Vijeća 2005/71/EZ od 12. listopada 2005. o posebnom postupku za ulazak državljana trećih zemalja u svrhu znanstvenoga istraživanja - Council directive 2005/71/EC of 12 October 2005 on a specific procedure for admitting third-country nationals for the purposes of scientific research, (OJ L 289, 3.11.2005); 6. Direktiva 2008/115/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je

boravak nezakonit - Directive 2008/115/EC of the European Parliament and of the Council of 16. December 2008. on common standards and procedures in Member States for returning illegally staying third country nationals, (OJ L 348 of 24.12.2008);

7. Direktiva Vijeća 2009/50/EZ od 25. svibnja 2009. godine o uvjetima ulaska i boravka državljana trećih država u svrhu zapošljavanja visokokvalificirane radne snage - Council Directive 2009/50/EC of 25 May 2009 on the conditions of entry and residence of third-country nationals for the purposes of highly qualified employment, (OJ L 155, 18.6.2009);
8. Direktiva 2014/36/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o uvjetima za ulazak i boravak državljana trećih zemalja u svrhu zapošljavanja u statusu sezonskih radnika - Directive 2014/36/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on the conditions of entry and stay of third-country nationals for the purpose of employment as seasonal workers (OJ L 94, 28.3.2014);
9. Direktiva 2014/66/EU Europskog Parlamenta i vijeća od 15. svibnja 2014. godine o uvjetima za ulazak i boravak trećih državljana u okviru premještanja unutar društva - Directive 2014/66/EU of the European Parliament and of the Council of 15 May 2014 on the conditions of entry and residence of third-country nationals in the framework of an intra-corporate transfer (OJ L 157, 27.5.2014);
10. Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ-a) 562/2006 od 15. ožujka 2006. Godine kojom se utvrđuje Kodeks Zajednice o pravilima za kretanje osoba preko granica (Shengenski kodeks o granicama) - Regulation (EC) 562/2006 of the European Parliament and of the Council of 14 March 2006 establishing a community Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code), (OJ L 105 of 13.4.2006);
11. Uredba (EZ) br. 296/2008 Europskog Parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), o provedbenim ovlastima dodijeljenih Komisiji - Regulation (EC) No 296/2008 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2008 amending Regulation (EC) No 562/2006 establishing a Community Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code), as regards the implementing powers conferred on the Commission, (OJ L 97, 9.4.2008);
12. Uredba (EZ) br. 81/2009 Europskog Parlamenta i Vijeća od 14. siječnja 2009. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s primjenom viznog informacijskog sustava (VIS) u skladu sa Zakonikom o schengenskim granicama - Regulation (EC) No 81/2009 of the European Parliament and of the Council of 14 January 2009 amending Regulation (EC) No 562/2006 as regards the use of the Visa Information System (VIS) under the Schengen Borders Code (OJ L 35, 4.2.2009);
13. Uredba (EU) br. 265/2010 Europskog Parlamenta i Vijeća od 25. ožujka 2010. o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i Uredbe (EZ) br. 562/2006 u vezi s kretanjem osoba s vizom za dugotrajni boravak - Regulation (EU) No 265/2010 of the European Parliament and of the Council of 25 March 2010 amending the Convention Implementing the Schengen Agreement and Regulation (EC) No 562/2006 as regards movement of persons with a long-stay visa (OJ L 85, 31.3.2010);
14. Uredba (EU) br. 610/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o Zakoniku Zajednice o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama), Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma,

		<p>uredaba Vijeća (EZ) br. 1683/95 i (EZ) br. 539/2001 i uredaba (EZ) br. 767/2008 i (EZ) br. 810/2009 Europskog parlamenta i Vijeća – Regulation (EU) No 610/2013 of The European Parliament and of the Council of 26 June 2013 amending Regulation (EC) No 562/2006 of the European Parliament and of the Council establishing a Community Code on the rules governing the movement of persons across borders (Schengen Borders Code), the Convention implementing the Schengen Agreement, Council Regulations (EC) No 1683/95 and (EC) No 539/2001 and Regulations (EC) No 767/2008 and (EC) No 810/2009 of the European Parliament and of the Council (OJ L 182, 29.6.2013);</p> <p>15. Uredba (EU) br. 1051/2013 Europskog Parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2013. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 562/2006 s ciljem određivanja zajedničkih pravila o privremenom ponovnom uvođenju granične kontrole na unutarnjim granicama u iznimnim okolnostima - Regulation (EU) No 1051/2013 of the European Parliament and of the Council of 22 October 2013 amending Regulation (EC) No 562/2006 in order to provide for common rules on the temporary reintroduction of border control at internal borders in exceptional circumstance (OJ L 295, 6.11.2013);</p> <p>16. Uredba (EZ) br. 810/2009 Europskoga Parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. kojom se uspostavlja Zakonik Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) - Regulation (EC) No 810/2009 Of The European Parliament And Of The Council of 13 July 2009 establishing a Community Code on Visas (Visa Code), (OJ L 243 of 15.9.2009);</p> <p>17. Uredba (EU) br. 154/2012 Europskog Parlamenta i Vijeća od 15. veljače 2012. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 810/2009 o uspostavi Zakonika Zajednice o vizama (Zakonik o vizama) - Regulation (EU) No 154/2012 of the European Parliament and of the Council of 15 February 2012 amending Regulation (EC) No 810/2009 establishing a Community Code on Visas (Visa Code) (OJ L 58, 29.2.2012).</p>
		Djelimično usklađeno
4.3.	Ostali izvori prava EU	Predmet C-357/09 PPU Said Shamilovich Kadzoev (Huchbarov) - tumačenje Direktive 2008/115/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit od strane Europskog suda pravde u Luksemburgu (62009CP0357)
4.4.	Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Neke odredbe navedenih sekundarnih izvora prava nisu predmet reguliranja Zakona o strancima, dok se neke ne mogu preuzeti prije nego Bosna i Hercegovina postane članicom Europske unije. Dalje usklađivanje planirano je donošenjem podzakonskih akata.
4.5.	Rok za potpuno usklađivanje	Opći rok od šest godina od dana stupanja na snagu Sporazuma (članak 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju)
5.	Je li osiguran prijevod pravnih izvora na jezike u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini	ne
6.	Da li je nacrt/prijedlog propisa preveden na jedan od službenih jezika EU	ne
7.	Učešće domaćih i stranih konzultanata/stručnjaka i njihovo mišljenje	ne

OBRADIVAČ, ODNOSNO PREDLAGATELJ
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
Dragan Mektić, ministar

datum i pečat

27.05.2015.

DIREKCIJA ZA EUROPSKE INTEGRACIJE
POMOĆNIK RAVNATELJA DE
Amela Alihodžić

datum i pečat

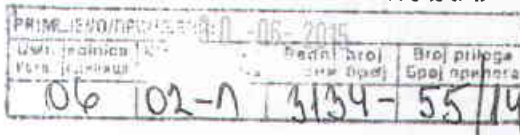
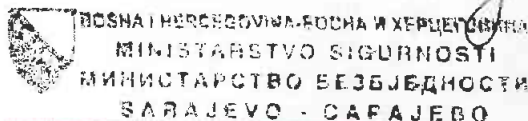
2.6.2015.

03-06-2-760-3/15



Broj: 03/A-06-2-AA/NH-760-5/15

Sarajevo: 29. juni 2015. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI****Trg Bosne i Hercegovine 1
Sarajevo**Predmet: Dopunsko mišljenje o usklađenosti Nacrta zakona o strancima sa *acquis-em*

Veza: Vaš akt broj: 06-02-1-3134-50/14 od 18. juna 2015. godine

Poštovani,

Na osnovu vašeg akta broj: 06-02-1-3134-44/14 od 21. maja 2015. godine, Direkcija za evropske integracije je uradila mišljenje o usklađenosti sa *acquis-em* Nacrta zakona o strancima (naš akt broj 03/A-06-2-AA/NH-760-1/15 od 8. juna 2015. godine). Predmetnim mišljenjem Nacrt zakona o strancima ocijenjen je kao djelimično usklađen. Pošto je Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine tekst Nacrta zakona usklađivalo sa još tri dodatna propisa Evropske unije za šta nisu dostavljeni odgovarajući uporedni prikazi, Direkcija za evropske integracije je sugerisala izradu dopunskog instrumenta usklađivanja za odnosni *acquis*. Direkcija za evropske integracije sa zadovoljstvom konstatuje da je Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine uvažilo mišljenje Direkcije i dostavilo dodatne upredne prikaz, kao i odgovarajuću izjavu usklađenosti. Uvažavajući tu činjenicu, a na osnovu člana 18. Zakona o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH» broj 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 103/09), člana 6. Odluke o Direkciji za evropske integracije («Službeni glasnik BiH», broj 41/03) i Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva BiH s pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“ broj 23/11), Direkcija za evropske integracije daje:

DOPUNSKO MIŠLJENJE

U skladu sa mišljenjem Direkcije za evropske integracije (u daljem tekstu: Direkcija) broj : 03/A-06-2-AA/NH-760-2/15 od 8. juna 2015. godine kojim se sugeriše izrada dodatnih instrumenata za usklađivanje, Direkcija konstatuje da je predlagač dostavio tražene instrumente za usklađivanje, a u skladu sa članom 2. stav (3) Odluke o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Bosne i Hercegovine sa pravnom tečevinom Evropske unije („Službeni glasnik BiH“, broj 23/11) za slijedeće pravne propise Evropske unije sa kojima se dodatno vršilo usklađivanje:

- ✓ Direktiva Vijeća 2004/81/EZ od 29. aprila 2004. o dozvoli boravka izdatoj državljanima trećih zemalja koji su žrtve trgovine ljudima ili koji su korišteni za djelovanja kojima se omogućuje nezakonito useljavanje, koji sarađuju sa nadležnim tijelima;
- ✓ Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. decembra 2000. godine o osnivanju sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dablinske konvencije;
- ✓ Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. juna 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja, uključujući njenu izmjenu -
- uredba Vijeća (EZ) br. 380/2008 od 18. aprila 2008. godine o izmjeni uredbe (EZ) br. 1030/2002 o utvrđivanju ujednačenog formata boravišne dozvole za državljane trećih zemalja.

Detaljnom analizom Nacrta zakona i navedena tri propisa Evropske unije, Direkcija konstatuje sljedeće:

- Nacrtom zakona preuzeta je odredba člana 8. Uredbe Vijeća (EZ) br. 2725/2000 kojom se propisuje obaveza uzimanja otisaka prstiju svih prstiju svakog stranca koji ima najmanje 14 godina, čime je postignuta usklađenost sa zahtjevom uredbe u pogledu uzimanja biometrijskih podataka, dok su ostale odredbe uredbe predmet regulisanja drugih pravnih propisa
- Također, naglašavamo da Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 istječe 19. jula 2015. godine, te se ista zamjenjuje *Uredbom (EU) br. 603/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 26. Juna 2013. Godine o uspostavi sustava „Eurodac” za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Uredbe (EU) br. 604/2013 o utvrđivanju kriterija i mehanizama za određivanje države članice odgovorne za razmatranje zahtjeva za međunarodnu zaštitu koji je u jednoj od država članica podnio državljani treće zemlje ili osoba bez državljanstva i o zahtjevima za usporedbu s podacima iz Eurodaca od strane tijela kaznenog progona država članica i Europolu u svrhu kaznenog progona te o izmjeni Uredbe (EU) br. 1077/2011 o osnivanju Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde, što bi se trebalo uzeti u obzir prilikom budućeg usklađivanja*
- Nacrtom zakona su preuzete odredbe člana 4a. i 4b. Uredbe Vijeća (EZ) br. 1030/2002 kojima se propisuje obaveza uzimanja biometrijskih identifikatora koji sadrže sliku lica i dva otiska prsta državljanina trećih zemalja. Potpunija usklađenost sa odredbama navedene uredbe će se postići donošenjem podzakonskih akata, kako je navedeno u članu 104. Nacrta zakona kojim se propisuje, da će Ministarstvo sigurnosti BiH, nakon pribavljenog mišljenja Službe, po sticanju tehničkih uslova, donijeti podzakonski propis kojim se uređuje izgled i sadržaj zahtjeva za izdavanje dozvole boravka, postupanje kod odobrenja boravka i izdavanja dozvole boravka, oblik, izgled i sadržaj dozvole boravka sa biometrijskim podacima stranca.

U skladu sa naprijed navedenim, Direkcija konstatuje da je Nacrt zakona o strancima djelimično usklađen sa Direktivom Vijeća 2004/81/EZ, te da je izvršeno adekvatno usklađivanje sa Uredbom Vijeća (EZ) br. 2725/2000, Uredbom Vijeća (EZ) br. 1030/2002 i Uredbom Vijeća (EZ) br. 380/2008.

U procesu usklađivanja budućeg zakonodavstva sa odredbama *acquis*-a Direkcija za evropske integracije vam stoji na raspolaganju u okviru svojih nadležnosti.

S poštovanjem,



DIREKTOR

Nevenka Savić

Savić

Prilog: ovjerena izjava o usklađenosti

IZJAVA O USKLAĐENOSTI

1. Obradivač odnosno predlagatelj nacrt/prijedloga propisa		Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine
2. Naziv nacrt/prijedloga propisa		Zakon o strancima Law on aliens
3. Usklađenost nacrt/prijedloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju		
3.1.	Odredba Sporazuma	Glava VII. Pravda, sloboda i sigurnost, članak 80.
3.2.	Prijelazni rok za usklađivanje	Do kraja prelaznog perioda iz članka 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju; Šest godina od stupanja Sporazuma na snagu.
3.3.	Ocjena ispunjenosti obveze iz navedene odredbe Sporazuma	Djelimično ispunjava
3.4.	Razlozi za djelimično ispunjavanje odnosno neispunjavanje obaveze iz navedene odredbe Sporazuma	Neke od odredbi članka 80. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju nisu predmet reguliranja Zakona o strancima, te će se, sukladno roku od šest godina, usklađivanje vršiti postupno.
4. Stupanj usklađenosti nacrt/prijedloga propisa s <i>acquis</i> -em EU		
4.1.	Primarni izvori prava EU	Ugovor o funkcioniranju Europske Unije (prečišćen tekst 2010.) , treći dio, Politike i unutarnje djelovanje Unije, Glava V, Područje slobode, sigurnosti i pravde, Poglavlje 2, Politike koje se odnose na graničnu kontrolu, azil i useljenje; Djelimično usklađeno
4.2.	Sekundarni izvori prava EU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Direktiva Vijeća 2004/81/EZ Vijeća od 29. travnja 2004. o dozvoli boravka izdanoj državljanima trećih država koji su žrtve trgovine ljudima ili koji su korišteni za djelovanja kojima se omogućuje nezakonito useljavanje, koji surađuju s nadležnim tijelima - Council Directive 2004/81/EC of 29 April 2004 on the residence permit issued to third-country nationals who are victims of trafficking in human beings or who have been the subject of an action to facilitate illegal immigration, who cooperate with the competent authorities, (OJ L 261, 6.8.2004); 2. Uredba Vijeća (EZ) br. 2725/2000 od 11. prosinca 2000. o osnivanju sustava „Eurodac“ za usporedbu otisaka prstiju za učinkovitu primjenu Dublinske konvencije - Council Regulation (EC) No 2725/2000 of 11 December 2000 concerning the establishment of 'Eurodac' for the comparison of fingerprints for the effective application of the Dublin Convention, (OJ L 316, 15.12.2000); 3. Uredba Vijeća (EZ) br. 1030/2002 od 13. lipnja 2002. o utvrđivanju jedinstvenog obrasca boravišnih dozvola za državljane trećih zemalja - Council Regulation (EC) No 1030/2002 of 13 June 2002 laying down a uniform format for residence permits for third-country nationals, (OJ L 157, 15.6.2002) i 4. Uredba Vijeća (EZ) br. 380/2008 od 18. travnja 2008. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1030/2002 o utvrđivanju ujednačenog formata boravišne dozvole za državljane trećih

		zemalja - Council Regulation (EC) No 380/2008 of 18 April 2008 amending Regulation (EC) No 1030/2002 laying down a uniform format for residence permits for third-country nationals, (OJ L 115, 29.4.2008).
		Djelimično usklađeno
4.3.	Ostali izvori prava EU	Predmet C-357/09 PPU Said Shamilovich Kadzoev (Huchbarov) - tumačenje Direktive 2008/115/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2008. godine o zajedničkim standardima i postupanjima u državama članicama u vezi s vraćanjem osoba trećih zemalja čiji je boravak nezakonit od strane Europskog suda pravde u Luksemburgu (62009CP0357)
4.4.	Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Neke odredbe navedenih sekundarnih izvora prava nisu predmet reguliranja Zakona o strancima, dok se neke ne mogu preuzeti prije nego Bosna i Hercegovina postane članicom Europske unije. Dalje usklađivanje planirano je donošenjem podzakonskih akata.
4.5.	Rok za potpuno usklađivanje	Opći rok od šest godina od dana stupanja na snagu Sporazuma (članak 8. Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju)
5. Je li osiguran prijevod pravnih izvora na jezike u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini		ne
6. Da li je nacrt/prijedlog propisa preveden na jedan od službenih jezika EU		ne
7. Učešće domaćih i stranih konzultanata/stručnjaka i njihovo mišljenje		ne



BOSNA I HERCEGOVINA



Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice
Ministry for human rights and refugees

Broj: 01-02-1-1410-1/15
Datum: 15.06.2015. godine

BOSNA I HERCEGOVINA
MINISTARSTVO SIGURNOSTI
n/r gosp. Dragan Mektić, ministar

BOSNA I HERCEGOVINA	
MINISTARSTVO SIGURNOSTI	
SARAJEVO - SARAJEVO	
PRIMLJENO	30.06.2015
06	02-1 3134-54/15

PREDMET: Mišljenje na Nacrt Zakona o strancima, dostavlja se,-

VEZA: Vaš akt br: 06-02-1-3134-44/14 od 21.05.2015. godine

Poštovani,

Na zahtjev Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine, Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH je razmotrila na osnovu člana 28. stav (1) tačka f) Zakona o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini - prečišćeni tekst („Službeni glasnik BiH“ br. 32/10), Mišljenje na Nacrt Zakona o strancima, te daje sljedeća:

MIŠLJENJE o usklađenosti sa Zakonom o ravnopravnosti spolova u Bosni i Hercegovini

Na Nacrt Zakona o strancima, Agencija za ravnopravnost spolova Bosne i Hercegovine nema sugestija.

S poštovanjem,



MINISTARICA
Borovac

Sarajevo, Trg Bosne i Hercegovine br. 1, Tel/Fax: 033/202-600
e-mail: kahmin@mhr.gov.ba



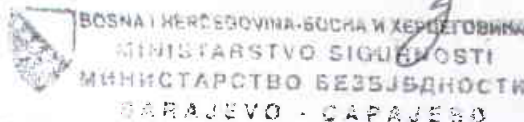
Ministry of Civil Affairs

- Sektor za državljanstvo i putne isprave -

Broj: 06-30-2-2024/15

Datum: 23.06.2015. godine

MINISTARSTVO SIGURNOSTI BiH



PRIMJER: 06-30-2-2024/15			
Ubr. prijave	Klas. znak	Redni broj	Broj prijave
06	02-1	3134-52/14	

Predmet: Mišljenje na Nacrt zakona o strancima, dostavlja se
Veza: Vaš akt broj 06-02-1-3134-49/14 od 18.06.2015. godine

Povodom vašeg akta veza, nakon uvida u Nacrt zakona o strancima, imajući u vidu da nam je taj Nacrt zakona bio dostupan u postupku njegove izrade (konsultovani smo u skladu sa Pravilima za konsultacije), obavještavamo vas da ovo Ministarstvo nema primjedbi, niti sugestija na predmetni Nacrt zakona o strancima.

S poštovanjem,



MINISTAR

mr. Adil Osmanović